כנס 23 ירושלים

קבוצת בשבע

שבט תשפ"ו | 02.2026

ברית אחים לנצח

מול האויב מבחוץ גילינו שוב את עוצמתנו כעם אחד, אך המבחן האמיתי מתחיל כעת, כשהתותחים נדמים. לקראת שנת בחירות סוערת, זה הזמן להזכיר לעצמנו שהאחדות שהתגלתה בשוחות היא לא רק תרופה למלחמה, אלא דרך חיים שחייבת להישמר בינינו גם בימי שלום

משיקום לצמיחה: המודל לביטחון לאומי
האם כסף לבדו יכול לשקם את חבל התקומה?
יושב ראש מפעל הפיס, איציק לארי, והמשנה למנכ"ל שטראוס, רונן זוהר, בשיחה גלויה על היום שאחרי

שלטון הפקידים?
למי שייכת המדינה - לדרג הנבחר או לייעוץ המשפטי?
השר איתמר בן גביר, יאיר מעיין ומאיר דויטש חושפים את המנגנון שתוקע את הממשלה בדרך לביצוע

תל-חי
אוניברסיטת
קריית שמונה בגליל

בואו להכיר את האנשים שהופכים את תל-חי לאוניברסיטה. אבל שונה.

להקים אוניברסיטה חדשה בישראל זה בהחלט מרגש, ולהקים אותה בנקודה הכי צפונית זה אפילו מרגש עוד יותר. אוניברסיטה, אבל שונה, עם מרחב מדהים שמאפשר ללמוד וללמד, לחקור, להתפתח ולהגיע הכי רחוק שאפשר. כל זה קורה בזכות הצוות האקדמי הכי מקצועי ושונה שיש בנוף. מרצים, חוקרים, מנהלים, אבל קודם כל – אנשים. אנשים עם חזון, תחושת שליחות וציוניות. אנשים שונים, שהופכים את תל-חי לאוניברסיטה. אבל שונה.

לפרטים והרשמה דברו איתנו
9827* או סרקו את ה- QR:
info@telhai.ac.il | www.telhai.ac.il

הצעירה בקדומים
הקהילה של הדור הבא

לפרטים חייגו: 073-705-4333

צ.פ
בונים מכל הלב

פרויקט לוויתן מתרחב

ישראל הופכת למעצמת אנרגיה

לוויתן - מאגר הגז הטבעי הגדול בים התיכון - מתרחב.
יותר אנרגיה כחול לבן לישראל ולאיזור.

לוויתן. הביטחון האנרגטי של ישראל

alpro
חדש! מגוון משקאות סויה
עם טעם של עוד ועוד ועוד...
אל תוותרו
על הקפה שלכם
להקצפה מושלמת
BARISTA
ללא סוכר
סויה
עשיר בחלבון
חדשים במקרר
1 ליטר
500 מ"ל
מתאימים להקצפה
עשירים בחלבון מהצומח
ללא לקטוז
המותג הבינלאומי בכשרות מהודרת
פרווה

מכון טכנולוגי חולון
Holon Institute of Technology

50 YEARS

האקדמיה של התעשייה

נגה בר שלום
סטודנטית לטכנולוגיות דיגיטליות ברפואה
GENERATED BY HIT

טל קרויטורו
בוגר הנדסת תעשייה וניהול
GENERATED BY HIT

Generate Your Future

מגוון תוכניות לתואר ראשון ושני

- הפקולטה לטכנולוגיות רפואיות
- הפקולטה לעיצוב
- הפקולטה למדעים
- הפקולטה לטכנולוגיות למידה
- הפקולטה להנדסת תעשייה וניהול טכנולוגיה
- המחלקה למדעי הנתונים
- הפקולטה להנדסת חשמל ואלקטרוניקה
- ביה"ס ללימודים רב-תחומיים

מעל 22,000
בוגרות ובוגרים המשולבים בתעשייה ובעמדות מפתח

***6404**

כנס 23 ירושלים
קבוצת בשבע

לפני שמתחילים

ישנם רגעים שבהם ההיסטוריה הישראלית מצטמצמת לכדי דמות אחת, שבאופן פרקדוסקלי מצליחה לגעת בתהום הכאב ובו־בזמן להצביע על פסגת התקווה. רגע כזה חווינו לאחרונה, באופן סמלי ומצמרר, עם השבת גופתו של החטוף האחרון שנותר בשבי חמאס, רן גואילי הי"ד.

סיפורו של רן ומשפחתו הוא מיקרוקוסמוס של החברה הישראלית כולה בשנתיים האחרונות שבהן התחוללה מלחמת 'חרבות ברזל'. לאורך חודשי המלחמה הארוכים והמייסרים, עמדו הוריו של רן בחזית המאבק הערכי. בהיותם חברים ב'פורום תקווה' הם הובילו קו נחוש וחסר פשרות שקבע את הניצחון המוחלט על האויב כמטרת־העל של המלחמה. הם דיברו על חוסן, על גבורה ועל הצורך להכריע את הרשע למען עתיד האומה, גם כשעננת חוסר הוודאות בנוגע לבנם ריחפה מעל ראשם.

והנה ברגע האמת, כשנותר רן החטוף האחרון, חזינו במחזה שבימים כתיקונם נראה היה כמעט בלתי אפשרי: כל הקצוות, כל המחנות וכל ה"פורומים" - התאחדו בקול אחד. המחלוקות האידאולוגיות על הדרך והתזמון הונחו בצד לטובת זעקה משותפת אחת: הניצחון הישראלי פשוט איננו שלם בלעדיו. האנקדוטה הזאת היא לא רק סיפור על סגירת מעגל כואבת; היא הוכחה חיה לכך שמתחת לשכבות של ויכוחים פוליטיים, פועם לב יהודי אחד שלא מוכן לוותר אף לא על אחד מבניו.

כעת, המשימה הניצבת לפתחנו גדולה שבעתיים: כיצד לוקחים את אותה אחווה של שדות הקרב, את אותו רגע של שותפות גורל מזוקקת סביב סיפורו של רן גואילי הי"ד, ונוטעים אותם בתוך קרקע המציאות של ימי השגרה? המלחמה אומנם טרם הסתיימה סופית וחמאס טרם הוכרע עד תום, אך הדיבורים על "היום שאחרי" כבר כאן, ואיתם החשש המנקר: האם נחזור למקום שבו הפסקנו בשישה באוקטובר?

יחד עם זאת, חובה עלינו לזכור ולשנן: אחדות איננה אחידות. הטעות הגדולה ביותר שאנו יכולים לעשות היא לחשוב שכדי להיות מאוחדים עלינו לחשוב כולנו אותו הדבר. כשם ששבעים פנים לתורה, כך שבעים גוונים ודעות לעם ישראל. האחדות האמיתית אינה "מחיקת דעות", אלא היכולת לנהל מחלוקת לשם שמיים מתוך כבוד וערבות הדדית.

חשבו על המילואימניקים שחזרו מהחזית: באותו נגמ"ש ישבו חקלאי מהעוטף, הייטקיסט מתל אביב ובחור ישיבה מהשומרון. הם לא הסכימו על דבר במישור הפוליטי, אבל הם הסכימו על הכול במישור הקיומי. הם למדו שהחיים שלהם תלויים בין השאר במי שיושב לידם, גם אם הוא מצביע למפלגה שנוקטת קו הפוך משלהם. זוהי האחדות שאנו מבקשים להביא לכנס ירושלים - לא השתקה של ביקורת, אלא העמקת ההבנה שכולנו על אותו נגמ"ש לאומי. זוהי משימה מאתגרת, כמעט סיזיפית מול רוחות הפירוד של שנת בחירות המתרגשת עלינו, אך אין ספק כי מדובר בצו השעה.

במוסף שלפניכם, שיש בו טעימה מרוכזת מתוך הדיונים המעמיקים שייערכו השבוע בכנס ירושלים ה־23, בחרנו להניח על השולחן את הנושאים הבוערים והכואבים ביותר שמעסיקים את החברה הישראלית בעת הזאת: נבחן ללא מורא את הצורך בוועדת חקירה ממלכתית לאירועי פרוץ המלחמה - מתוך הבנה שתיקון אמיתי מחייב בירור נוקב של האמת; נשאל ביושר אם אנו באמת מצליחים ליישם משילות בשטח, או שמא המערכת הציבורית זקוקה לטלטלה עמוקה כדי לתת מענה לאזרח, ונצלול אל עומק הסוגיות הכלכליות ונברר כיצד הושפע המשק מהלחימה הממושכת, ומהן הדרכים שבהן עלינו לפעול כדי למנף את הכלכלה הישראלית ולהפוך את המשבר להזדמנות של צמיחה מחודשת.

כל כתבה במוסף שלפניכם היא הזמנה לשיח. לא שיח של סיסמאות, אלא שיח של מהות. אנו מזמינים אתכם לעיין, להעמיק, ובעיקר להמשיך את הניגון הזה יחד איתנו. הניצחון לא יגיע רק דרך קני התותחים, אלא דרך היכולת שלנו להביט זה לזה בעיניים ולומר: "אחי אתה".

קריאה מהנה, ובעזרת השם ניפגש בכנס.
יוסף ארנפלד

כנס 23 ירושלים קבוצת בשבע

בשבע השבועון לציבור הדתי בע"מ
עורך: יוסף ארנפלד | **יו"ר:** דודו סעדה | **מנהל כנס ירושלים:** דודי פינקלר | **מנהל שיווק ומכירות:** יוסי אלקסלסי
עריכת לשון: אפרת פוקס, אפרת אורנשטיין | **עיצוב גרפי:** סטודיו בשבע | **רכזת מערכת:** שירה נחום | **מנהלת הפקה:** שמרית שמח

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות טל.ח

וייטנאם

חדש! טיסות ישירות

אל על מחברת אתכם לעולם,
ועכשיו גם ליעדים חדשים ומרגשים!

סיאול | מנילה | קופנהגן SUNDÖR | סרדיניה SUNDÖR

כפוף לקבלת אישורים רגולטוריים ואחרים ולתנאים באתר אל על

דודו סעדה

יושב ראש קבוצת 'בשבע'

כנס ירושלים של קבוצת בשבע המתקיים מדי שנה, וזו השנה ה־23, נולד וקם מתוך תפיסה הרואה בירושלים לא רק עיר בירה, אלא לב פועם של הזהות היהודית והישראלית. ירושלים היא נקודת המפגש שבין העבר, ההווה והעתיד. בין האמונה, הריבונות והחברה. בין החזון הלאומי למציאות המורכבת. מתוך המקום הזה נולד כנס ירושלים של קבוצת בשבע - כנס המבקש לשמש במה ממלכתית, אחראית ופתוחה לדיון בסוגיות היסוד של מדינת ישראל, בענייני יהדות, מדינה, מודרנה וכלכלה. השנה בחרנו להציב בכותרת הכנס ובמרכזו נושא אחד, חיוני ודחוף מאין כמותו: אחדות.

האחדות איננה סיסמה ואיננה פתרון קסם. היא בחירה מתמשכת, לעיתים מאתגרת, אך הכרחית. החברה הישראלית ידעה לאורך שנותיה מחלוקות עמוקות, אך גם ידעה להוכיח שוב ושוב כי בשעות מבחן היא מתכנסת אל המשותף כאיש אחד בלב אחד. בשנתיים וחצי האחרונות התמודדה מדינת ישראל עם אתגרים ביטחוניים, חברתיים וציבוריים מן הקשים שידענו. לצד כאב, אובדן ודאגה, נחשף גם כוחה של הערבות ההדדית בקרב האזרחים, החיילים, אנשי הרפואה והמתנדבים מכל גוני החברה הישראלית שפעלו כתף אל כתף מתוך תחושת שליחות ואחריות משותפת.

כנס ירושלים מבקש להיות מראה לשיח הציבורי, אך גם מצפן. כנס שאינו מתעלם ממחלוקות, אך מסרב להפוך אותן לשסע. במציאות תקשורתית רווית כותרות חדות, שיח מקטב ורשתות חברתיות שמלבות את האש ומעודדות הבעת עמדות קיצוניות, יש חשיבות מיוחדת ליצירת מרחב של שיח אחראי, עמוק ומכבד. האחדות, כפי שאנו מבקשים להציג אותה בכנס, איננה אחידות מחשבתית ואינה ויתור על עמדות. היא ההכרה בכך שגם כאשר יש ויכוח נוקב - יש מסגרת משותפת, בית לאומי אחד ועתיד משותף לכולנו.

ירושלים, שעל שמה נקרא הכנס, מסמלת יותר מכול את המורכבות הזאת. עיר של זהויות, אמונות ונרטיבים שונים, אך גם עיר שמחזיקה יחד את השונות. "עיר שחוברה לה יחדיו" איננו תיאור מצב פשוט, אלא ייעוד מתמשך. כנס ירושלים מבקש להמשיך את החיבור הזה ברמה הלאומית: לחבר בין ביטחון לחברה, בין הנהגה לציבור, בין זהות יהודית לערכים ממלכתיים, ובין מחלוקת לאחריות.

לקבוצת בשבע יש אחריות מיוחדת בשיח הציבורי. כגוף תקשורתי, אנו מאמינים בכוחה של מילה לבנות גשרים, לעצב תודעה ולחזק חוסן. השנה בחרנו להשתמש בבמה של כנס ירושלים כדי להציב את האחדות לא כקריאה כללית, אלא כאתגר מעשי: שיח שמכבד, מנהיגות שמחברת, ויכולת לראות את המורכבות בלי לוותר על התקווה.

האחדות איננה מבטלת את המחלוקות, אך היא מעניקה להן הקשר. היא מזכירה לנו שהוויכוח הוא על הדרך, ולא על עצם השותפות. בימים מורכבים אלו, כנס ירושלים מבקש להזמין את כולנו לבחור באחדות כערך, כגישה וכמעשה, מתוך אחריות לאומית ומתוך אמונה עמוקה בכוחה של החברה הישראלית לעמוד יחד, גם בעיתות של אתגר.

דודו סעדה

אחדות כבסיס לחוסן לאומי

דודי פינקלר

סמנכ"ל קבוצת בשבע ומנהל כנס ירושלים

"אנחנו דם אחד עם אחד מיוחד / אין לנו מקום אחר ללכת / אני צריך אותך אוהב אותך אח שלך / ניצחנו מלחמות גדולות מאלה / ורק ביחד נעבור הכול / רק שלא ניפול רק שלא ניפול / ובעזרת השם ישוב האור / הכי חשוב לזכור / אנחנו דם אחד עם אחד מיוחד / אין לנו מקום אחר ללכת / אני צריך אותך / אוהב אותך / אח שלך / יחד נעבור את זה בשקט / אנחנו עם אחד מאוחד / ויש לנו מכל צבעי הקשת / תראה אותי תיתן לי יד / אחרת לא נוכל לישון בשקט ובקרוב נצעק בקול גדול / אנחנו לא ניפול אנחנו לא ניפול / ושום דבר אותנו לא ישבור / הכי חשוב לזכור".

("עם אחד", מילים: אלי קשת, בן ציון חיים צור ועמרי ששון)

בשנתיים האחרונות לא היו שיח חברים, הרצאת אורח, ארוחה משפחתית, לייב פודקאסט, שיעור לימודי או נאום בכנסת שלא דיבר, הזכיר או דחף לאחדות. אך האם לא רמסנו את משמעות האחדות לאבק דק מרוב שימוש יתר? האם לא הפכנו אותה לסיסמה ריקה ונבובה במקום מילה שמסמלת טוהר, שלמות, חזון אחרית הימים?

המילה אחדות מוכרת לנו בהרבה פרמוטציות - אחדות לאומית, קריאה לאחדות, אחדות המטרה, ממשלת אחדות. בכל שימוש שכזה האחדות היא זמנית - לצורך שקט פוליטי, שקט תעשייתי, שקט עד השגת מטרה ספציפית. ההבנה היא שכעבור זמן קצוב, או עם פרוץ הסערה הבאה, האחדות המדוברת תיעלם והחרבות יישלפו שנית.

למען האמת, רבים המדברים בראש חוצות על אחדות אינם חפצים בה באמת. אחדות ושיתוף מצמצמים את מרחב התחרות, התככים והספינים - ואלה, בשביל חלקם, אינם אמצעים אלא דרך חיים.

אחדות אמיתית ובסיסית קיימת בעם, וכמובן צריך להעמיק אותה ולחזק אותה ככל האפשר. אחדות אינה נקנית ברעש גדול אלא שקט שבין לב אל לב. היא מופיעה כשאדם אחד מתכופף להרים את האחר שנפל. היא נולדת כשמישהו אומר "אני איתך" גם אם הדרך לא שלו, גם אם הכאב לא שלו. והיא מתפרצת כשאדם קופץ קילומטרים מביתו ביום חג להציל אחר שלא פגש מימיו ולהגן עליו. היא נמשכת כשאדם תורם, מכין, מכבס, קונה, מבשל ומסיע אוכל לחיילים ולתושבים בעת צרה וגם חודשים רבים אחר כך. העם, האנשים, תושבי העיר והכפר, הנשים, הגברים, הילדים והנוער הוכיחו ומוכיחים שוב ושוב שהאחדות קיימת, נמצאת, חיה ופועמת.

אחדות לא אומרת שצריך לחשוב אותו דבר, לבלות באותו מקום, לאהוב באותה צורה, להתנהג באותו האופן. זה רק אומר שלכולנו יש מקום שווה בתוך המעגל ושאנחנו עומדים יחד גם מול רוח סערה וגם מול שמש מלטפת.

ספר בראשית מלא כולו במחלוקות ובחוסר אחדות - קין והבל, יצחק וישמעאל, יעקב ועשו ובשיא - יוסף שנמכר בידי אחיו בשל חוסר הכלה, קבלה, אחדות. הספר נגמר באחדות האחים למען בנימין. ממעשה זה משפחת יעקב הופכת מאוסף אנשים בודדים לעם שנולד - עם ישראל. אנחנו אותו עם ישראל שיצא ממצרים, הקים בתי מקדש, גלה לבבל ולארצות נוספות, שרד את השואה, הקים מדינה ולחם בכל מלחמות ישראל עד חרבות ברזל בימינו אנו. אותו עם, עם רוח אחת.

העיתון 'בשבע' אינו מביא דברי פלגנות ונאצה. הוא מחדד את הקו שלו מתוך אחריות ואחדות לאומית. בכנס שלנו יש מקום לכל סוגי האנשים ולכל דרכי החשיבה כשהמשותף הוא שיח מכבד, הקשבה לאחר וקבלת השונה ממך שהוא גם אחיך.

אני מאחל לנו שבכנס ירושלים הקרוב נצליח ולו במעט לחזק את האחדות, לרומם את הרוח ולראות ברכה במעשה ידינו. בעזרת ה' נעשה ונצליח!

דודי פינקלר

כולנו רקמה אנושית אחת חיה

כל מה שקורה. בשבע

אתר בשבע

התחדשנו

Besheva.co.il

חברת נמלי ישראל
מובילה בכל הדרכים, בים וביבשה

ים פתוח | שפע סחורות | כלכלה חזקה | תחרות וצמיחה

חברת נמלי ישראל
פיתוח ונכסים בע"מ

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

צילומים: תל־חי אוניברסיטת קריית שמונה

חיי קהילה וציונות לצד תואר: זו האוניברסיטה החדשה בישראל שמציעה חוויה שונה לגמרי

תל־חי עושה קפיצת מדרגה והופכת לאוניברסיטה - אבל בוחרת להישאר כזו ששמה את הסטודנטים והחוויה במרכז. אקדמיה ברמה אוניברסיטאית למי שמחפש לימודים גבוהים עם משמעות, יחס אישי ורגע היסטורי להיות חלק ממנו.

תל־חי אוניברסיטת קרית שמונה בגליל

האקדמית תל-חי משלימה בימים אלה את הפיכתה לאוניברסיטה, אבל לא מדובר רק בשינוי סטטוס, אלא בהצהרה ברורה - אפשר להיות אוניברסיטה ועדיין לעשות דברים אחרת. להירשם השנה ללימודים בתל-חי, אוניברסיטת קריית שמונה בגליל זה קודם כל ציונות, זה חזון, זה ערכים, זו שליחות, זה לבחור בעתיד הצפון והגליל בפרט ובמדינת ישראל בכלל!

בסוף, תואר הוא תואר - תעודה רשמית, תואר ראשון ושני, מחקר והוראה ברמה גבוהה. אבל בתל-חי בוחרים להרחיב את הזרקור מהשורה התחתונה אל מה שקורה בדרך. כאן ההבדל האמיתי זה לא רק התואר, זה מה שמקבלים בדרך אליו.

ברוב האוניברסיטאות בישראל החוויה די מוכרת: קמפוסים עצומים, כיתות עמוסות, מרצים שקשה לתפוס לשיחה, ואווירה תחרותית של כל אחד לעצמו. תל-חי מציעה אלטרנטיבה ברורה. היא הופכת לאוניברסיטה, אבל בוחרת להישאר אוניברסיטת בוטיק. כיתות קטנות, יחס אישי, ליווי אמיתי ושיח אקדמי חד ובגובה העיניים, לא בורג בתוך מערכת של אלפים, אלא חלק מקהילה אקדמית חיה ובועטת.

לצד חיי הקהילה, הסטודנטים זוכים למספר גבוה במיוחד של שעות מעבדה, לעבודה מעשית ולמגע ישיר עם מחקר וחוקרים מובילים. לא מדובר בלשבת כל היום בכיתה ולהעתיק מצגות, אלא בלמידה שכוללת התנסות מעשית, חשיבה ביקורתית ועבודה בשטח. זה שילוב נדיר בין אינטימיות ויחס אישי לבין סטנדרטים אוניברסיטאיים גבוהים, בלי לוותר על אף אחד מהצדדים.

בתל-חי, אוניברסיטת קריית שמונה בגליל, פועלות שלוש פקולטות מרכזיות: מדעים וטכנולוגיה, מדעי החברה והרוח, וחינוך והוראה. תחתיהן פועלות למעלה מ-35 תוכניות לתואר ראשון ושני, חלקן מחקריות. בכל אחת מהתוכניות שמים דגש לא רק על ידע תיאורטי, אלא גם על כלים פרקטיים, ניסיון מעשי והכנה אמיתית לעולם התעסוקה המשתנה.

גם המיקום משחק תפקיד מרכזי. המרחב הצפוני הוא חלק בלתי נפרד מהחוויה, לא רק הרקע שלה. הגליל הוא לא תפאורה יפה לאינסטגרם, זה אזור שמאפשר מחקר יישומי שאי אפשר לעשות בשום מקום אחר בארץ: מחקרים פורצי דרך במכון מיגל, דרך מעבדות שטח באגמון החולה ועד עיסוק יומיומי בסוגיות סביבתיות, חינוכיות וחברתיות שמתרחשות כאן ועכשיו.

אבל הסיפור של תל-חי גדול יותר מהאקדמיה עצמה. הפיכתה לאוניברסיטה מגיעה בתקופה שבה הצפון זקוק יותר מתמיד לאנשים צעירים, סקרנים וחדורי מטרה. הבחירה ללמוד כאן היא גם בחירה לקחת חלק במשהו רחב יותר - משימה לאומית של הפרחת הגליל. הסטודנטים שמגיעים לתל־חי לא רק לומדים, אלא משתלבים בקהילת קריית שמונה, חצור, קצרין והיישובים הכפריים בכל המרחב, מחזקים אותם, מובילים יוזמות חברתיות וחינוכיות ומשפיעים בפועל על האזור שבו הם נמצאים.

זו הזדמנות יוצאת דופן ללמוד במקום שמאפשר לעשות דברים גדולים כבר במהלך התואר, להשפיע על הסביבה, על קהילה ועל חינוך, ולבנות זהות אישית ואקדמית משמעותית. הסטודנטים, שיחלו לימודיהם בתל-חי בשנה הקרובה, יהיו הראשונים לחוות את תל־חי כאוניברסיטה, דור המייסדים, אלה שלוקחים חלק בעיצוב התרבות, המחקר והקהילה של המוסד החדש. בתל־חי מדגישים שגם כאוניברסיטה ישמרו על כיתות קטנות, קשר ישיר עם המרצים ויחס אישי, בדגש על אווירת המשפחתיות, הקהילתיות והאיכות שמייחדים את המקום.

הבחירה בתל-חי היום היא לא רק בחירה במוסד אקדמי מצוין, היא בחירה בעתיד הצפון, עתיד הגליל העליון ועתיד מדינת ישראל.

תל-חי מחפשים סטודנטים ערכיים, ציונים שרוצים להוביל, שמחפשים משמעות ושליחות שיהיו שותפים לשיקומו ופריחתו של הגליל.

מי שמחפש תואר של אוניברסיטה, אבל באווירה אחרת, קהילה אמיתית, וחוויה שמרגישה משמעותית - ימצא בתל־חי מקום שלא רק לומדים בו, אלא גדלים בו.

לפרטים נוספים והרשמה לתל-חי אוניברסיטת קריית שמונה בגליל צרו קשר במספר: 9827*

רק במאוחדת

השירות הכי נוח
AI פעם

כל פעולות האפליקציה
בצ'אט AI חכם ומהיר

חיפוש בשפה חופשית

הפניות, תורים ועוד

המלצות בריאות

אזור אישי חכם ונגיש

מאוחדת
רמה אחרת

*3833

LEADOgilvy

צילום: אגוד הגז הארצי

עשור
למתווה הגז
חגיגה של הישגים ומבט מפוכח קדימה

עשור חלף מאז קיבלה ממשלת ישראל את אחת ההחלטות הכלכליות־אסטרטגיות החשובות בתולדותיה: אישור מתווה הגז הטבעי. החלטה שנולדה בתוך ויכוח ציבורי סוער, תחת סימני שאלה כבדי משקל וחששות אמיתיים - והפכה, במבחן התוצאה, לאחד המהלכים האסטרטגיים העמוקים ביותר שנעשו כאן בעשורים האחרונים.

בחלוף עשר שנים, ניתן לסכם את יישום המתווה על בסיס התוצאות והנתונים שהתקבלו בפועל, ולומר בצורה ברורה: יישום מתווה הגז אף עלה על התחזיות האופטימיות ביותר.

העשור האחרון שינה מן היסוד את מצבה האנרגטי של ישראל. ממדינה תלויה ביבוא דלקים יקרים ומזהמים, הפכה ישראל לבעלת מערכת הפקה גז טבעי רחבה, מבוזרת ועמידה - מהמתקדמות בעולם. שלושה מאגרי גז פעילים, תשתיות הולכה יתירות ויכולת גיבוי מוכחת יצרו רמת ביטחון אנרגטי שלא הכרנו בעבר. יתרון זה עמד למבחן גם בשעות החירום של השנים האחרונות, והוכיח את עצמו פעם אחר פעם.

אחד ההישגים הבולטים ביותר של מתווה הגז - לו השפעה דרמטית על כלכלת המדינה - הוא המחיר. בניגוד לחששות שהושמעו בעבר, מחירי הגז הטבעי בישראל לא רק שלא עלו, אלא ירדו באופן משמעותי. מאז אישור המתווה נרשמה ירידה של כ־19% במחירי הגז הטבעי המקומיים, בזמן שבעולם, במדינות הנשענות כמו ישראל על הפקת גז טבעי מקומית - נרשמו עליות חדות של למעלה מ 60% בממוצע. התוצאה הישירה: מחירי החשמל בישראל ירדו בכ־16% בעוד באירופה הם עלו ב- 25%, כך שמחירי החשמל כיום בישראל נמוכים בכ־50% מהממוצע באירופה.

זהו פער דרמטי, שאינו מקרי. מתווה הגז הטבעי שאפשר רגולטורית את פיתוח מאגר לוויתן ומאגר כריש, לצד היתרי היצוא שניתנו, יצרו את הוודאות הכלכלית והיקפי השוק שנדרשו בעבור ההשקעות רחבות־ההיקף בפיתוח המאגרים, בהרחבת תשתיות ובהגדלת היתירות. במילים פשוטות: היצוא הוא שאִפשר להקים תשתיות גדולות מצרכי המשק המקומי - והתשתיות הללו הן שמבטיחות אספקה אמינה ומחירים נמוכים לצרכן הישראלי.

לצד המחיר, סוגיית עתודות הגז הטבעי עמדה גם היא בלב הדיון הציבורי. גם כאן, התוצאות הפתיעו את האופטימיסטים ביותר. חרף עלייה חדה בצריכה ובהפקה וחצי עשור של יצוא משמעותי, עתודות הגז של ישראל לא קטנו - אלא גדלו. מאז החלה מהפכת הגז הטבעי נרשם גידול של כ־40% בעתודות הגז הטבעי הישראליות, והן עומדות כיום על כ־1,044 BCM. על פי תחזית BDO, פירמת הייעוץ הכלכלי הגדולה במדינה - גם בהנחה של מימוש מלא של הסכמי היצוא הקיימים, עתודות הגז צפויות להספיק לצרכי המשק המקומי לפחות עד שנת 2062, ואף מעבר לכך.

המשמעות ברורה: הגז בישראל לא "נגמר". להפך. יש די גז לעשורים קדימה, גם עם המשך ייצוא, וגם עם הרחבת ההפקה. יתרה מכך - הפוטנציאל הגיאולוגי טרם מוצה, והעניין שמגלות חברות אנרגיה בינלאומיות במים הכלכליים של ישראל מעיד על כך שהסיפור רחוק מסיום.

לכל אלה מצטרפת תרומה כלכלית רחבה ומשמעותית: חיסכון מצטבר של מאות מיליארדי שקלים בעלויות אנרגיה למשק, הכנסות מדינה הולכות וגדלות מתמלוגים, היטלים ומיסים, והפחתה דרמטית בזיהום האוויר ובפליטות גזי חממה. כבר כיום עומד קצב הכנסות המדינה ממשק הגז הטבעי על כחצי מיליארד ש"ח בחודש, קצב שצפוי לעלות בתוך שנים ספורות לכמיליארד ש"ח בחודש. בהמשך העשור הבא, בין היתר בזכות הרחבת היקפי ההפקה והיצוא, עשויות הכנסות המדינה להגיע להיקף של עד כשני מיליארד ש"ח בחודש. במקביל לתרומה התקציבית הישירה, הגז הטבעי התבסס כגורם, כמעט יחיד, לו השפעה ממתנת ליוקר המחיה בישראל. בעוד שמאז מתווה הגז עלו מדדי מחירים רבים בישראל כגון: דיור, חינוך, פירות וירקות, תחבורה ושירותים רפואיים בעשרות אחוזים- מחירו השקלי של הגז הטבעי ירד בעשרות אחוזים.

במבט לאחור, מתווה הגז הוא סיפור של רגולציה אחראית, יוזמה תעשייתית והשקעות פרטיות שפעלו יחד. במבט קדימה, הדרך ברורה לא פחות: להמשיך לפתח מאגרים, להרחיב תשתיות הפקה ויצוא, ולשמור על איזון מושכל שמבטיח אספקה ארוכת־טווח לשוק המקומי. אם נשכיל לעשות זאת, העשור המוצלח מאז מתווה הגז הטבעי יהפוך לבסיס יציב להצלחת משק הגז הטבעי הישראלי בעשורים הבאים - לטובת הכלכלה, הציבור והביטחון של מדינת ישראל.

אמיר פוסטר מנכ"ל איגוד הגז הטבעי בישראל

הבית שלך במערב השומרון

עלי זהב

נשארו **2** בתי פרימיום
7 חדרים | **200** מטר
גינות גדולות

במחיר **4.45₪**

פדואל

ריזורט מגורים יחודי
במפרט עשיר
ותכנון מוקפד

החל מ- **2.45₪**

***6842**

קבוצת אריאל
נדל"ן. אנרגיה. השקעות

לסמוך על הקבלן או להאמין בעצמי?

מלקוח קצה ליזם ששולט בנכס של עצמו

שוק הנדל"ן הישראלי עובר טלטלה שמחייבת שינוי תפיסתי עמוק. המודל היזמי המסורתי קורס תחת הריבית, ומשאיר אתכם עם סיכונים עצומים והבטחות על הנייר. הפתרון לא נמצא בחיפוש אחר יזם חזק יותר, אלא בשינוי המעמד שלכם: במקום לקנות דירה, הגיע הזמן שתנהלו את עתידכם ואת ההשקעות שלכם באופן מקצועי. כך עובד הניהול בנאמנות, מודל שחוסך מאות אלפי שקלים ומחזיר את השליטה לידיים שלכם

רוני בן יהודה, גבעת הודיה

אתם עומדים היום מול אחת ההחלטות הכלכליות החשובות ביותר בחייכם, והרקע להחלטה הזאת מעולם לא היה מורכב יותר. אם תביטו על שוק הנדל"ן הישראלי של אמצע שנות ה־20 של המאה ה־21, תראו שוק שנמצא בנקודת רתיחה. אבל בניגוד לשנים עברו, הרתיחה הזאת אינה מבשרת על צמיחה נדל"נית חסרת מעצורים, אלא חושפת חוסר יציבות מבני עמוק שמאיים על כל מי שפועל לפי הכללים הישנים. המודל של יזמות מסורתית - אותו מנגנון מוכר שבו חברה רוכשת קרקע, ממנפת את עצמה בהלוואות עתק ומוכרת לכם דירה ברווח מקסימלי - עומד כיום למבחן הישרדות קשה. הזינוק הדרמטי בעלויות הביצוע, המחסור החריף בכוח אדם מקצועי והריבית שהתייצבה ברמות גבוהות יצרו סערה מושלמת. בתוך הסערה הזאת יזמים רבים מוותרים על פרויקטים, רבים אחרים נאלצים לפגוע באיכות הבנייה כדי לשרוד, ובמקרים הקשים יותר - יותירו אתכם עם שלד בטון וחלומות מנופצים.

בתוך הכאוס הזה, המערכת הפיננסית והשיווקית הרגילה אתכם לחשוב שיש רק אופציה אחת: להיות "לקוח קצה". לשלם את המחיר הנקוב, לקוות שהיזם יצלח את המשבר, ולהמתין למפתח. אבל האמת היא שהמודל הזה, שבו אתה משלמים את כל שרשרת הרווחים של המתווכים בדרך, הולך ומאבד מהרלוונטיות שלו. ישנה אלטרנטיבה סדורה, שפועלת בשטח כבר 30 שנה, אשר מציעה תפיסה הפוכה לחלוטין: ניהול פרויקטים בנאמנות. המודל הזה הופך אתכם ליזם, כאשר חברת הניהול משמשת כזרוע המקצועית והביצועית שלכם.

הכסף שלכם, הרווח שלכם: המתמטיקה של החיסכון

בואו נדבר רגע על המספרים האמיתיים שמסתתרים מאחורי החוזים. במודל היזמי הרגיל, כשאתם רוכשים דירה ב־2 מיליון שקלים, אתם לא משלמים רק על הבטון והברזל. כ־30 עד 40 אחוזים מהסכום הזה הם הוצאות של היזם, התקורה שלו ובעיקר רווחיו. היזם לוקח סיכון, והוא מתמחר אותו. כשעוברים למודל של ניהול בנאמנות, אפשר לחסוך את רוב הפער הזה ולהותיר בכיסכם עשרות אחוזים מעלות הדירה כפי שהיא נמכרת על ידי יזמים בשוק.

המשמעות הכלכלית היא דרמטית ומיידית: מודל זה יוצר

חיסכון ממוצע של 20 עד 35 אחוזים מהעלויות. אם נתרגם את זה לכסף נזיל, מדובר בחיסכון של מאות אלפי שקלים לפחות בבניית בית אחד בבנייה פרטית מנוהלת. זהו אינו "כסף על הנייר", אלא הון עצמי שנשאר אצלכם, בסיס כלכלי איתן למשפחה שניתן למנף בעתיד. פרט לחיסכון הישיר, קיים כאן יתרון לגודל שלא קיים בבנייה עצמית רגילה. כשאתם בונים לבד, אתם לקוח בודד מול ספקים גדולים. לעומת זאת, ניהול מקצועי מאפשר יציאה למכרזי ספקים לעשרות משפחות יחד, מה שמשיג "מחיר קבלני" הנמוך משמעותית מהמחיר ללקוח הקצה. חשוב להבין כי גם איכות הבנייה גבוהה יותר מבנייה עם קבלן ממוצע. מפקח בנייה יפקח על ביצוע העבודות 24/6.

פרדוקס הביטחון: למה הטאבו חזק מכל ערבות בנקאית

אחת התפיסות המושרשות ביותר בציבור הישראלי היא האמונה העיוורת שערבות חוק מכר היא תעודת הביטוח האולטימטיבית. אומנם הערבות היא כלי חשוב, אך זהו אינו כלי חסין. ייתכן שגם אתם, כמו רבים אחרים, מחפשים את המילים הללו כדי להרגיש ביטחון, אבל מדובר בפרדוקס. ערבות חוק מכר נועדה להגן על הקרן - הסכום הנומינלי ששילמתם - במקרה שהקבלן פושט רגל. זה נשמע מצוין בתאוריה אך במציאות, כדי לממש את הערבות הזאת במקרה שהיזם קורס תיאלצו להיכנס להליכים משפטיים סבוכים שעשויים להימשך שנים. בסופם של הליכים אלו תקבלו את הסכום הנקוב בערבות, אולם מדובר רק בחלק מהכסף. דמי התיווך, שכר טרחת עורך דין, מס רכישה ועוד הוצאות נוספות רבות לא יוחזרו לעולם.

אך זה רק "הכסף הקטן", כי בשנים שיחלפו עד שתראו את כספכם ותוכלו לרכוש בית חדש, השוק ימשיך לעשות את דרכו למעלה. עם עליית ערך הנדל"ן שהצטברה לאורך השנים, בעוד אתם גרים בשכירות וכספכם ממתין להכרעת בית המשפט או מוחזק אצל כונס הנכסים, הנזק יהיה גדול. הערבות מגינה על הבנק, היא לא בונה לכם את הבית.

במודל של ניהול בנאמנות הנכס הוא שלכם, והכספים נמצאים בחשבון נאמנות. המשמעות ליום סגריר היא קריטית: אם הקבלן המבצע לא עמד בהתחייבויותיו או חס וחלילה קרס, הפרויקט לא נגעל בבתי משפט ולא תלוי בחסדי נושים. אתם, כבעלים, יכולים להחליף קבלן בתוך שבועות ספורים ולהמשיך בבנייה מאותה נקודה. זאת מסיבה אחת פשוטה: אתם שולטים במקרקעין, לא הקבלן ולא בית המשפט. זוהי שליטה אמיתית, שלא קיימת בשום מודל יזמי קלאסי.

חומת המגן הפיננסית: מנגנון ה־RMC

איך מנהלים פרויקט מורכב כל כך ומבטיחים שהכסף שלכם לא יזלוג? התשובה טמונה במנגנון ה־Risk Management & Control - מערכת בקרה לניהול סיכונים. ענף הבנייה הוא תחום רב־סיכונים מעצם טבעו: חריגות תקציב, כשלי איכות ועיכובים בלוחות הזמנים. כדי לנטרל אותם, נדרשת משמעת ברזל פיננסית ותכנון קפדני.

העיקרון הראשון והחשוב ביותר במנגנון הזה הוא תשלום רטרואקטיבי בלבד. בניגוד לנורמה בשוק, שבה קבלנים דורשים מקדמות "כדי להתחיל לעבוד", כאן הקבלן מקבל תשלום רק על מה שביצע בפועל. בוצעה יציקת גג? המפקח ההנדסי (בלתי תלוי שעובד בשבילכם, לא בשביל הקבלן) מאשר את השלב? חברת הניהול בדקה עמידה בהתחייבויות? רק אז הכסף משתחרר בתנאי תשלום של שוטף פלוס 30. השלב לא בוצע? הכסף נשאר בבנק. הכספים עצמם לעולם אינם עוברים דרך החברה המנהלת, אלא מופקדים בחשבון נאמנות ייעודי לפרויקט.

בנוסף לכך, המערכת דורשת עמידה באמות מידה ובוחנת את הקבלנים כדי להבטיח את האיכות ורצף הבנייה. כל קבלן מחויב להעמיד ערבות ביצוע כתנאי סף לכניסה למכרז וחתימה על סט הסכמים מוטה לקוח. אם הוא לא עומד בסטנדרטים, הערבות מחולטת והפרויקט ממשיך עם קבלן אחר ללא נזק כספי ללקוח. יתרה מכך, קיים גם מנגנון "עכבון": 5 אחוזים מכל תשלום מאושר מעוכבים ומוחזקים בחשבון הנאמנות עד סיום שנת הבדק. זה מבטיח שהקבלן יחזור לתקן כל ליקוי שיתגלה.

זמן שווה הון: מסלול "קפיצת הדרך"

בבנייה פרטית בישראל, הזמן הוא האויב השקט של כיסכם. הליכי תכנון ורישוי נמשכים בממוצע בין שנתיים לשלוש שנים. כל חודש של עיכוב בוועדות או בהמתנה להיתר עולה למשפחה אלפי שקלים בתשלומי שכירות מיותרים וברביות על הקרקע. כאן נכנס לתמונה מסלול "קפיצת הדרך" - מתודולוגיה שנועדה לחתוך את לוחות הזמנים הללו ביותר מ־50 אחוזים, ולמנוע התערבות של פקידי רישוי בתכנון ביתכם. הם לא יחליטו היכן ימוקם המטבח ואיך תיראה החצר. אתם תקבעו!

באמצעות מערכת ניהול רישוי אקטיבי, עבודה מקבילה ויעילה של המתכננים לצד הליך רישוי עצמי המותאם מראש למגבלות התב"ע והתקציב, ניתן להתחיל לבנות במהירות שיא. הקיצור הזה בלו"ז הוא לא רק עניין של נוחות וחיסכון בעצבים, הוא מייצר הון. משפחה שנכנסת לביתה שנה מוקדם מהמתוכנן, חוסכת בפועל מאות אלפי שקלים בעלויות תכנון, רישוי, שכירות וריבית. זהו כסף שקוף שבדרך כלל נעלם בבירוקרטיה, וכעת הופך להון המשפחתי שלכם.

המשבר כהזדמנות: כשדיירים הופכים ליזמים בהתחדשות עירונית

המשבר הנוכחי בשוק הנדל"ן יצר תופעה כואבת במיוחד בתחום ההתחדשות העירונית. דיירים רבים בפרויקטים של פינוי־בינוי ותמ"א 38, שהמתינו שנים ליום שהבטיח להם הרים וגבעות, מקבלים לפתע מכתב ויתור. היזם, שהבין שהפרויקט אינו רווחי בשבילו לאור הריבית הגבוהה ועלויות הבנייה שהתייקרו בשנים שחלפו מאז שנחתם ההסכם עם הדיירים ועד שהתקבל היתר הבנייה, נסוג ומשאיר את הדיירים עם תחושת שבר וחוסר אונים. אך דווקא נקודת השפל הזאת היא ההזדמנות הגדולה ביותר של הדיירים להפוך את הקערה על פיה.

במקום לחפש יזם חדש שידרוש הזרמת כספים או שיגזור שוב את שורת הרווח (שיכולה להגיע ל־30 אחוזים משווי הפרויקט), הדיירים יכולים להיכנס לנעלי היזם באמצעות ניהול בנאמנות. המשמעות היא שכל הערך הכלכלי שהיה אמור להגיע לכיסו של היזם נשאר אצל הדיירים. הכסף הזה מאפשר לשדרג את המפרט הטכני לגימור פרימיום, הן בדירות והן בשטחים הציבוריים. יתר על כן, הדירות העודפות שנועדו למכירה שייכות כעת לדיירים עצמם. הם יכולים למכור אותן ולהשתמש בהון כדי לבנות בניין ברמה ששום יזם חיצוני לא היה מסוגל לספק. מבחינת מיסוי, הדיירים פועלים כמשביחי נכס, נהנים מפטורים ייעודיים ומכירים בהוצאות הניהול, מה שמונע כפל מס ומע"מ מיותר האופייני למודל היזמי הקלאסי.

עוברים למחלקה ראשונה: אנחנו בחזית, אתם עוסקים במה שחשוב באמת

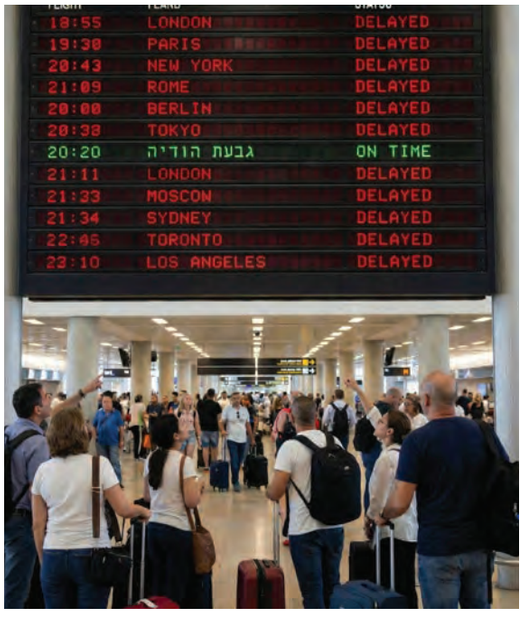
בשביל בעלי מגרשים - אלו שאין בידם לנהל מכרזי קבלנים, לרדוף אחרי אישורי הג"א או להתווכח עם קבלן השלד באתר - מודל הניהול בנאמנות הוא לא פחות מגלגל הצלה ומציל אתכם מתהום מקצועי. המודל הניהולי מאפשר לכם לעסוק במה שחשוב באמת. אתם תמשיכו בשגרת יומכם, תצאו לחופשות ותחסכו לעצמכם מתחים מיותרים, בידיעה שיש גוף מקצועי שמנהל את כל התהליכים הכרוכים בבניית ביתכם. אנחנו משמשים כזרוע הביצועית שלכם, מטפלים בבירוקרטיה ובתיאומים, הכול כדי להבטיח שהבית יהיה מוכן בהקדם בסטנדרט הגבוה ביותר ובמינימום כאב ראש.

המערכת הפיננסית והשיווקית הרגילה אתכם לחשוב שיש רק אופציה אחת: להיות "לקוח קצה". לשלם את המחיר הנקוב, לקוות שהיזם יצלח את המשבר, ולהמתין למפתח.

שקיפות רדיקלית: הכלי שבונה אמון

כל המערכת המורכבת הזאת לא יכולה לעבוד בלי מרכיב אחד קריטי: שקיפות. בעולם הנדל"ן הישן, היזם שומר את הקלפים קרוב לחזה. במודל החדש, הטכנולוגיה מנגישה את המידע בזמן אמת. באמצעות מערכת דיגיטלית מתקדמת, תוכלו לראות בכל רגע נתון את הדוחות הכספיים המעודכנים, לקבל התראות על מועדי תשלום ועוד. הטכנולוגיה הזאת היא לא גימיק, היא הכלי שמעניק לכם שליטה ומפזר את הערפל שאופף בדרך כלל את אתרי הבנייה.

בסופו של יום, בניית בית היא הפרויקט הכלכלי הגדול והמורכב ביותר שתנהלו בחייכם. אין שום סיבה להפקיד את הפרויקט הזה בידיו של גורם שהאינטרס הכלכלי שלו מנוגד לשלכם. המודל היזמי הישן מאבד את הרלוונטיות שלו. העתיד שייך למי שלוקח אחריות, שולט בנכס שלו, בגורלו ובגורל משפחתו, עד שבסופו של התהליך תיכנס המשפחה לבית החדש שעליו חלמה.

צילום: חיים צח, לע"מ

קמפוס מיכאל

מותג ישראלי זה מחייב

בעוד טילים נופלים והעובדים מגויסים, בחברת שטראוס, קבוצת המזון הגדולה בבעלות ישראלית, נלחמו כדי שהמילקי והקפה לא יחסרו באף בית. בכירי החברה מספרים על ההחלטה להיענות לכל בקשת הנצחה של משפחה שכולה, על המעבר לטכנולוגיית "חלב ללא פרה" ועל המחויבות הבלתי מתפשרת לשיקום הצפון: "אנחנו כאן כדי להזין ולטפח מחר טוב יותר"

אורית פולק

את מוצרי חברת שטראוס כל ישראלי מכיר. החברה שקמה בנהריה לפני 90 שנה על ידי משפחת שטראוס, עולים חדשים מגרמניה, הפכה למותג גדול ומוכר בארץ ובעולם. למרות הצמיחה האדירה, החברה ממשיכה לשמור על אווירה משפחתית, ובעיקר על הנהלה ישראלית. לקראת כנס ירושלים של 'בשבע' ולרגל הקמת "קמפוס מיכאל" שוחחנו עם אבי לאופר, סמנכ"ל שיווק ואסטרטגיה שטראוס ישראל, ועם לירז סופרין, סמנכ"ל שיווק מחלבות שטראוס.

בתחילת המלחמה אבי לאופר, כיום סמנכ"ל שיווק ואסטרטגיה, עוד היה מנכ"ל חטיבת הקפה של שטראוס ישראל. כמי שעובד בקבוצת שטראוס כבר 18 שנה, לאופר הבין שהמלחמה הזאת תביא איתה אתגרים אחרים.

"בתחילת המלחמה התמודדנו עם המון אתגרים חדשים", הוא משתף. "אבל בין כל מה שקרה צרוב לי במיוחד הרגע ההוא מיד בהתחלה כשהבנו שאחותו של זיו לוי, מנהל מפעל הקפה שלנו בלוד, נעדרת עם כל בני משפחתה. לאחר שעות רבות מורטות עצבים זיו קיבל את הבשורה הנוראה שלבנת אחותו, בעלה אביב ושלושת ילדיהם רותם, יונתן ויפתח קוץ נרצחו בידי מחבלי חמאס בביתם בכפר עזה. טרגדיה איומה ונוראית".

בשטראוס הבינו כי למרות ואולי דווקא בשל הטרגדיות הקשות, יש צורך לשמור על קו אספקה רציף ככל האפשר לאזרחים בעורף ולחיילים בבסיסים. "היו לנו שני אתגרים מרכזיים לאורך כל המלחמה. הראשון והחשוב ביותר

מבחינתנו הוא הדאגה לאנשים שלנו. היו לנו הרבה מאוד עובדים מפונים שהיה צריך לדאוג להם. היו לנו, ועדיין יש לנו, מאות עובדי שטראוס שיוצאים לעשרות רבות ימי מילואים בשנה וצריך גם לדאוג למשפחותיהם וגם להתמודד כחברה עם מחסור בעובדים חשובים.

"האתגר השני הוא שמירה על הרציפות העסקית. בימי שגרה הבטחת רציפות עסקית נשמעת עניין טרויאלי ובסיסי, אבל בימי מלחמה זה הפך לאתגר גדול, בטח לחברת מזון שסבב המכירה שלה גבוה מאוד. בזמן שנופלים טילים ברחובות ישראל אנחנו ממשיכים להיות מחויבים לרציפות עסקית כדי להבטיח שעל המדפים במקררי המרכולים יהיה מילקי או חלב יטבתה. בתחילת המלחמה רבים מהעובדים שלנו היו מגויסים או פונו מבתיהם. וגם אלו שלא גוייסו ולא פונו לעיתים נתקלו בקושי להגיע לעבודה כי לילדים הקטנים לא היו מסגרות חינוכיות בעקבות המצב. יש לנו פריסה ארצית של אלפי עובדי מפעלים, מלקטים במרלוגים, מפיצים לנקודות מכירה וסדרנים בסופרים שנתקלו בקשיים שונים בתחילת המלחמה ולמרות זאת עשו הכול כדי להביא את התוצרת מהמפעל עד לצרכן. בנוסף לכל זה, בחודשים הראשונים של המלחמה אספקת חומרי הגלם לישראל לא הייתה סדירה ורציפה. כחברת מזון גדולה שתלויה גם בחומרי גלם מחו"ל היינו צריכים לחשוב על דרכים יצירתיות ולמצוא במהירות ספקים אלטרנטיביים לחומרי גלם כדי להמשיך לייצר את המוצרים שלנו כרגיל".

לאופר מדגיש כי לצד החוסרים בחומרי הגלם, בשטראוס התמודדו גם עם מפעלים שנסגרו בשדרות וביד מרדכי לאחר שחטפו פגיעות ישירות, ולקח זמן לחזור לפעילות מלאה במפעלים הללו. "להיות מותג ישראלי זה קודם כול תחושת האחריות והמחויבות שלנו להבטיח שכאשר הצרכן מגיע לסופר, במיוחד בשעת חירום, הוא ימצא שם את מוצרי המזון שהוא ובני משפחתו אוהבים ורגילים לצרוך גם בימי שגרה. אנחנו משתדלים להיות קשובים לרצונות ולצרכים של הצרכנים שלנו, אנחנו מכירים ומבינים את הצרכן. לכן, למשל, בזמן המלחמה התאמנו את הפרסום שלנו כך שיהיה הרבה יותר אמפתי וקשוב למצב הרוח הלאומי. בנינו קמפיינים מותאמים, ויתרנו על קמפיינים ופרסומים בהתאם לחדשות לפי הצורך והרגישות".

צילום: סטודיו שטראוס

קפה ישראלי

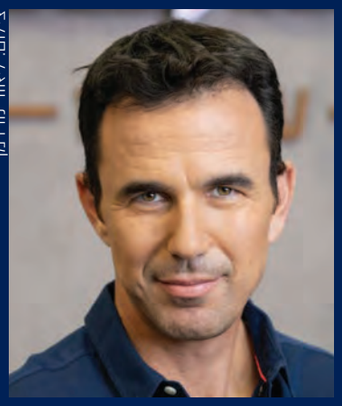
"כשהייתי מנכ"ל חטיבת הקפה התחלנו לקבל פניות מצרכנים בנוגע לשם של 'קפה טורקי'. ביקשו שנחליף את השם בגלל האופן שבו טורקיה התייחסה לישראל במלחמה", הוא נזכר. "היו גם פניות לשנות את צבע האריזה מאדום־שחור לכחול־לבן. הרגשנו דרך המילים את הכאב, את הפגיעות. אלה צרכנים שמחוברים למותג הזה שנים רבות, זה הטעם האהוב והמוכר, אבל השם 'קפה טורקי' קשה להם עכשיו. הבנו שיש פה אירוע לא פשוט. מצד אחד יש לנו אחריות ורצון להיות קשובים ואמפתיים לצרכנים שלך, אבל מצד שני יש לנו גם את האחריות העסקית למותג שקיים כבר 60 שנה וקשה לשנות אותו כל כך מהר. התלבטנו מה לעשות. בסוף בחרנו להוציא מהדורה מוגבלת של אריזות הקפה לכמה חודשים ובמקום השם 'קפה טורקי' הוספנו משפטים לעידוד המוראל הלאומי כמו 'אין לנו ארץ אחרת', 'דור הניצחון', 'חזקים ביחד' ו'עם ישראל חי'. הוספנו גם דגל ישראל קטן. שמרנו על הדי־אן־איי המותגי וצבעי המותג ולצד זה נתנו מענה לסנטימנט הציבורי, והצרכנים העריכו את זה".

בשטראוס ביקשו לתעל את הכוח השיווקי לטובת תמיכה בקהילות שנפגעו במלחמה ולמי שנזקקו סיוע. לאופר מספר על ליין מיוחד של קפסולות קפה עם תמונות ותיאור של בתי קפה שנפגעו במלחמה על גבי האריזות כדי לתמוך בשיקומם. "בנוסף להגברת המודעות לעסקים, תרמנו חלק מההכנסות של המוצרים לטובת שיקום בתי הקפה".

המשמעות של להיות מותג ישראלי בשעת משבר היא להבין את גודל האחריות ואת שותפות הגורל עם הקהילה במובן העמוק ביותר שלה, למלא תפקיד ולקחת חלק במאמצי הסיוע הלאומי. "ההתגייסות שלנו בשטראוס, לצד לא מעט מותגים ישראליים נוספים שהתגייסו, הדגישה את המחויבות, הקשר ומרקם היחסים ההדוק בין המותגים הישראליים ובין כל שכבות החברה והעם בישראל. מחויבות שממשיכה להתקיים ומעמיקה ככל שעובר הזמן. פעלנו במגוון מישורים. השקענו המון בתרומת מוצרים ומצרכים למפונים, לכוחות הביטחון, לחקלאים, לפצועי צה"ל, לצוותי הרפואה וההצלה, למשפחות המילואמניקים ועוד פעילויות ככל שזיהינו צורך".

השתתפתם ביוזמות הנצחה על חלק מהמוצרים. זאת הייתה היוזמה של המשפחות או שלכם?

"זה אחד המהלכים שאני הכי גאה לשתף בו, וזה מרגש אותי בכל פעם מחדש. כשבועיים אחרי 7 באוקטובר פנתה אלינו בת של משפחה שכולה וביקשה שננציח את אחיה שנהרג במלחמה על גבי מוצר שלנו שהוא היה מחובר אליו באופן מיוחד, ואמרה שזה ממש ירגש אותם אם ננציח אותו על גבי המוצר. לאחר שבוע הגיעה אלינו עוד פנייה של משפחה שכולה שביקשה שננציח את יקירם על מוצר אחר, ואחרי כמה ימים הגיעה עוד בקשה. זה מעולם לא קרה לפני

צילום: יואב וזנה

אבי לאופר, סמנכ"ל שיווק ואסטרטגיה שטראוס ישראל: "הבנו מהר מאוד שלהיות מותג ישראלי מוביל, בטח בעולם המזון וקל וחומר בזמן מלחמה, זה הרבה מעבר לאוכל לצרכנים שלנו. מילקי למשל זה משהו שמייצר רגש, זיכרון, אהבה וחיבור במנעד מאוד רחב של רגשות, ולכן קיבלנו החלטה מכוננת להגיד כן לכל בקשת הנצחה שהגיעה אלינו"

אביחי אמסלם

נפל ב 9.10.2023

שירת בסדיר בכפיר והתעקש לעבור במילואים לחטיבת קומנדו. באותה שבת הוקפץ וירד לדרום, כאשר יומיים לאחר מכן, בקרב על צומת שער הנגב, הכוח נתקל במארב מחבלים שהסתתרו ופתחו עליהם באש.
אביחי נפל במקום. בן 30 בנופלו.

בוצעה הנצחה על גבי שוקולד פרה

צילום: יובל אטיאס

הדר מרים כהן
נפלה ב 07.10.2023
במוצב נחל עוז
תצפיתנית, כמעט בת 19 בנופלה

הנצחה על קוטג'
שתמיד היה איתה בכל מקום ובכל שעה.
המשפחה ביקרה במשרדי ההנהלה.

המלחמה הזאת. לא היו לנו הכלים לדעת איך להתמודד עם בקשות כאלה, לקח לנו כמה ימים כדי להבין מה אנחנו עושים ואיך. זה מורכב כי לחברה תעשייתית כמונו עם קווי ייצור של אלפי מוצרים בשעה, לא כל כך פשוט מבחינה תפעולית לייצר פתאום סדרה של כמה מאות מוצרים עם אריזה אחרת. ויש כמובן עוד היבטים מורכבים במהלך כזה. אבל מהר מאוד הבנו שלהיות מותג ישראלי מוביל, בטח בעולם המזון, קל וחומר בזמן מלחמה, זה הרבה מעבר לאוכל לצרכנים שלנו. מילקי למשל זה משהו שמייצר רגש, זיכרון, אהבה וחיבור במנעד מאוד רחב של רגשות. ולכן קיבלנו החלטה מכוננת להגיד כן לכל בקשת הנצחה שהגיעה אלינו מאז".

"עד היום הנצחנו כ־200 גיבורים וגיבורות על גבי רבים מהמוצרים והמותגים שלנו", הוא מציין. "כשאני פוגש את המשפחות במפגשי ההנצחה ונותן להם את מאות המוצרים שייצרנו במיוחד בשבילם, ושומע על יקיריהם, אני מבין את עומק החיבור והתפקיד שהיה למותג בחיים שלהם. אני חושב שדבר כזה לא יכול לקרות בשום מקום אחר בעולם. רק עם מותגים ישראליים שהם חלק בלתי נפרד מהחיים של כולנו, מהזיכרונות שלנו, מרגעי היומיום שאנו חווים עם המשפחה והחברים, זה יכול לקרות".

ההתגייסות המלאה של שטראוס למען המטרה ניכרת בכל פינה. אלו לא רק מוצרים מונצחים ופינוקים למפונים. בתחילת המלחמה, כשהיה מחסור בעובדים, יצאו מנהלים במטה של שטראוס לנקודות מכירה כדי לסייע בשטח בסידור הסחורה. "בחוויה האישית שלי, פגשתי ודיברתי עם לא מעט קונים וצרכנים בסופרים בתקופת המלחמה. והם אמרו לי שבשבילם, כשמסביב יש תחושות של אי ודאות וערעור הקיים, יש משמעות אדירה להגיע לסופר ולפגוש כרגיל את הקוטג' שטראוס שהמשפחה שלהם אוהבת או את המילקי שהילדים שלהם מחכים שהם יביאו הביתה, את הדנונה פרו עם החלבון לאחרי האימון או את הקפה נמס עלית שהם לא יכולים בלעדיו בבוקר... יש עוד הרבה ששותים את הקפה הזה. לצרכן שלנו, המוכר והידוע הזה, והיכולת לשמר הרגלים בתוך כל הכאוס מסביב, מעניקים קצת שקט ונחמה ומחזקים את תחושת הוודאות והביטחון שלו. ועל ידי הבטחת הרציפות העסקית הזאת אנחנו מצליחים לספק גם ביטחון נפשי וגם ביטחון תזונתי".

המלחמה נגמרה, האתגרים נמשכים

אומנם המלחמה הסתיימה, אבל מאות עובדים עדיין משרתים במילואים. "זה אתגר יומיומי, קודם כול להם, למשפחות שלהם וכן גם לנו בסוף כמעסיק וכחברה עסקית", אומר לאופר. "יש לנו מחויבות עמוקה לאנשים הללו, ואנחנו עושים הכול כדי לדאוג להם ולמשפחותיהם. יש לנו תוכניות חוסן ייעודיות עבורם ואנחנו כל הזמן לומדים את הצרכים המיוחדים של האנשים האלה ומנסים לתת לזה מענה".

"פרט לכך, בימים מתוחים מבחינה ביטחונית, יש לנו לעיתים אתגרים להביא לישראל טכנאים ואנשי מקצוע מחו"ל. בזמן המלחמה זה בלט מאוד והיווה אתגר גדול

לצוותים שלנו, בעיקר במפעלים. היום המצב הרבה יותר טוב, אבל כאמור, ברגע שהמתיחות הביטחונית עולה אנחנו שוב נמצאים בסיטואציה המורכבת הזאת. אני חושב שהמלחמה השפיעה על כולנו, ואנו מודעים לכך שהעובדים שלנו ומשפחותיהם עברו יותר משנתיים לא פשוטות ברמה האישית עם כל המתחים והאתגרים של המלחמה, ואנחנו כמעסיק משתדלים לתת לזה מענה ולחזק את החוסן והwell being של העובדים שלנו. זאת האחריות שלנו כלפיהם".

מחלבה צמחית

לירז סופרין נמצא כבר 20 שנה בתעשיית המזון, 10 מתוכן בשטראוס. כיום הוא סמנכ"ל השיווק של המחלבות. שוחחנו איתו על קמפוס מיכאל, שבמסגרתו הוקמה גם המחלבה הצמחית הראשונה בצפון בהשקעה אדירה של מאות מיליוני שקלים. "לשטראוס יש חזון - להזין ולטפח מחר טוב יותר. זה נר לרגלנו וזה מה שמנחה אותנו. זה גם מה שהנחה אותנו בפיתוח מגוון של תחליפי חלב וזה מה שהניע אותנו להקים את קמפוס מיכאל", אומר סופרין.

קמפוס מיכאל, על שם מיכאל שטראוס, נפתח בקיץ האחרון סמוך לאחיהוד בגליל. "אנחנו רוצים לתת מענה לכל הצרכנים בכל מדינת ישראל, כל אחד לפי מה שמתאים לו, דרך המותגים האהובים. הייעוד של קבוצת שטראוס הוא להזין ולטפח מחר טוב יותר ובכך גם לתת מענה לכולם. מחלבה צמחית מאפשרת לנו להנגיש מוצרים דומים לחלב למי שנאלץ להימנע מחלב משלל סיבות. אנחנו מבינים את השינויים והדינמיקה שקורית בשוק. זה כבר לא עניין לטבעונים בלבד. צרכנים רבים הופכים להיות מגוונים ומפחיתנים, בנוסף לכך יש סיבות בריאותיות, וכמובן גם צרכני כשרות מבקשים פתרונות לקפה שאחרי ארוחה בשרית ועוד. אנחנו רואים את כולם".

סופרין מספר כי המקום נקרא "קמפוס" בגלל שהם נמצאים כל הזמן בלמידה ושואפים להגדיל הן את ההיצע והן את אפשרויות הפיתוח. "אנחנו מחפשים כל הזמן להיות בחזית הטכנולוגיה, פורצי דרך. בקמפוס מיכאל אנחנו גם מייצרים מוצרים חלביים, ולצידם מחלבה צמחית אדירה".

כשאני שואלת על שינויים בעתיד בשוק הישראלי לירז עונה שאנחנו כבר חיים אותם. "מה שאנחנו רואים כיום אלו מגמות שילכו ויגדלו. אחוז שומרי הכשר גדל, אחוז הטבעונים והמפחיתנים הולך וגדל וכן הלאה. אנחנו רוצים להעניק שירות לכולם. לכן השקענו של 300 מיליון שקל בקמפוס מיכאל. אנחנו משתמשים בשיטות שונות, יש לנו גם את 'cow free', מוצרים המבוססים על טכנולוגיה של התססה מדייקת. זאת טכנולוגיה מיוחדת שבה מייצרים את החלבון שבחלב, BLG, חלבון של חלב בקר, וממנו מפיקים את החלב ללא חליבת פרה. אנו משתפים פעולה עם חברות סטארט אפ שמייצרות את המוצרים האלה - מתסיסות את

צילום: טל ירון נרדם

לירז סופרין, סמנכ"ל שיווק מחלבות שטראוס: "לשטראוס יש חזון – להזין ולטפח מחר טוב יותר. זה נר לרגלנו וזה מה שמנחה אותנו בפיתוח מגוון של תחליפי חלב ובהקמת קמפוס מיכאל. אנחנו מבינים את הדינמיקה בשוק. זה כבר לא עניין לטבעונים בלבד, אלא מענה לצרכני כשרות, בריאות ומפחיתנים – אנחנו רואים את כולם"

ענר שפירא

נפל ב 07.10.23

סמל צוות בסיירת הנח"ל שהקריב את חייו בקרב גבורה בידיים חשופות מול עשרות מחבלים חמושים, תוך הדיפת שמונה רימונים, על מנת להציל את חייהם של עשרות צעירים

הנצחה על גבי קפה-
חריטה על כוסות 2 משפטים חצי חצי
1. עוד אגיע לשמים לקפה שחור
2. וואלה לא קם בלי הקפה

צילום: גלעד עלבאג

צילום: פלג אלקלעי

לצד המחלבה המסורתית באחיהוד. זה מקדם תעסוקה, מחזק קהילה, זאת האחריות שלנו כמותג ישראלי מוביל. יש לנו מחויבות יתרה לצפון, כמותג שקם בגליל לפני 90 שנה. כשתושבי הצפון חזרו לבתיהם בתום המלחמה חילקנו להם אלפי צידניות עמוסות בכל טוב, פינוק של חזרה הביתה. גם לפני חודש השקנו תוכנית שעוזרת לשקם עסקים קטנים בתחום המזון והקולינריה בצפון יחד עם קרן רוטשילד ותומכים נוספים".

"בישראל אנחנו רואים עוד המון הזדמנויות צמיחה. בעיקר מקדמים חדשנות. פועלים כל הזמן לקדם חדשנות טכנולוגית בהרבה מאוד קטגוריות. מוצרים חדשים שיביאו ערך לצרכן", הוא מעדכן. "אנחנו כל הזמן מסתכלים קדימה, נותנים מענה לביקושים של הצרכנים כמו למשל דרישות לחלב צמחי, וגם מקדמים כל הזמן רעיונות חדשים. אנחנו פועלים גם למען צליאקים, כל הזמן מפתחים מענה למוצרים חלופיים שמסייעים למי שזקוק לכך. בחטיבת המלוחים שלנו פיתחנו אריזות שמאפשרות פתיחה מהירה לטובת אנשים עם מוגבלות. יש לנו אחריות כלפי הצרכן הישראלי. אנחנו החברה הגדולה היחידה שנותרה בבעלות ישראלית, לכן האחריות שלנו לקהל הישראלי נמצאת כל הזמן בבסיס העבודה שלנו. בארץ יש צורך בחלב צמחי יותר ממקומות אחרים בעולם כי זה לא רק לטבעונים, אלא גם לשומרי כשרות שמעוניינים לשתות קפה או לאכול קינוח טוב אחרי ארוחה בשרית. לצד זה יש לנו פעילות גם בברזיל, סין ומזרח אירופה. אנחנו פועלים בארץ ובעולם עם גאווה ישראלית".

החלבונים בלי הפרה. החלב פרווה, יש לנו גם גבינת סימפוניה פרווה. במקביל, עולם החלב הרגיל גם הוא ממשיך לגדול כי כולם מכירים את סגולות החלב. כך ששטראוס ממשיכה להתפתח בכל הכיוונים".

סופרין מסביר כי להצליח ליצור מוצרים ומותגים מחומרי גלם חדשים עם טעמים מוכרים זה אתגר עצום. "אנחנו ממשיכים לפתח מוצרים חדשים ולהיענות לאתגרי התקופה. החזון שלנו הוא לתת מענה לכולם. למשל לייצר מילקי בכל צורה אפשרית, חלבי ושאינו חלבי". בשטראוס שמים דגש על כל צורכי הצרכן. לא רק על ייצור מוצרים פרווה אלא גם על תועלות בריאותיות. "יש לנו צוות תזונאיות שמלוות כל פיתוח שלנו. אנחנו שמים דגש משמעותי גם על הפן הבריאותי".

המחויבות של עובדי ועובדות המפעלים של שטראוס ריגשה את סופרין. "המחוייבות שלהם הייתה מדהימה. הם המשיכו להגיע מדי יום ונשארו מעבר לשעות העבודה בשעת חירום. אנחנו הכנו אמצעי לינה למקרה חירום, אך בסוף למזלנו לא היה מקרה שבו עובדים היו צריכים ליישן במפעל. הצלחנו לשמור על רציפות של ייצור למרות המורכבות. ניסינו לעשות את הכי טוב שאנחנו יכולים בתוך תקופה כל כך קשה".

אבי לאופר מוסיף: "כמותג ישראלי אנחנו מבינים שיש לנו אחריות גם בהקשר של מאמצי התקומה והשיקום של מדינת ישראל. אנחנו משקיעים המון בתעשייה הישראלית. כמעט כל המפעלים שלנו נמצאים בפריפריה. בשנה שעברה הקמנו בהשקעה של מאות מיליוני שקלים מחלבה צמחית

צילום: סטודיו שטראוס

זליגר שומרון

עושים חג
מגילה בקהילה
לע"נ ד"ר אריה (ליאון) קרוניץ ז"ל

צהר
ארגון רבני צהר
היהדות של כולנו

גם השנה קוראים מגילה יחד

דרושים מתנדבים

שיהיו שותפים לקריאות מגילה
במאות מוקדים ברחבי הארץ.

לפרטים והרשמה:
052-4296936 (וואטסאפ)
hagim@tzohar.org.il

מפעלי ים המלח

בין המפעלים בנגב לכלכלה העולמית: ההשפעה של ICL על החוסן הלאומי

משיקום החקלאות שאחרי 7 באוקטובר ועד לכיבוש שוק המזון העולמי: אלעד אהרונסון, מנכ"ל ICL, מדבר על האחריות להוביל את המעסיק הגדול בדרום בעידן של שינויים טקטוניים. על המשולש המנצח של תעשייה, קיימות וחוסן לאומי, ועל החזון שהופך את המינרלים מהנגב למגן הכלכלי של מדינת ישראל

יהודית בדנר

הנוף הנשקף מחלון המכונית בדרך דרומה משתנה במהירות. הצהוב של המדבר הופך אט אט למחזה תעשייתי מרשים, כשמתקרבים לאגן הדרומי של ים המלח ולמרחבי הנגב. כאן, בנקודה הנמוכה בעולם, פועם הלב של התעשייה הישראלית. חברת ICL, המחזיקה מספר מפעלים בארץ, רובם בדרום, היא כבר מזמן לא רק חברה להפקת מינרלים. היא שחקן אסטרטגי על לוח השחמט העולמי, זרוע ביצועית של מדינת ישראל שמשפיעה על הביטחון התזונתי של מאות מיליוני אנשים וסלע הקיום הכלכלי של הנגב כולו.

שורשי החברה נטועים בחזון של משה נובומייסקי, שהקים לפני כמאה שנה את 'חברת האשלג הארץ־ישראלית', ומאז הפכה ICL לענקית גלובלית עם יותר מ־40 מפעלים בארץ ובעולם. החברה נסחרת בבורסות של תל אביב וניו יורק, עם מכירות שנתיות של יותר מכ־7 מיליארד דולר, כאשר כ־80 אחוזים ממניות החברה מוחזקים בידי הציבור.

במרכז התנופה הזאת עומד אלעד אהרונסון, אשר נכנס לתפקיד נשיא ומנכ"ל הקבוצה במרץ 2025, ומוביל את החברה בעידן של שינויים טקטוניים, גאופוליטיים וסביבתיים. בשיחה איתו, קל להבין מדוע התעשייה הזאת היא הרבה מעבר לשורת רווח בדוחות הכספיים. "אנחנו לא רק מפיקים מינרלים", מסביר אהרונסון נחרצות. "אנו מספקים פתרונות מתקדמים לאתגרים מרכזיים של האנושות.

ICL היא חברה שתורמת לביטחון התזונתי העולמי, לצד פיתוח מוצרים לשימושים קריטיים במגוון תעשיות אחרות, תוך שאנחנו משמשים עוגן כלכלי אסטרטגי במדינת ישראל".

המשולש האסטרטגי: מזון, אנרגיה וביטחון

כדי להבין את גודל השעה, צריך להביט אל מעבר לים. העולם המודרני נמצא ב"מרוץ חימוש" חדש, והפעם אין מדובר בטילים, אלא במינרלים. "המצב בעולם היום הוא מלחמה על השפעה דרך משאבי הטבע", אומר אהרונסון. "מי שמחזיק במינרלים קריטיים כמו אשלג ופוספט, מחזיק במפתח לביטחון התזונתי העולמי. ישראל חייבת להבין שהמשאבים הללו והיכולת להפיק ולייצא אותם הם הנפט של המאה ה־21, מקור של עוצמה מדינית וכלכלית".

אהרונסון מצביע על המגמות העולמיות, ובפרט על חזרתו של דונלד טראמפ לבית הלבן ותפיסת "אמריקה תחילה". לדבריו, זו קריאת השכמה לישראל. "כשמנהיגים מדברים על חיזוק התעשייה המקומית כאינטרס עליון, ישראל חייבת להבטיח שהנכסים האסטרטגיים שלה נשארים תחרותיים וחזקים. חוסן לאומי נבנה על תעשייה ישראלית חזקה שהיא שחקן מרכזי בשוק הגלובלי. אם לא נשמור על היתרון היחסי של התעשייה שלנו כאן, נמצא את עצמנו תלויים בענקים מרוסיה, בלארוס או קנדה. עצמאות תעשייתית היא לא פריבילגיה, היא הכרח קיומי".

ודאות לצמיחה עתידית: הסדרת עתיד הזיכיון

אחד האירועים המשמעותיים ביותר שהתרחשו לאחרונה, הוא חתימת ההסכם ההיסטורי בין המדינה ל־ICL. לקראת המכרז הבין־לאומי על זיכיון ים המלח, נחתם הסכם שווי נכסים המוערך ב־2.54 מיליארד דולר, בנוסף להחזר של מאות מיליוני דולרים בגין הוצאות במסגרת פרויקט קציר המלח.

ההסכם קובע את שווי הנכסים שיעברו לידי המדינה בסיום תקופת הזיכיון הנוכחית ב־2030. בעבור אהרונסון, מדובר בהרבה יותר מהסדרה חשבונאית. "הסדרת שווי הנכסים היא קריטית להמשכיות העסקית. הוודאות הזאת מאפשרת לנו לבחון את אופציית הזיכיון החדש אל מול אלטרנטיבות עסקיות נוספות, התואמות את אסטרטגיית החברה, במידה והתנאים שיוצעו במכרז לא יאפשרו היתכנות כלכלית. עתיד העובדים שלנו והתעשייה הישראלית בנגב חשובים לנו ברמה הערכית והציונית, ואנחנו מאמינים שבתנאי מכרז כלכליים, ל־ICL ישנם היכולת, הניסיון והידע למקסם את הערך של הזיכיון הבא בעבור מדינת ישראל, אך נוכל לעשות זאת רק אם התנאים המסחריים אכן יאפשרו זאת".

נראה שהאתגר המונח לפתחה של הממשלה אינו פשוט, ויהיה עליה לאזן בין שיקולים כלכליים, סביבתיים, תעסוקתיים וביטחוניים. תזכיר חוק הזיכיון החדש, אשר פורסם לאחרונה, מציב שורה של מגבלות רגולטוריות וסביבתיות מחמירות, כאשר בצידו המזרחי של הגבול, בפעילות תעשייתית מקבילה מעברו השני של ים המלח, המפעלים הירדנים מתנהלים כמעט ללא מגבלות. "המכרז חייב להכיר במציאות המורכבת ביטחונית וכלכלית", אומרים בסביבת החברה. "הבחירה בזכיין חדש צריכה להיות, מעבר לאינטרס כלכלי, גם בראייה של הבטחת פרנסתן של עשרות אלפי משפחות בנגב והגנה על גבולות המדינה".

להאכיל את העולם: הזרוע הגלובלית של הנגב

הפריסה של ICL בדרום היא נקודת מוצא לשרשרת ערך גלובלית, העוברת דרך חקלאים בכל העולם המגדלים תוצרת חקלאית על בסיס מוצרי החברה, ומגיעה בסופו של דבר לצלחת של כולנו. בעולם שבו האוכלוסייה הולכת וגדלה, ושטחי הגידול החקלאיים הולכים ומצטמצמים, האתגר העיקרי הוא מקסום היבול מאותן יחידות שטח. "דשנים מצליחים להעלות את היבול בעשרות אחוזים, ולאורך השנים יש לפתח דשנים מתוחכמים וחדשניים יותר, שיצליחו להביא לצמיחה ניכרת אף יותר, תוך התמודדות עם תנאי מזג אוויר קיצוניים דוגמת בצורות או שיטפונות", מסביר אהרונסון.

"ICL נחשבת מובילה בתחום ונמצאת בחזית המדעית והטכנולוגית עם אנשי מחקר ופיתוח מוכשרים המפתחים מוצרים מתקדמים באמצעות שילוב טכנולוגיות ו־AI, המאפשרים לזהות מרכיבים ייחודיים שייתנו מענה לאותם אתגרים שאיתם הגידולים מתמודדים". המספרים שמאחורי הפעילות הזאת כמעט בלתי נתפסים: על פי מחקר של BDO, המוצרים והפתרונות של ICL משפיעים באופן ישיר על הביטחון התזונתי של כ־400 מיליון בני אדם מדי יום, כלומר, כחמישה אחוזים מאוכלוסיית העולם כולו. "החזון להזין את העולם הוא מציאות יומיומית אצלנו, מוצרי הדשנים שלנו לבדם מובילים לגידול ניכר בתפוקה החקלאית העולמית, השווה לכ־70 מיליון טון יבול בשנה", הוא מפרט.

אך ההשפעה לא נעצרת בשדה. פתרונות למוצרי מזון מבוססי פוספט של ICL תורמים לשיפור איכותם ואורך חיי המדף של כ־43 מיליון טון מזון. בלי המינרלים המגיעים בין היתר מהנגב ומים המלח, שוק המזון העולמי היה מתקשה לעמוד בביקושים הגדלים, והעולם היה עני יותר ורעב יותר.

צילום: נטלי כהן קדוש

אלעד אהרונסון, מנכ"ל ICL: "ישראל חייבת להבין שהמשאבים הללו והיכולת להפיק ולייצא אותם הם הנפט של המאה ה־21, מקור של עוצמה מדינית וכלכלית. עצמאות תעשייתית היא לא פריבילגיה, היא הכרח קיומי"

תמונות באדיבות ICL

קיימות כמצפן: מעבר מחברה של משאבים לחברה של פתרונות

אהרונסון מתאר את מחויבות החברה לאחריות תאגידית ופיתוח בר קיימא. "קיימות היא ניהול מערכת מורכבת של איזונים בין שלושה שיקולים: חברה, כלכלה וסביבה". הוא מבהיר כי רמת החיים המודרנית מחייבת הפקה ועיבוד של מינרלים, אך האחריות שלנו היא לבצע זאת בסטנדרטים המתקדמים ביותר.

לדבריו, החוכמה היא לא להפסיק לייצר, אלא לייצר באחריות. "כולנו נוסעים ברכבים שיש בהם מוצרים שלנו, כולנו משתמשים בטלפונים ניידים וצופים בטלוויזיות שיש בהם מעכבי בעירה מבוססי ברום שלנו, וכולנו צורכים את מוצרי המזון שבגידולם נעשה שימוש במוצרי אשלג ופוספט שאנחנו מפיקים. כחברה ישראלית, אנחנו פועלים תחת רגולציה סביבתית שהיא מהמחמירות בעולם, ברף גבוה משמעותית מהמתחרים שלנו ברוסיה, ירדן או סין. גם הלקוחות שלנו בוחרים במוצרים שלנו בשל תהליך הייצור שנחשב לירוק ומתקדם ביותר שקיים כיום בשוק העולמי".

המחויבות הזאת מתורגמת להשקעות של מיליארדי שקלים בפרויקטים סביבתיים, החל ממעבר לאנרגיה מתחדשת ועד לצמצום דרמטי של פליטות פחמן וצריכת מים שפירים. בעבור אהרונסון, האימפקט הסביבתי הולך יד ביד עם האימפקט החברתי כלכלי שכולל את היכולת לאזן בין הצרכים השונים ולהבטיח את פרנסתן של עשרות אלפי משפחות בנגב, לצד צמצום ההשפעה הסביבתית של המפעלים, והכול מבלי לפגוע בעתיד הכלכלי של הדרום.

העוגן של הדרום: מעבר למעסיק, שותף לחיים

מעבר למספרים ולפריסה הגלובלית, הסיפור של ICL הוא סיפורם של תושבי הדרום. דוח של BDO שופך אור על התרומה העצומה של החברה לכלכלת ישראל בכלל ולנגב בפרט. ICL היא המעסיק הפרטי הגדול ביותר בנגב, עם 4,500 עובדים ישירים וכ־20 אלף משפחות שפרנסתן קשורה באופן עקיף לחברה.

בעבור ערים כמו דימונה, ערד וירוחם, ICL היא העוגן שסביבו נבנים חיים. "אנחנו חיים בתוך קהילה שבעבור העובדים שלנו היא הבית. היינו שם לאורך כל השנים וביתר שאת מאז אירועי השבעה באוקטובר. העובדים שלנו היו מהראשונים להתנדב, והחברה העמידה את כל משאביה לטובת הקהילה והביטחון הלאומי", אומר אהרונסון, "החל מיציאה בימים הראשונים לשדות העוטף שנחרבו במתקפה האיומה, על מנת לספק דשנים ולסייע בשיקום החקלאות באזור שמהווה עוגן למשפחות רבות שם, דרך שיפוץ מגורי העובדים הזרים על מנת שיוכלו לחזור ולעבוד, ועד יוזמה לגיוס של מיליוני שקלים לבית החולים סורוקה אשר נפגע במתקפה האיראנית". גם בימים של שגרה, המחויבות הקהילתית של ICL היא מרשימה: החברה משקיעה עשרות מיליוני שקלים מדי שנה ביוזמות חברתיות ותוכניות פיתוח. עובדי החברה מתנדבים עשרות אלפי שעות בשנה במועדוניות, בתי ספר ופרויקטים קהילתיים. "יוזמה נוספת שאנחנו גאים בה במיוחד משתקפת בתמיכה בעובדי החברה שגויסו למילואים בזמן המלחמה. הצוות שעמד לרשותם הגיע לכל נקודה, מהצפון עד הדרום, ואף קיבלנו על כך את מגן שר הביטחון על תמיכה במשרתי המילואים".

תעשייה ישראלית: חוסן לאומי

כשמסתכלים על האתגרים העומדים לפתחה של מדינת ישראל בשנת 2026, ברור שהתעשייה המקומית היא הרבה יותר ממקור הכנסה. היא עמוד השדרה של החוסן הלאומי. ICL, תחת ניהולו של אלעד אהרונסון, מוכיחה שניתן לשלב בין תעשייה מסורתית לבין טכנולוגיה עילית, אחריות סביבתית וחזון ציוני וחברתי.

המינרלים שמופקים בים המלח ובמישור רותם הם המגן הכלכלי, הביטחון התזונתי והעתיד של מדינת ישראל בתוך המערכת הגלובלית. השמירה על התעשייה הזאת היא אינטרס לאומי מובהק, והיא הדרך להבטיח שהנגב ימשיך להיות המנוע של ישראל עוד שנים רבות.

"הסדרת שווי הנכסים היא קריטית להמשכיות העסקית. ל־ICL ישנם היכולת והידע למקסם את הערך בעבור המדינה, אך נוכל לעשות זאת רק אם התנאים המסחריים אכן יאפשרו זאת"

"החזון להזין את העולם הוא מציאות יומיומית אצלנו. מוצרי הדשנים שלנו לבדם מובילים לגידול בתפוקה החקלאית העולמית השווה לכ־70 מיליון טון יבול בשנה"

מעבדת R&D של ICL

שטראוס
COW FREE
מוזר, אבל בקטע טוב!
טבעוני
מכיל אלרגן חלב
ללא לקטוז
המוצרים אינם מתאימים לאלרגיים לחלב
יטבתה
COW FREE
משקה על בסיס חלבון BLG שאינו מן החי 3% שומן
1 ליטר
תמונה להמחשה בלבד

צילום: K Power Energy

שמש בכיסים

בעולם של מחסור בקרקע וצריכת חשמל מזנקת, חברת K Power Energy משנה את חוקי המשחק. באמצעות טכנולוגיית דו־שימוש וגידור סולארי ייחודי, היא מאפשרת ליישובים ולרשויות להגיע לעצמאות אנרגטית ולהכנסות גבוהות – באפס השקעה מצד התושבים. איליה קפלון, מייסד החברה: "האפשרות לקיים את עצמנו בשעת חירום היא קריטית"

אורית פולק

מהפכת האנרגיה המתחדשת נמצאת בעיצומה, השמש הישראלית שזורחת במרבית ימות השנה לצד השיפורים הטכנולוגיים הפכו את ייצור החשמל מהשמש לזול ומשתלם ביותר הן מבחינה סביבתית והן מבחינה כלכלית. לצד הביקוש הגדל לחשמל, שנובע בין היתר מהגידול באוכלוסייה וממעבר לתחבורה חשמלית, גדל גם שיעור החשמל שמיוצר מאנרגיה מתחדשת.

אחד החסמים המרכזיים בישראל לייצור חשמל מהשמש הוא משאבי הקרקע. חדשנות טכנולוגית והבנה עמוקה של דרישות הרגולציה, הביאו לפיתוח פתרונות יצירתיים שמאפשרים דו־שימוש בקרקע, ניצול מקסימלי של כל פיסת שטח ומתקן פעיל לייצור חשמל בלי לפגוע בשימוש שלו. בחזית החדשנות עם מתקנים פורצי דרך לייצור אנרגיה עומדת חברת K Power Energy אשר עוסקת בייזום, פיתוח, הקמה וניהול לטווח ארוך של מיזמים סולאריים בישראל ובעולם, לרבות ייצור חשמל על גדרות, בריכות דגים, גגות ועוד.

איליה קפלון, הבעלים והמייסד של חברת K Power Energy, עוסק בתחום האנרגיה המתחדשת שנים רבות: "החזון שלנו הוא לחבר בין אנרגיה מתחדשת לבין החיים עצמם - ברשויות מקומיות, בקהילות ובמגזר הכפרי. אנו מאמינים בניצול חכם של נכסים קיימים כמו גגות, קרקעות וגדרות, והפיכתם למקורות ייצור אנרגיה. בנוסף לכך, החזון שלנו שם דגש על חוסן וביטחון אנרגטי מקומי, כך שקהילות יוכלו להסתמך על ייצור עצמי, במיוחד במצבי חירום, ולחזק את העצמאות והיציבות שלהן. במדינה כמו שלנו האפשרות לקיים את עצמנו בשעת חירום היא קריטית".

למה חשוב להתמקד באנרגיה מתחדשת דווקא היום?

"אנרגיות מתחדשות כיום הן לא רק פתרון סביבתי, אלא צורך תשתיתי של ממש. מדובר במקורות אנרגיה זמינים ובלתי־מתכלים, שאינם תלויים בדלקים מזהמים או בשרשראות אספקה מורכבות".

איליה מדגיש כי החשיבות במציאת פתרונות בלתי מתכלים ולא מזהמים מתעצמת במיוחד בעידן של צריכת חשמל הולכת וגדלה. "אנחנו נדרשים ליותר אנרגיה בעקבות התפתחות

צילום: אסנת רום

איליה קפלון, בעלים ומייסד חברת K Power Energy: "החזון שלנו שם דגש על חוסן וביטחון אנרגטי מקומי, כך שקהילות יוכלו להסתמך על ייצור עצמי, במיוחד במצבי חירום, ולחזק את העצמאות והיציבות שלהן. במדינה כמו שלנו האפשרות לקיים את עצמנו בשעת חירום היא קריטית"

המודל המנצח: ניהול מקצה לקצה

"הייחוד שלנו טמון בניהול מלא של מחזור חיי הפרויקט תחת קורת גג אחת. החל משלב הרעיון והיזמות, דרך ההיתרים וההקמה, ועד לתפעול השוטף לאורך שנים. הגישה הזאת מאפשרת לנו לקבל החלטות נכונות כבר בתחילת הדרך, מתוך הבנה שהשלב הקריטי באמת הוא שלב התפעול ארוך הטווח. החיבור ההדוק בין המחלקות מבטיח מערכות אמינות, יעילות ועמידות לאורך זמן".

מי יכול להצטרף לאנרגיה מתחדשת?

"המעבר לאנרגיה מתחדשת פתוח לכולם. למעשה, רבים מאיתנו כבר משתמשים באנרגיה כזו בלי לשים לב - דרך תשתיות עירוניות או מתקנים סמוכים. כיום, גם ברמה הביתית, לא נדרש הרבה כדי לייצר חשמל: גג פנוי הוא נקודת התחלה טובה. כך כל אזרח יכול להפוך לחלק פעיל בייצור חשמל במקום להיות משתמש אנרגיה פסיבי, ואפילו להרוויח מכך".

החברה שלך מתמחה בדו־שימוש - מהם היתרונות בכך, והאם קיימים חסרונות?

"המטרה שלנו היא למקסם וליעל את ייצור האנרגיה. דו־שימוש הוא אחד הכלים היעילים ביותר בתחום האנרגיה המתחדשת. הוא מאפשר לנכס להמשיך לשרת את ייעודו המקורי, ובמקביל לתת ערך נוסף באמצעות ייצור חשמל. אנו רואים בדו־שימוש פלטפורמה לחדשנות רחבה יותר - משילוב סולארי בבריכות דגים ועד קירוי חקלאי מתקדם. זו חשיבה שמגדילה את התפוקה בלי להגדיל את השטח. אנחנו משתמשים בקיים - גג, גדר ועוד על מנת לאגור עליו את האנרגיה, וכך למעשה למקסם את הרווח".

אחד הרעיונות המקוריים ביותר של K Power Energy

צילום: K Power Energy

מואצת של דאטה סנטרים, חוות שרתים וטכנולוגיות בינה מלאכותית. כדי לתמוך בעולם טכנולוגי מתקדם ולשמור על יציבות המערכת, אנרגיה מתחדשת היא חלק בלתי נפרד מהקדמה המואצת".

כיצד הניסיון המצטבר של הצוות בא לידי ביטוי בפרויקטים?

"את דרכי בתחום האנרגיות המתחדשות התחלתי בשנים 2008-2009, עם פרסום ההסדרות הראשונות לייצור חשמל מאנרגיות מתחדשות על ידי רשות החשמל. זו הייתה תקופה חלוצית ומאתגרת. באותם ימים כמעט לא היה ידע מקצועי או ניסיון מצטבר בישראל. התחום היה חדש, לא מוכר, ורבים מהעוסקים בו פעלו מתוך אמונה ברעיון וראייה עתידית של השוק המתפתח. אנחנו הנחנו את היסודות לשוק הסולארי של היום, וההתנסות המוקדמת הזאת אפשרה לנו לפתח הבנה עמוקה של התחום, החל מההיבטים הרגולטוריים, דרך ההיבטים ההנדסיים והכלכליים, ידע ויכולות שמלוות אותנו עד היום".

צילום: K Power Energy

בעולם האנרגיה המתחדשת הוא פטנט הגידור הסולארי. איליה מסביר: "הפטנט שפיתחנו בתחום הגידור הסולארי משקף את הגישה שלנו: לזהות פוטנציאל במקום שאחרים לא רואים. גדר, שנתפסת כאלמנט פונקציונלי בלבד, הפכה בעבורנו לפלטפורמה לייצור אנרגיה. זהו פיתוח שנולד מתוך צורך שעלה מהשטח וחשיבה יצירתית. הרעיון של גדר אוגרת אנרגיה הוא חלק מתהליך מתמשך של חיפוש פתרונות חדשים ויישומיים.

"החברה מחזיקה בפטנט רשום על רכיב קונסטרוקציה ייחודי לגידור זה", הוא מציין. "הפתרון מאפשר ליישובים ולמפעלים להשיג ערך כלכלי משטח שעד היום נחשב ל'מת'. הצוות אף הוביל תיקון רגולטורי בתמ"א הארצית כדי לאפשר את יישום הטכנולוגיה הזאת בזכות שנות הניסיון הארוכות בתחום ומתוך הבנה בתהליכי עומק הנדרשים בתחום החדש הזה".

יקטרינה (קטיה) שור, מנכ"לית K Power Energy, מספרת ל'בשבע' על הסכמים ושיתופי פעולה שמייצרים הכנסה בעבור יישובים ומועצות. "שיתוף הפעולה עם תנועת המושבים מאפשר לנו לעבוד בשותפות אמיתית עם המגזר החקלאי, מתוך היכרות עמוקה עם הצרכים והאתגרים היומיומיים", אומרת שור. "אין לנו שאיפה להיות הכי גדולים בתחום, אלא להיות הכי מחוברים, הכי זמינים והכי מחויבים ללקוח ולתת מענה שמכבד את השטח ואת האנשים הפועלים בו".

הפתרונות של מחר: אגירת אנרגיה וביטחון

היחס האישי והטיפול המסור מורגשים, וניכר כי ב־K Power Energy רואים בכך את דרך העבודה המיטבית. "הייחודיות שלנו היא בשילוב בין חשיבה לא שגרתית לבין יכולת ביצוע מוכחת. אנו לא מסתפקים ברעיונות אלא יודעים להוביל אותם עד ליישום בפועל, גם כשנדרשים פתרונות טכנולוגיים חדשים או התאמות רגולטוריות. כך אנו מצליחים לפתוח תחומים חדשים וליצור מודלים שלא היו קיימים קודם".

החזון להרחיב את תחום הדו־שימוש נמצא כל הזמן על שולחנם של שור וקפלון, והם מבטיחים שבקרוב נראה עוד הפתעות בתחום. "למרות העניין שאנו מקבלים גם מגורמים בין־לאומיים, אנו מאמינים שהאתגר והפוטנציאל הגדולים נמצאים כאן בישראל. הדרך לעמידה ביעדים הלאומיים עדיין ארוכה, ויש מקום רב ליוזמה, פיתוח וחדשנות מקומית", הם אומרים ל'בשבע'. "זו הסיבה שהמיקוד שלנו כיום הוא כאן - בעשייה, בפיתוח ובבניית תשתית לעתיד".

שילוב אגירה, איך זה עובד?

המנכ"לית יקטרינה שור מסבירה: "שילוב מערכות אגירה לצד מערכות סולאריות מאפשר לנצל טוב יותר את החשמל המיוצר בשעות היום ולהשתמש בו גם בשעות הערב והלילה. כדי להבטיח רציפות אנרגטית, K Power מטמיעה מערכות אגירת אנרגיה מתקדמות (בשיתוף יצרניות ענק כמו CATL). המערכות מאפשרות לאגור חשמל בשעות השפל ולשחררו בשעות השיא, מה שמגדיל את התזרים הכלכלי ומשפר את יציבות רשת החשמל. האם התעריף הנוכחי מעודד הקמת פרוייקטים? החלטת רשות החשמל בנושא התעריף המשלים יצרה הזדמנות אמיתית ליזמים - לשפר את התזרים, לייעל את השימוש בתשתיות הקיימות ולתרום ליציבות הרשת. זהו כלי חשוב שמחזק את הרווחיות הכלכלית של הפרויקטים ואת המערכת כולה".

אתם כל הזמן בוחנים את הצרכים בשטח וייצרתם גידור סולארי מיוחד, אפילו רשמתם על זה פטנט.

"נכון. הגידור הסולארי הוא פיתוח חשוב, כי הוא משלב חיסכון במקום, ביטחון וייצור אנרגיה. מדובר במבנה שתופס מינימום שטח כי הוא יושב על גידור, ובה בעת מאפשר את חיזוק ההגנה על יישובים וקהילות. המודל שאנחנו מציעים ליישובים לא דורש השקעה מצד התושבים או הרשויות, וזה נהדר. אנחנו מקימים את הגידור הסולארי, מתפעלים אותו ומשתפים בהכנסות. זהו פתרון שמחבר בין ביטחון פיזי, קיימות ותועלת כלכלית, תחום שהולך ומתרחב".

למעשה, חברת K Power Energy ממצבת את עצמה כחברת אנרגיה 'End-to-End', שיודעת לקחת פרויקט משלב הייזום והרגולציה ועד לתפעול השוטף. היא מוכיחה שהאנרגיה הירוקה הבאה רווחית יותר, יעילה יותר ומשתלמת הרבה יותר.

צילום: K Power Energy

צילום: אוסנת רום

יקטרינה שור, מנכ"לית חברת K Power Energy: "אין לנו שאיפה להיות הכי גדולים בתחום, אלא להיות הכי מחוברים, הכי זמינים והכי מחויבים ללקוח ולתת מענה שמכבד את השטח ואת האנשים הפועלים בו"

חקלאים בעלי שטחים, קרקעות ומבנים?

יש לכם הזדמנות להכנסה נוספת!

K Power Energy מקדמים עבור חקלאים ויישובים הכנסה פסיבית מאנרגיה מתחדשת.
אתם מעמידים שטח מתאים – אנחנו מובילים את כל התהליך: תכנון, רישוי, הקמה ותפעול.
בעלי נסיון מוכח בשוק האנרגיה ובמגזר החקלאי.
מציעים לכם פתרונות של דו-שימוש, המאפשרים לכם הכנסה נוספת יציבה לאורך זמן!

Power Energy

לפרטים ויצירת קשר:
מייל: office2@k-power.co.il
טלפון משרד: 074-7308000

עד 120
בדיוק כמו שזה נשמע

בשנים האחרונות יותר ויותר זוגות שמגיעים לגיל הזהב מוצאים את מקומם בדיור מוגן שמעניק להם חיים חדשים. רשת 'עד 120' מעניקה מענה הוליסיטי למגורים בתוך חיי קהילה תוססים, לצד עצמאות תפקודית. זהו המתכון המושלם לשיפור איכות החיים, לחיזוק הגוף והנפש ולאריכות ימים

מירי בן־דוד ליוי

מישל מלמד, מנכ"לית דיור מוגן מודיעין ברשת 'עד 120', מכירה היטב את עולם הדיור המוגן והמותאם וגם את היתרונות שלא תמיד רואים מעל פני השטח. "לפני הכול, כאשר מדברים על השקעה בדיור מוגן, הכוונה היא להשקעה שמעצימה את חיי היומיום. הבחירה בבית איכותי ופעיל מניבה תמורה ממשית ומוחשית בתחומי החיים החשובים ביותר: שקט נפשי, שמגיע מהתארגנות נכונה של סביבה תומכת, קהילה שיוצרת שגרה חמה, פעילה ומלאת קשרים, מגוון פעילויות, תנועה ותוכן שמעניקים אנרגיה, עצמאות מלאה לצד תשתית מקצועית שמעניקה יציבות, בריאות מונעת שמחזקת את הגוף והנפש, ולא פחות חשוב - תחושת שייכות שממלאת את היומיום בחיוניות".

"ההשקעה הזאת", אומרת מלמד, "מחזירה ערך מתמשך, כזה שאנשים מרגישים בכל יום. זהו אפיק שמשפר את איכות החיים וגם את הבריאות, החוסן וההנאה מהשגרה".

המעטפת הרפואית והקהילתית מורידה את ערך הנכס או רק מעלה את ערכו?

"הליבה של הדיור המוגן האיכותי היא ללא ספק המעטפת המקצועית שלו. דיור מוגן מציע ליווי בריאותי מותאם אישית, שירותים מקצועיים ברמה גבוהה, תוכני תרבות עשירים וקהילה מחבקת, ונותן לדיירים חוויית מגורים שמעצימה את ערכו. הערך של בית כזה בא לידי ביטוי במערך בריאותי שמעניק ביטחון ותחושת רצף, קהילה חיה ותוססת שמחזירה שמחת חיים, צוות מקצועי שמוביל שירות מדויק ואישי, פעילויות שמעשירות את הנפש ומעודדות יצירה, ומסגרת תומכת שמאפשרת חופש בחירה. הסביבה כולה הופכת למרחב שמאפשר לאנשים לחיות טוב יותר, ובעקבות כך עולה גם ערכו הכולל של הבית כקהילה איכותית ומבוקשת".

למה אנשים שמגיעים לגיל הזהב צריכים לגור בדיור מותאם?

"יש ארבע סיבות עיקריות שמובילות אנשים להצטרף לקהילה כזאת: קודם כול, אנשים רוצים וצריכים חיים עצמאיים ונטולי עומס. הסביבה המקצועית מאפשרת לדיירים להתמקד במה שהם באמת אוהבים, והיום מתמלא שוב בעיסוקים משמעותיים: לימוד, בילוי, ספורט, משפחה ותחביבים. האדם זוכה להיות חלק מקהילה חזקה שממלאת את הלב. בעיניי, הכוח הגדול של דיור מותאם טמון בחיבור האנושי - אנשים יוצרים חברויות חדשות, מתחברים לתוכן, ונהנים מתחושת שייכות שמחזקת את הנפש".

מלמד מונה יתרונות נוספים לדיור מהסוג הזה: "במסגרות כאלה יש Longevity - מעין מסלול חדשני להארכת החיים ולשיפור איכות החיים. זה בא לידי ביטוי בשילוב בין פעילות גופנית, תזונה מותאמת, תמיכה רגשית ורצף טיפולי שהופך את התפיסה הבריאותית לחלק טבעי משגרת החיים. האנרגיה, החיוניות וההנאה חוזרות להיות חלק מהחיים של כל דייר ודייר. נוסיף לזה עוד נדבך חשוב: מציאות כזאת יוצרת רוגע ומסגרת יציבה למשפחה כולה. כאשר ההורים חיים בסביבה בטוחה ומקצועית, כל המערכת המשפחתית מתמלאת בשמחה ובשקט והזמן המשותף הופך לאיכותי ונעים הרבה יותר".

במשך שלושה עשורים הובילה מלמד מערכות גדולות ומורכבות בצה"ל, ופרשה בדרגת אלוף משנה מתפקיד ראש מחלקת הסגל של זרוע היבשה. במהלך השנים היא הייתה המנכ"לית של מועדון הצרכנות 'חבר' ומפקדת לשכת הגיוס בתל השומר. "בשנים הללו למדתי שהעוצמה האמיתית של כל ארגון ושל כל מסגרת אנושית נמצאת באנשים עצמם ובחיבור שביניהם. המשפט שמלווה אותי שנים רבות, מתוך ספר משלי, משקף את תפיסת עולמי: 'כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם'. אני באמת מאמינה בכוחו של חיבור אנושי, בהקשבה וביצירת סביבה שבה אנשים מרגישים שרואים אותם".

תחושת בית אמיתית

'עד 120' היא אחת הרשתות המובילות והוותיקות בישראל בתחום הדיור המוגן, עם יותר משלושים שנה של מומחיות וניסיון. הרשת מפעילה ארבעה בתים: בראשון לציון, ברמת החייל, בהוד השרון ובכפר סבא, ובקרוב מאוד גם במודיעין. "הרשת מובילה תפיסה שממקמת את הדייר במרכז ובזה היא מאוד בולטת. הרשת בנתה לאורך השנים מוניטין של איכות, מקצוענות, יציבות פיננסית ושירות אישי ברמה גבוהה. הייחוד של 'עד 120' טמון בשילוב בין חדשנות לאנושיות".

הרשת שמה דגש על חוויית מגורים שמבוססת על קהילה חזקה ומגובשת, שירות אישי, חיי תרבות עשירים ומגוונים, תזונה מוקפדת וסביבה בריאה, מתקני ספורט, ספא ופנאי וצוות מקצועי ומנוסה. "במהלך השנים", מסבירה מלמד, "הרשת הפכה לסמל של איכות חיים בגיל השלישי, וממשיכה לפתח מודלים חדשים המותאמים לדור הבא של מבוגרים פעילים. הבית החדש במודיעין מצטרף לקו החדשני הזה של הרשת, ומביא תפיסה עדכנית של Longevity. הוא משלב בין בריאות, פעילות, תזונה, חיבור קהילתי וחוויית חיים מותאמת אישית לכל דייר, כשהמטרה היא לאפשר לאנשים לחיות את פרק החיים הזה בעוצמה, בשמחה ובחופש מלא. מקום שבו אנשים יכולים לבחור מחדש איך הם רוצים לחיות ושיעצים את איכות החיים שלהם בכל יום מחדש".

"תכנון ועיצוב פנים לדיור מוגן הוא עולם שלם בפני עצמו. הוא דורש רגישות, מקצועיות והבנה עמוקה של הצרכים הייחודיים של בני הגיל השלישי - צרכים שלא תמיד נוכחים כאשר מתכננים חללים ציבוריים אחרים", מוסיפה רבקה רענן, ממשרד האדריכלים 'גינדי סטודיו'. "כשניגשנו לעצב את הבית של רשת 'עד 120' במודיעין, יצאנו למסע משותף שמטרתו ליצור לדיירים תחושת בית אמיתית. רצינו ליצור שילוב מדויק בין מרחב לאינטימיות: חללים גדולים, מוארים ומזמינים, לצד תחושה חמימה, קרובה ולא מנוכרת".

"התבססנו על מחקרים בתחום הביופיליה, המוכיחים קשר ישיר בין חומרים טבעיים, צמחייה ואור טבעי ובין רווחה נפשית ואיכות חיים. לכן שילבנו חומרים מהטבע, משחקי אור, והמשכיות בין החללים שיוצרת תחושה של בית אחיד והרמוני", היא מציינת. "במקביל, כל פרט תוכנן מתוך חשיבה על התאמה מושלמת לגיל השלישי: רצף מפלסים למניעת מכשולים, ניגודיות בין חומרים לטובת כבדי ראייה, ריהוט בגבהים ובעומקים נכונים לישיבה ולקימה בטוחה, תאורת התמצאות ושילוט ברור, לצד מאחזי יד בהתאם להנחיות הנגישות המחמירות. חלק מהאלמנטים אינם נראים לעין - אבל מורגשים מאוד בחוויית היומיום. המטרה שלנו הייתה ליצור מקום שנעים לחיות בו. מקום שהוא בו־זמנית בטוח, מכיל, יפהפה ומרגש - ובעיקר מרגיש כמו בית".

צילום: יח"צ

מישל מלמד, מנכ"לית דיור מוגן מודיעין ברשת 'עד 120': "הליבה של הדיור המוגן האיכותי היא ללא ספק המעטפת המקצועית שלו. דיור מוגן מציע ליווי בריאותי מותאם אישית, שירותים מקצועיים ברמה גבוהה, תוכני תרבות עשירים וקהילה מחבקת, ונותן לדיירים חוויית מגורים שמעצימה את ערכו"

הגז הטבעי מגיע לירושלים

נתג"ז מחברת את התעשייה בירושלים לגז טבעי

נתג"ז המקימה ומפעילה את מערכת ההולכה הארצית של הגז הטבעי בארץ, מגיעה לירושלים.

מפעלי תעשייה, בתי חולים, מוסדות ובתי מלון הצטרפו למהפכה!

נתיבי הגז הטבעי לישראל
ISRAEL NATURAL GAS LINES
תשתית לעצמאות אנרגטית
*6778

צילום: נתי שוחט

ה־DNA של הרוח: לחלץ מהאפר את סוד הגבורה היהודית

בעוד הזיכרון הלאומי מתמקד בכאב ובאובדן, מרכז 'שם עולם' בכפר הרא"ה מחולל מהפכה תודעתית: הוא לא שואל איך הם מתו, אלא איך הם בחרו לחיות. מסע בין גבורה, קדושה ורוח יהודית שמסרבת להיכבות – מהגטאות ועד למלחמה שאחרי 7 באוקטובר

יהודית בדנר

תנסו רגע להיזכר בטקס יום השואה האחרון שבו השתתפתם. סביר להניח שהתמונות שעולות לכם בראש הן של גדרות תיל, קרונות הרכבת החשוכים שהובילו אל הלא נודע, דממה קשה ומועקה שמתיישבת על הלב. במשך דורות, מדינת ישראל חינכה את ילדיה על שפת ה'אין': אין מוצא, אין אונים, אין חיים. התרגלנו להביט בשואה דרך עיניו של התליין, לראות את מה שהנאצים עשו לנו, ולצאת עם המסקנה הקורבנית שהעולם אכזר ואנחנו חייבים להיות חזקים כדי לשרוד.

אלא שהשנה האחרונה טלטלה את המושגים הללו מן היסוד. מאז אותה שבת של שמחת תורה, מילים כמו 'גבורה', 'אפר' ו'חורבן' הפסיקו להיות מושגים היסטוריים השמורים לטקסים רשמיים, והפכו למציאות חיה, כואבת ונושמת. בבת אחת מצאנו את עצמנו מחפשים שפה חדשה שתסביר איך עם שעבר את התופת הגדולה ביותר בהיסטוריה, מוצא שוב את תעצומות הנפש לעמוד מול הרוע.

דווקא בירכתי מושב כפר הרא"ה, במבנה שקט שבין כתליו נשמרים סודותיה של הנשמה היהודית, פועל מקום שמבקש להחליף את סימני הקריאה של הכאב בסימני שאלה של זהות. מרכז 'שם עולם' לא מחפש את המוות, הוא מחפש את החיים שהתקיימו בתוכו. הוא לא שואל איך הם מתו, אלא איך הם בחרו לחיות עד הרגע האחרון. זהו אינו רק מוסד להנצחה, זוהי מעבדה לחקר כוחה של הנשמה, מקום שבו השואה אינה מסופרת ככרוניקה של אובדן, אלא כתעודת זהות של חוסן.

מעבר לקורבנות: לחפש את הרוח

"העולם עוסק בטרגדיה וברוע", פותח הרב אברהם קריגר, ראש המכון והאיש שעומד מאחורי החזון המהפכני הזה. "אנחנו בחרנו לעסוק בעוצמות הנפש ובחוזקות של העם היהודי במצבי קצה. באירוע היסטורי השאלה היא למה אנחנו מתייחסים באירוע, או בשפה מקצועית - מהו הנרטיב: האם בעיקר בכיליון ובאיבוד הצלם של העם היהודי, או שאנחנו מציבים נרטיב המספר את העוצמה וכוחות הנפש והרוח כמרכז. לא ייתכן שהמעטפת והנסיבות הן העיקר, השאלה הנרטיבית היא מה עולה מהן".

בעבור הרב קריגר, הלימוד על כוחות הנפש של דור השואה הוא למעשה לימוד על ה־DNA של העם היהודי, כזה שרלוונטי לימי 'חרבות ברזל' לא פחות מאשר לשנות התופת. "כשאתה לומד על הכוח שלהם, אתה מגלה מה שיש בך. זה חלק מההוויה הנפשית של העם היהודי. לכן יש חשיבות עצומה לעבור שינוי תודעתי - מהמקום הקורבני למקום המעצב, שיש לו משמעות עתידית".

הוא מדמה את הזיכרון הלאומי הישראלי לנושאת מטוסים איטית שקשה מאוד לסובב. "במשך שנים פמפמו את הרעיון שתמיד מתייחסים לסבל. זה קושי עצום לשנות את זה. לפעמים גם מחנכים לא מבינים את ההנדסה התודעתית שהם עברו. כשמדברים על השואה, בעבר הנדסו "צאן לטבח", ואז בא השלב שבו מחפשים את הדמעות ואת הקורבנות. לצערנו לא פתוחים להבין שאנחנו רוצים לדבר על משהו אחר לגמרי, על הכוח שיש בנו היום בזכות מה שהיה שם".

השותפות שהופכת חזון למעשה

אל החזון של הרב קריגר הצטרף כבר מראשית הדרך הרב משה חבה, מנהל המחלקה החינוכית. בעבורו מדובר במלאכת קודש של בניית הזהות הישראלית. "אני מרגיש במרכז משהו מאוד אותנטי ונכון לעם ישראל, בוודאי בתקופה שבה הזהות שלנו עדיין מתעצבת. אנחנו מצליחים לעורר שאלות זהות בעומק משמעותי לכל מי שמגיע אלינו", מספר הרב חבה.

הרב חבה אמון על תרגום הרעיונות המופשטים לתוכניות עבודה בשטח. הוא נמצא שם עם כולם, בני נוער, סטודנטים וחיילים, ובונה בעבורם מסעות ותוכניות שנוגעות בעצב החשוף של המציאות. "היום למשל התחלתי מסע בארץ", הוא משתף תוך כדי תנועה. "אנחנו לוקחים סוגיות כמו אנושיות, אחריות ומנהיגות מהשואה, ופותחים אותן מול מה שיש פה בארץ ישראל היום. הקונטקסט משתנה, אבל השאלות הן אותן שאלות. התלמידים מבינים שההיסטוריה הזאת שייכת אליהם".

הפעילות ב'שם עולם' היא רב גונית להפליא ואינה עוצרת בהרצאות פרונטליות. היא כוללת סמינרים תובעניים, הכשרת מדריכים למסעות פולין ברוח המכון, ופעילויות חווייתיות שמחברות את העבר להווה בדרכים יצירתיות. בחנוכה האחרון למשל, הציג המרכז תערוכת חנוכיות ששרדו את התופת. "כל חנוכייה היא סיפור", מעיד הרב חבה. "בנינו מערך שלם שמסביר למה דווקא חנוכה, חג של גבורה ומורל לאומי, נתן להם תקווה במציאות הכי קשה. פתאום הילדים מבינים שההיסטוריה חיה ובועטת".

מהגטו ועד לעוטף: רצף של חוסן

הדילמות של מרכז 'שם עולם' פרצו מהספרים אל השטח ב־7 באוקטובר. "הנושא הזה התחדד מאוד במלחמה", מסביר הרב קריגר. "יש אנשים שרוצים לבטא קורבנות, ויש אנשים שבאים ואומרים: לצד השוק והמציאות הטרגית, תראו איזה חוסן, ליכוד ורוח יצאו מהחיילים, מהאזרחים ומהמשפחות. זו בדיוק אותה הנקודה. אם נבין את מציאות הכוח, לא נהיה רק קורבניים".

הגישה הזאת משליכה גם על המאבק באנטישמיות הגואה ברחבי העולם. הרב קריגר מאמין שהגישה הישנה של "תראו כמה סבלנו" פשוט לא עובדת יותר. "הדרך שבה ניסינו לעורר רחמים לא החזיקה מים. אנחנו חייבים לשנות משהו - לא להיות במגננה, אלא במתקפה. העם היהודי ביטא תמיד מוסריות ואנושיות, אפשר להגיד עליו שהוא לא בסדר, אך לא ניתן לערער את מוסריותו. אנחנו צריכים להראות את העוצמה שברוח שלנו, לא את החולשה, ואת היותנו עמוד האש למוסריות וערכיות לא מזויפות".

עולם של עשייה: הנגשה לכל קהל

כדי להפוך את המהפכה הזאת לנחלת הכלל, המרכז מפעיל שורה של יוזמות שטח. העוצמה של המקום טמונה

הרב אברהם קריגר, ראש מכון 'שם עולם': "לא ייתכן שהמעטפת והנסיבות הן העיקר, השאלה הנרטיבית היא מה עולה מהן. אנחנו בחרנו לעסוק בעוצמות הנפש ובחוזקות של העם היהודי במצבי קצה"

צילום: ???

ביכולת שלו לפרוץ את חומות הארכיון: הניידת החינוכית "קיום בשבר" חורשת את כבישי הארץ ומביאה את הדילמות של הגטו היישר אל תוך בתי הספר. בד בבד המרכז שולח זרועות לקהילות יהודיות בחו"ל, מווינה ועד דרום אמריקה, ומכשיר צוותי הוראה מקומיים להנחיל את זיכרון השואה בגישה של 'ייעוד יהודי'. אפילו למגזר התורני והחסידי מותאמות יחידות לימוד מודולריות המדברות בשפתם.

לב המכון הוא הארכיון הייחודי, הכולל יומנים, עדויות ופסקי הלכה שנכתבו בתוך התופת. אלו אינם רק מסמכים, אלא חומרי גלם חיים המעובדים ללא הרף לתוכניות חינוכיות. כיום נחשפים למרכז כ־60 אלף איש בשנה, אך בעבור הרב קריגר והרב חבה זו רק ההתחלה. "זה רחוק מלהיות השינוי הגדול שאנחנו שואפים אליו", מדגיש הרב קריגר. "אני רוצה שייקחו את זה למקום המעצב, למקום שיש לו משמעות עתידית".

בתוך רצף העשייה האדיר הזה, עולה קולו של השטח. נורית בן זמרה, מנהלת אולפנת מעלה לבונה ב־28 השנים האחרונות ובת לניצול שואה בעצמה, מרגישה בכל יום את הפער בין הדורות. "אנחנו נמצאים בנקודת פיתול היסטורית", היא מסבירה. "אם פעם התלמידות שלנו גדלו על ברכי הסבא שהיה ניצול שואה, היום מדובר כבר על הסבא רבא. המרחק עושה את שלו, הזיכרון הופך למופשט, והבנות, שחוששות מהמפגש הישיר עם הזוועות, הולכות ומתרחקות".

בדיוק בנקודת הניתוק הזאת נכנס מרכז 'שם עולם' לתמונה ומצליח לחולל את הבלתי ייאמן. בעבור נורית, הבחירה בהם הייתה טבעית. "הבנות הגדירו את זה הכי טוב", היא מספרת בהתרגשות. "הן אמרו שבמקומות אחרים הן יוצאות עם מועקה מהרוע הנאצי, אבל ב'שם עולם' הן פוגשות את העוצמה היהודית. כאולפנה חסידית, החיבור של יהדות לכל פרט ודילמה הוא פשוט מקסים בעינינו".

נורית מתארת רגעים של התעלות בתוך תחנות הזיכרון, כמו הקרון המוצב בנתניה, שבו החוויה אינה נשארת במישור הפיזי אלא הופכת למסע רוחני. "שם הן מרגישות לרגע תחושה של מה עבר על יהודי בקרון, אבל יוצאות עם כוח להמשיך הלאה, לבנות ולהתקדם. זה הסוד של 'שם עולם', הם לא רק מנציחים את מה שהיה, הם מצליחים לחבר את הנוער של היום למורכבות דרך גבורה וקדושה".

הרוח שמעבר לחומר

כשיוצאים מהמרכז אל מול נופי עמק חפר הירוקים, מבינים שהסיפור של השואה, בגרסת 'שם עולם', הוא לא סיפור על סוף אלא על המשכיות אין־סופית. בניגוד למוסדות אחרים, כאן הדגש הוא על ה'יש' ועל האור שהצליח להבקיע מתוך המציאות הקשה.

"אנחנו רוצים שאנשים ייקחו מהמקום הזה משהו אחר", מסכם הרב אברהם קריגר, ראש המרכז, "לא רק זיכרון של אירוע שקרה לפני הרבה שנים, אלא כוח שילווה אותם מחר בבוקר". בסופו של דבר, ההיסטוריה ב'שם עולם' בכפר הרא"ה היא לא מוצג מוזאוני, אלא דלק למנוע של הזהות שלנו - כזה שמבטיח שגם בתוך השבר הגדול ביותר, הרוח תמיד תמצא דרך לנצח.

צילום: אור נוסוון

הרב משה חבה, מנהל המחלקה החינוכית במרכז 'שם עולם': "הקונטקסט משתנה, אבל השאלות הן אותן שאלות. התלמידים מבינים שההיסטוריה הזאת שייכת אליהם. הם לא שואלים איך הם מתו, אלא איך הם בחרו לחיות עד הרגע האחרון"

נורית בן זמרה, מנהלת אולפנת מעלה לבונה: "הבנות אמרו שבמקומות אחרים הן יוצאות עם מועקה מהרוע הנאצי, אבל ב'שם עולם' הן פוגשות את העוצמה היהודית. הן יוצאות עם כוח להמשיך הלאה, לבנות ולהתקדם"

שכונת כרמי הנדיב בקרית מלאכי

ELECTRA
שבת
בחשבחת
בד"ץ מהדרין
חרב אברהם ריבין
באישור
מכון מדעי טכנולוגי להלכה
בהתאם לאישור המצורף
בר מים אלקטרה
שבת למהדרין
מים חמים וקרים לכל השבת
₪2,490
במקום 3,190 ₪
מחסני חשמל
בתוקף עד 16.2.26 או עד גמר המלאי
בסניפים ובאתר לפחות 30 יחידות למכירה
*5018

צילום: באדיבות המצולם

צילום: באדיבות המצולמת

בחזרה לחיים

מפציעה קשה בקרב בלב איו"ש ועד תאונת דרכים מחרידה במעבר חצייה - אורי מעטוף וכרמית פילוסוף מצאו את עצמם נלחמים על הפעולות הכי פשוטות: להחזיק כוס מים, לצייר או להרים תינוקת. בתוך הכאב והתסכול הם גילו את המרכז לשיקום ומרפאת בריאות הנפש באוניברסיטת אריאל, מקום שמעניק מעטפת מקצועית של ממש מתחת לבית, ומוכיח שגם כשציר הזמן נעצר, אפשר להתחיל ללכת מחדש

יהודית ברנר

לפעמים, המרחק בין חיים מלאי עשייה ובין תלות מוחלטת באחר נמדד בשניות ספורות. בשביל אורי מעטוף (32), אב לשלושה מהר ברכה, אלו היו השניות שבהן זינק על מחבל שחדר לפילבוקס. בשביל כרמית פילוסוף (46), אמא לשלושה מאריאל, זו הייתה השנייה שבה אוטובוס פגע בה בעוצמה במעבר חצייה. שניהם הגיעו למרכז שיקום ומרפאת בריאות הנפש באוניברסיטת אריאל כשהם מפורקים פיזית ונפשית, ומצאו בו הרבה יותר מטיפול שיקומי.

המסע של כרמית: מכחול מתוך השבר

"אני לא אשכח את היום הזה, בחודש פברואר לפני שנתיים, כשעברתי במעבר חצייה באור ירוק, והנהג פשוט לא ראה אותי ונדרסתי", מספרת כרמית כאילו זה קרה לפני זמן קצר. הפציעה הייתה קשה: כל צד ימין של גופה נפגע, היא עברה סדרה של ניתוחים מורכבים ברגל וביד הדומיננטית והפכה לשבר כלי. "התאונה עצרה לי את החיים. הייתי סיעודית לגמרי, והזיכרונות מהתאונה לא הרפו. חודשים של חוסר אונים שבהם בעלי סעד אותי, כשאני אפילו לא מסוגלת לאסוף את השיער או לצחצח שיניים לבד. ההתמודדות עם הידיעה שהחיים כפי שהכרתי אותם נגמרו, והפחד שלעולם לא אחזור לתפקד, היו קשים יותר מכל פציעה גופנית".

מאז ועד היום, כרמית משתקמת במרכז השיקום באוניברסיטת אריאל, ונלחמת מדי יום על היכולות הפיזיות שלה. "הגעתי לכאן במצב סיעודי לגמרי. היום, בזכות הפיזיותרפיה, הצוות המטפל המסור, והמכשור החדשני - המצב הרבה יותר טוב", היא מסבירה.

יש איזה רגע בתהליך השיקום שחקוק לך במיוחד?

"אני לא אשכח את הרגע שעמדתי לראשונה על המדרגות עם הפיזיותרפיסטית ענבל. זה היה מטורף, להרגיש שוב את שתי הרגליים על הקרקע. זה בישר לי שאני חוזרת להיות אדם עצמאי".

לצד המאמץ הפיזי, כרמית מדגישה גם את המעטפת הנפשית שהיא מקבלת: "כשמתמודדים עם פוסט־טראומה, הטיפול הנפשי הוא חמצן. הפסיכולוגית והפסיכיאטרית כאן נותנות לי כלים להתמודד עם הפלאשבקים ועם הקושי היומיומי.

צילום: אוניברסיטת אריאל

השילוב הזה, שרואים אותי ודואגים לי גם בגוף וגם בנפש, הוא מה שמאפשר לי לא לשקוע". חשוב לה לציין גם את פולה, מנהלת מרכז השיקום, ואת שרון, מנהלת המרפאות, ולצידן את המזכירות הרפואיות, "בלעדיהן שום דבר כאן לא היה קורה".

בשביל כרמית, היצירה והאומנות הן חלק עמוק מזהותה, נדבך נוסף שהפגיעה איימה לנתק ממנה. "אני מציירת מגיל 12", היא נזכרת בגעגוע. "מאז שהייתי ילדה קטנה, המכחול היה חלק ממני. ציירתי ציורים ריאליסטיים מורכבים, השקעתי בפרטים הכי קטנים, והיד הימנית שלי הייתה הכלי שדרכו ביטאתי את העולם. פתאום, ברגע אחד של התנגשות, הכול נגדע. היד הדומיננטית שלי, זו שנתנה לי את הזהות שלי, פשוט בגדה בי והפכה למשותקת וחלשה".

ביום רביעי הקרוב תציג במרכז תערוכה של 18 מציוריה. "הציור הוא הריפוי שלי", היא אומרת בהתרגשות. "כל המחשבות, הרגשות והכאב הפיזי נשפכו לתוך הקנבס. אחרי התאונה, התחלתי לצייר באבסטרקט עם יד שמאל. זה נתן לי כוח להוציא את הכול החוצה. התערוכה הזאת היא פשוט הגשמת חלום, הוכחה שניצחתי את הפציעה".

המסע של אורי: הקרב על הבית

כמו כרמית, שגילתה שמעבר חצייה יכול להפוך לשדה קרב, גם אורי מעטוף מצא את עצמו בתוך רגע אחד משלם מחיר כבד על הגנת המולדת. סיפורו של אורי הוא סיפור של גבורה עילאית. אחרי 250 ימי מילואים מצטברים, הוא נפצע בהיתקלות קשה שבה נהרגו שניים מחבריו הטובים. "קפצתי על המחבל. הכתף התרסקה, הזרוע נשברה, רסיסים חדרו לריאה ולחזה ואיבדתי דם רב", הוא משחזר.

אורי, נשוי ואב לשלושה ילדים, מצא את עצמו מתמודד בן לילה עם פציעה קשה שטלטלה את חיי הבית. הם ליוו אותו מקרוב, תמכו בו בכל שלב, והחזיקו יחד איתו את השגרה שנשברה. עם הזמן, הפציעות הקשות שלו לאט לאט התאחו, חוץ מהפגיעה העצבית הקשה ביד. אורי הגיע למרכז השיקום באוניברסיטת אריאל כשידו משותקת לחלוטין.

איך התמודדת עם הפציעה?

"זה לא פשוט בכלל. התסכול הוא עצום. אני רואה את כולם ממשיכים בחיים ואני תקוע. אני לא יכול לתקן פנצ'ר באופניים של הילד או לפתוח פקק של בקבוק. זה מרגיש כאילו לקחו לי את התפקיד שלי כאבא וכגבר".

העבודה הסיזיפית בשיקום נושאת פרי. "הגעתי לכאן כשהיד לא עבדה בכלל, והיום אני כבר מצליח להזיז אותה ולחזק אותה בעזרת משקולות וריפוי בעיסוק. הצוות כאן פשוט נלחם עליי". בזמן הפציעה, אשתו של אורי הייתה בהיריון, ולפני חצי שנה נולדה בתם הקטנה. "הרגע שבו הצלחתי להרים אותה ביד ימין היה הניצחון הכי גדול שלי. החלום שלי הוא פשוט לחזור לחיים שהיו לי, לטעום שוב מהעצמאות שהייתה לי לפני שציר הזמן שלי נעצר".

מרכז השיקום באוניברסיטת אריאל - בית שהוא נס של שיקום

מרכז השיקום ומרפאת בריאות הנפש באוניברסיטת אריאל הוקמו בדיוק בשביל אנשים כמו כרמית ואורי, מתוך הבנה ששיקום מוצלח חייב לקרות קרוב לבית ולקהילה. המרכז מעניק מענה מקיף, אזרחי וצבאי כאחד, כולל צוות רב־תחומי של פיזיותרפיסטים, מרפאים בעיסוק, קלינאי תקשורת, תזונאיות, רופאי שיקום, פסיכולוגים, מטפלים באומנות ופסיכיאטריה.

"הבשורה כאן היא לא רק המכשור המתקדם, שהוא ברמה גבוהה מאוד, אלא היחס", מדגיש אורי. "זה מקום אינטימי שבו המטפלים מתייעצים זה עם זה על המצב שלי ובודקים כל פרט עד שזה מסתדר. זה נותן תחושה של ביטחון ודאגה אמיתית". כרמית מוסיפה: "המרכז הזה משתפר מחודש לחודש בזכות תורמים מופלאים. המקצועיות כאן היא ללא פשרות, והעובדה שזה נמצא כאן בשומרון, בלי פקקים ובלי סבל של נסיעות ארוכות, היא פשוט נס. זה מקום שבאמת נותן לאנשים את החיים שלהם במתנה".

שרון פלג, מנהלת מרפאות אוניברסיטת אריאל, מסכמת: "הקמת מרכז השיקום והמרפאה לבריאות הנפש היא חלק מחזון האוניברסיטה להשפיע על המרחב שאנו נמצאים בו. לאורך 12 שנות תפקידי כאן, היה לי חשוב לפתח מענה רפואי ופרא־רפואי, שחסר כל כך באזור. אנשים נאלצו לנסוע לטיפולים מתמשכים בהתפתחות הילד או למענים חד־פעמיים כמו מכון שמיעה, מכון צפיפות עצם או לרופא מומחה שהם זקוקים לו. ללא ספק, הצלחנו לחולל שינוי מרחבי וכל זאת תוך שמירה הדוקה על מקצועיות הצוות. אני גאה בצוות שלנו המקצועי והמנהלי. הבניין הזה בנוי לא מלבנים אלא מלבבות".

שרון פלג, מנהלת מרפאות אוניברסיטת אריאל: "הקמת מרכז השיקום והמרפאה לבריאות הנפש היא חלק מחזון האוניברסיטה להשפיע על המרחב שאנו נמצאים בו. הצלחנו לחולל שינוי מרחבי וכל זאת תוך שמירה הדוקה על מקצועיות הצוות. אני גאה בצוות שלנו המקצועי והמנהלי. הבניין הזה בנוי לא מלבנים אלא מלבבות"

מכון פוע"ה
לא לדתיים בלבד

בעבר הם היו משני עברי המתרס, אך היום מדובר ב"סיפור אהבה" מקצועי: מכון פוע"ה מצליח לגשר על הפער שבין קדמת הרפואה לעומק ההלכה. דרך סיפורם המטלטל של חנה וצביקה, בכירי עולם הרפואה מסבירים מדוע הם שולחים מטופלים דווקא לרבנים, ואיך הפך המכון לכתובת המבוקשת ביותר לכל חלקי העם

נתנאל שמיר

זה היה מוצאי שבת מתוח בבית משפחת סלנר-לויטה בעכו. כמה שעות קודם לכן, בדיקת אולטרסאונד שגרתית בשבוע ה-28 להריון שינתה את התמונה לחלוטין. עבור חנה, שחוותה לידה שקטה רק חודשיים לפני שנכנסה להריון הנוכחי, הבשורה הייתה קשה מנשוא.

בבדיקה, זיהתה הטכנאית שחסר לעובר חלק במוח - ה"קורפוס קלוסום", הגשר שמחבר בין שתי אונות המוח. המלצת הצוות הרפואי בבית החולים הייתה ברורה וחדה. "אמרו לי: 'אנחנו ממליצים לך להפסיק את ההריון'", משחזרת חנה. "התקשרתי לצביקה בבכי, סיפרתי מה מצאו ושאומרים שצריך לעשות הפלה".

התחזיות הרפואיות היו קודרות. הרופאים הציגו תרחישים של נכות קשה, פיגור ומוגבלויות מורכבות. עבור חנה וצביקה, זוג חילוני, הדרמה הרפואית הפכה לדילמה זוגית קשה. צביקה, מתוך אחריות וחשש להביא לעולם ילד שיסבול כל חייו, נטה לקבל את המלצת הרופאים. "הוא אמר: 'אני לא מסכים להביא ילד כשאני יודע מראש שיהיה נכה... זה כל היום לסעוד אותו'", מתארת חנה. לצביקה ארבעה ילדים מנישואים קודמים, לחנה שניים, והחשש מהתמודדות עם ילד משותף בעל צרכים סיעודיים מורכבים היה מוחשי.

אך חנה התקשתה לקבל את הגזירה. הבית נקרע בין הרצון הרפואי למנוע סבל לבין האינטואיציה האימהית. "אמרתי לו שאני עושה את כל ההשתדלות מבחינתי עד הרגע האחרון", היא מספרת. "הבהרתי שאני לא מוכנה לקחת את הסיכון של הפלה בשלב כזה אם יש סיכוי". בתוך המבוי הסתום הזה, כשהרפואה אמרה "לא" והלב אמר "אולי", צביקה החליט לפנות לאפיק שלא היה טבעי לו - האפיק הרבני. הוא פנה לרבי דוד אבוחצירא מנהריה, ששלח אותו לרב ישר בעכו. ביום ראשון בבוקר, הטלפון צלצל. על הקו היה הרב ישר עם מספר טלפון אחד וקצר: מכון פוע"ה.

ההלם: "חיפשתי מוסר, מצאתי מדע"

"אף פעם, בחיים שלי לא שמעתי עליהם. פעם ראשונה", היא עונה כשאני שואל אותה אם שמעה על מכון פוע"ה קודם לכן. בראשה, דמיינה שהיא נכנסת לזירה דתית-שמרנית. אבל השיחה עם הרב ליאור שגב, אחד היועצים הבכירים במכון, טרפה את כל הקלפים והפכה את הקערה על פיה.

"זכיתי, באמת זכיתי ברב ליאור שגב", מספרת חנה, ההתרגשות עדיין ניכרת בקולה גם שנים אחרי. "הוא הדריך אותי בכל הבדיקות, בכל דרך... גם כשדיברתי איתו, הוא השרה עליי ביטחון". להפתעתה המוחלטת, הרב לא פתח בסדרת חינוך. הוא פתח את התיק הרפואי. "הוא לא אמר 'שחור או לבן'", היא נזכרת. "הוא אמר: 'תשמעי, יש את הבדיקה הזאת, זה היתרון שלה וזה החיסרון. התשובה היא בידיים שלך, אני לא מחליט במקומך. את תחליטי כל החלטה'". הגישה הזו, המכבדת, הלא-כפייתית, הייתה בדיוק מה שחנה הייתה צריכה כדי לנשום. אבל מעבר להכלה, היה שם ידע עצום.

הרב שגב סירב לקבל את גזר הדין הרפואי כסוף פסוק. לאחר בדיקה, הוא המליץ על בדיקת "אקסום" - ריצוף גנטי מתקדם. המסלול היה מורכב: הבדיקה נערכת בנהריה, נשלחת להדסה עין כרם, ומשם מוטסת לארה"ב לפענוח מעמיק. במשך 14 יום של המתנה מורטת עצבים, חנה וצביקה המתינו לתשובה

שתכריע את גורל ההיריון. כשהתשובות חזרו מארצות הברית, התברר שההתעקשות של הרב שגב לבדוק לעומק חשפה תמונה מורכבת בהרבה מהתחזית הראשונית. הנתונים הראו שהפגמים הקשים שהיו צפויים בשל חוסר של ה"קורפוס קלוסום" נמצאו במחקרים שנעשו על בנים. אבל לגבי בנות? כאן הייתה הפתעה.

"החסרונות שמצאו, כמו שיתוק מוחין וכיסא גלגלים - זה המסקנה שמצאו בבית חולים בארה"ב לגבי בנים", מסבירה חנה את הניואנס הדרמטי. "אבל לבנות? אין שום דבר. שום מחקר". המצב לא היה שהמחקרים הבטיחו שהכל יהיה בסדר, אלא שהם פשוט לא ידעו. נשים ללא קורפוס קולוזום לרוב אינן נפגעות, בניגוד לפגיעה משמעותית בגברים: "לגבי בנים יודעים בוודאות מה יהיה, ולגבי בנות לא יודעים. אין מחקר". המסע היה מפרך. חנה עברה בדיקות MRI מוח לעובר, והכל בליווי צמוד של הרב. "כל בדיקה שסיימתי אותה, ישר התקשרתי... שלחתי במייל. מאוד מאוד סמכתי עליו, באמת בעיניים עצומות".

הרב מנחם בורשטין, מיסד וראש מכון פוע"ה: "השליחות המרכזית שלנו היא לבנות גשר איתן ומקצועי המחבר בין עומק ההלכה לקדמת הרפואה, תוך הבנה רגישה של הצרכים הייחודיים לכל זוג. המטרה היא שכל זוג ירגיש שיש לו את הכתובת המדויקת עבורו"

מהפך ביחסי הכוחות: שותפות במקום חשדנות

הסיפור של חנה הוא לא קוריוז. הוא משקף שינוי טקטוני ביחסים שבין עולם הרפואה בישראל לעולם ההלכה. אם בעבר שררה בין הצדדים חשדנות, לעיתים אפילו עוינות, הרי שהיום מדובר בסיפור אהבה מקצועי.

הרב בנימין דוד, דמות ותיקה ומוערכת במכון פוע"ה כבר למעלה מ-25 שנה, זוכר היטב את הימים ההם. "היה פעם מין חשד משני הצדדים", הוא אומר בגילוי לב נדיר. "העולם הרפואי חשד מאוד מהרבנים, שהם כאילו חשוכים, לא חכמים, לא מבינים כלום, שהם גם מחליטים בשביל האנשים בלי להבין כלום. ומצד שני, היה חשד מהצד של הרבנים שהרופאים לא מתחשבים ושהם לא לוקחים בחשבון את הצרכים הדתיים של האנשים".

אבל המציאות בשטח השתנתה. "היום הרופאים הרבה יותר פתוחים", מעיד הרב בנימין. "יש מה שנקרא 'הנגשה תרבותית' של הרפואה ואנחנו חלק מההנגשה הזאת. הרופאים מבינים שהפציינטים הם לא מכונות. יש רופאים שאומרים היום למטופלים: 'תפנו למכון פוע"ה, תתייעצו, תשאלו, תחזרו אליי'. אבל בזכות מכון פוע"ה, אני חושב, בזכות הרב מנחם בורשטין ובזכות מכון פוע"ה, הצלחנו להתקרב זה לזה".

השותפות הזו היא לא רק ברמת הפניית מטופלים, אלא גם בשיתוף פעולה מחקרי ומדעי ברמה הגבוהה ביותר. "אנחנו עושים כנסים גדולים", מספר הרב בנימין, "רופאים באים ונותנים הרצאות לרבנים, ואנחנו הולכים לכנסים שלהם. המפגשים האישיים האלה יוצרים אמון". יותר מזה - המכון יוזם מחקרים רפואיים בתחומים שהרפואה העולמית לעיתים לא כל כך מתמקדת בהם.

סדר היום של יועץ במכון פוע"ה, כפי שמתאר אותו הרב בנימין, מזכיר יותר חדר מיון מאשר בית מדרש שקט. "זה לא מתחיל בשעה מסוימת ונגמר בשעה מסוימת", הוא מחייך. "יש לנו כל הזמן שטף של שאלות. ישיבות צוות, התייעצויות עם רופאים, הרצאות לרבנים, לפעמים בבתי חולים".

"אנחנו גם משתתפים בכנסים", משתף אותנו הרב בנימין בחלק חשוב מסדר יומם של יועצי ההלכה במכון, "כלומר, אנחנו הולכים לשמוע את החידושים של הרפואה בכנסים השונים. אנחנו גם רוצים לשמוע את החידושים ברפואה וגם רוצים להכיר את הרופאים פנים אל פנים ולדבר איתם, כי אחר כך, כשאנחנו רוצים להתייעץ איתם וכולי, אין כמו היכרות אישית".

עבור הרב בנימין דוד, הפעילות במכון היא הרבה מעבר למענה הלכתי טכני - היא שליחות חברתית. "אנחנו מדברים עם כל הציבורים, לא רק דתיים, ולא רק כיפות סרוגות, ולא רק חרדים", הוא מדגיש. מתוך הבנה שהצורך ברפואה והלכה הוא אוניברסלי, המכון פועל אקטיבית כדי לצאת החוצה. "זה חלק מהעניין שלנו, להכיר את הציבורים השונים, את הגישות השונות אצל הרבנים. זה חלק גם מהאחדות של עם ישראל".

צילום: נויה גינדס

פרופ' ליאת גינדס, מנהלת יחידת האולטרסאונד בבית החולים וולפסון: "אני מקנאה שאין בית כזה לאנשים חילוניים. אנשים בסיטואציות משוגעות צריכים תמיכה. פשוט ראיתי אנשים מקסימים, בגובה העיניים, שבאמת אכפת להם מהמטופלות. זו ממש קנאה טובה של 'איזה יופי של פרויקט הם הקימו'"

מבט מבפנים: הפרופסורית ש"מקנאה"

כדי להבין עד כמה עמוק השינוי, צריך לשמוע את פרופ' ליאת גינדס, מנהלת יחידת האולטרסאונד בבית החולים וולפסון מזה 12 שנה, אשת מדע, בעלת קריירה בינלאומית ענפה וחברת כבוד באיגוד האמריקאי לאולטרסאונד. "אני בן אדם חילוני", היא מצהירה על עצמה בראשית השיחה. "אבל אין לי שום בעיה עם אנשים אחרים שהם דתיים". הקשר שלה עם המכון התחיל כשהוזמנה לתת הרצאה. "צריך להיכנס לחדר שכולו גברים ורבנים... כשאתה לא מכיר את האחר, תמיד יש איזה חשש", היא מודה בכנות. "אבל פשוט ראיתי אנשים מקסימים, בגובה העיניים, שבאמת אכפת להם מהמטופלות. נוצר איזשהו קשר מאוד טוב".

פרופ' גינדס מתארת כיצד הקשר המקצועי הפך למערכת יחסים סימביוטית. "באיזשהו שלב אני התחלתי בעצמי להפנות אליהם מטופלים", היא מספרת. "אם יושבים מולי זוג ויש להם התלבטות אתית מאוד קשה, או שרואים שהם בקושי - אני אומרת אולי תפנו למכון פוע"ה בירושלים? ואני בעצמי מפנה הרבה אנשים למכון פוע"ה. אז הקשר הוא דו-כיווני".

מה שמרשים את פרופ' גינדס במיוחד הוא המקצועיות. הרבנים לא סתם "פוסקים", הם מבינים. "אנחנו עובדים בשיתוף פעולה מלא לטובת הנשים. מה זה שיתוף פעולה? אם יש להם איזשהו מקרה והם מתלבטים בו, אז הם מפנים אלינו, האנשים באים לבדיקה, ואחר כך ברשות המטופלים, כמובן, אני גם שולחת את התשובות לרבנים, ואם הם לא מבינים משהו, הם תמיד שואלים שאלות, ושאלות מאוד חכמות, הם לא מקבלים שום

דבר כתורה מסיני. הם מבינים את המושגים, מבינים ברפואה. מה שהם לא מבינים - הם שואלים, קוראים ולומדים".

אבל הנקודה המפתיעה ביותר בשיחה איתה היא דווקא ההשתוקקות למודל תמיכה דומה גם בציבור החילוני. כן, פרופ' גינדס, הרופאה הבכירה, "מקנאה" בציבור הדתי שיש לו כתובת כזו. "אני מקנאה שאין בית כזה לאנשים חילוניים", היא אומרת. "אנשים בסיטואציות משוגעות צריכים תמיכה. הייתה לי פנטזיה להקים מרכז כזה בוולפסון ולא הצלחתי... הלוואי שהם היו מקימים לצד המרכז ההלכתי מרכז תמיכה נטו - לכולם. אמרתי להם את זה, וזו ממש קנאה טובה כמובן, של 'איזה יופי של פרויקט הם הקימו'".

גם פרופ' איתי גת, מומחה לפוריות ומנהל בנק הזרע אסותא סופרם, מתלהב משיתוף הפעולה: "רפואת הנשים, אולי יותר מכל תחום אחר ברפואה, מהווה מפגש מרתק ומורכב בין עולם המדע מחד למול פסיקות ההלכה מאידך. כרופא נשים הפועל במגזר החרדי שנים רבות, אני שמח מאוד על הקשר הישיר והבלתי אמצעי עם רבני מכון פועה. האמון ההדדי והשיתוף מאפשרים לנו ללבן את הבעיה הרפואית למול ההיבט ההלכתי ולהתאים את הטיפול לאמונתם ודרך חייהם של המטופלים. מעבר לזאת - הפעילות המשותפת נעשית לכלל הפונים ללא הבדל דת גזע ומין ומהווה דוגמה להומניות ואהבת אדם".

גשר של תקווה לכל העולם

היום נס-לי, ביתם של חנה וצביקה, בת שש. הלידה הייתה טבעית, ללא אפידורל ("מרוב שפחדתי והכניסו לי פחד, ילדתי בלי משכך כאבים... נקי, נקי", מספרת חנה). הילדה יצאה לאוויר העולם שלימה. החששות הכבדים לפיגור קשה או נכות פיזית לא התממשו. נכון, היא אובחנה לאחרונה על הרצף האוטיסטי בתפקוד גבוה, אבל כפי שמסבירה חנה, זהו סיפור גנטי משפחתי, שאינו קשור לממצא המוחי שהפחיד את כולם בהריון.

והחשוב מכל, מבחינתה, היה קבלת הפנים. "פעם אחת הוא

פרופ' איתי גת, מנהל בנק הזרע אסותא סופרם: "האמון ההדדי והשיתוף מאפשרים לנו ללבן את הבעיה הרפואית למול ההיבט ההלכתי ולהתאים את הטיפול לאמונתם ודרך חייהם של המטופלים. הפעילות נעשית לכלל הפונים ללא הבדל דת גזע ומין"

הרב בנימין דוד מנהל המחלקה לדוברי צרפתית במכון פוע"ה: "יש רופאים שאומרים היום למטופלים: 'תפנו למכון פוע"ה, תתייעצו, תשאלו, תחזרו אליי'

לא הטיף לי נגיד לשמירת שבת, או כפה עליי משהו דתי... הוא קיבל אותי כמו שאני ומי שאני. לא את הדעות הפוליטיות שלי, ולא את ההשקפות עולם שלי. אף פעם לא שפטו אותנו גם על מי שאנחנו ומה שאנחנו. אם אני אדע כשיש זוג שנמצא במצב כמונו, עם בדיקות רפואיות או כל דבר אחרת, הדבר ראשון זה מכון פוע"ה".

החזון הזה, של גשר מאחד, משתקף היטב בדבריו של מייסד המכון, הרב מנחם בורשטין: "במכון פוע"ה אנו רואים בכל זוג עולם ומלואו, ובכל קושי - פתח לתקווה חדשה. השליחות המרכזית שלנו היא לבנות גשר איתן ומקצועי המחבר בין עומק ההלכה לקדמת הרפואה, תוך הבנה רגישה של הצרכים הייחודיים לכל זוג".

והוא באמת מתכוון לזה. במכון פוע"ה פועלים ללא הפסקה כדי להסיר חסמים ולהנגיש פתרונות יצירתיים לכל גווני החברה הישראלית בארץ ובתפוצות, מתוך מחויבות עמוקה שאינה מתפשרת על הערכים וההלכה. "הרחבת פעילות המכון והנגשת השירות בשטח", אומר הרב בורשטין, "הן ביטוי לרצוננו להעניק מענה לכל פנייה, מכל מגזר ובכל יבשת. המטרה הניצבת לנגד עינינו היא שכל זוג ירגיש שיש לו את הכתובת המדויקת עבורו, ידע מקצועי וליווי צמוד במסע המרגש והרגיש כל כך לקראת בניית משפחה והמשכיות הדורות".

עבור חנה, צביקה ונס-לי הקטנה, המילים הגדולות האלו הן לא סיסמה. הן החיים עצמם. הן הסיבה שיש עוד ילדה שמתרוצצת בבית, והן הסיבה שזוג חילוני מעכו מרגיש שיש לו "אבא ואמא" בירושלים. "אני ממליצה לכל זוג, באמת", מסכמת חנה את המסע המטלטל שעברה. "לא לחשוב פעמיים. ברור שלפנות למכון פוע"ה. הרגשתי שיש לי על מי לסמוך, פשוט מאוד. שלא ישאירו אותי לבד". בהוויה הישראלית הנוכחית, הסיפור של מכון פוע"ה מציע אלטרנטיבה מרגשת: מקום שבו הרופא והרב, המדע והאמונה וכל אדם במרחב ובמגוון הציבורי - לא רק נפגשים, אלא עובדים יחד כדי ליצור חיים.

ELECTRA
סטנדרט חדש במטבח!
לצלות, לאפות, לחמם ולהפשיר
בלי לחכות
50
ליטר
72
ליטר
תנור בנוי
ותנור מיקרו בנוי
רק ב-₪2,990
במקום ₪4,280
סט
מושלם
למטבח
תנור בנוי
משולב מיקרוגל
דגם 200136
13
תפריטים
לוח בקרה
דיגיטלי
טורבו
אקטיבי
בטיחות
ילדים
גריל, הפשרה
וחימום
תנור בנוי
דגם
100136
11
תוכניות
לוח בקרה
דיגיטלי
טורבו
אקטיבי
מנוע
INVERTER
פונקציית
התפחה
פונקציית
AIR FRY
מצב
שבת
טיימר
9
שעות
בתוקף עד 16.2.26 או עד גמר המלאי בסניפים ובאתר לפחות 30 יחידות למכירה
מחסני חשמל

צילום: תומר נויברג פלאש 90

מי יחקור את המחדל?

שנתיים וחצי אחרי המחדל, הדיון הפנימי על ועדת החקירה תקוע בין "ועדה ממלכתית" בדמות בג"ץ ובין "ועדה פוליטית". כעת מונחת על השולחן הצעה שלישית: הפקעת המונופול מידי המשפטנים והקמת ועדת חקירה לאומית. בריאיון משותף, פרופ' עמיהוד אמיר וחבר הכנסת אביחי בוארון משרטטים מתווה לוועדה של אנשי מעשה, שתעז לחקור לא רק את המודיעין שקרס אלא גם את המשפטיזציה ששיתקה את צה"ל

נתנאל שמיר

חורף 2026. ישראל מציינת שנתיים ושלושה חודשים לבוקר השחור של שמחת תורה תשפ"ד. למרות שהזמן שחלף הקהה במעט את הכאב החד, ולמרות שהחטופים שבו הביתה והיישובים החלו להיבנות מחדש, תחושת היום ההוא עדיין מבעבעת. הציבור הישראלי, על כל גווניו, דורש תשובות. הוא דורש להבין איך האימפריה הטכנולוגית והמודיעינית קרסה מול ארגון טרור, וכיצד קיבלנו מכה כל כך כואבת. אלא שהדיון הציבורי על אופי החקירה נכנס לסחרור מוכר: האופוזיציה והמערכת המשפטית דורשות ועדת חקירה ממלכתית בראשות שופט עליון, ואילו בקואליציה ובחלקים נרחבים בימין מזהירים מפני ועדה שתשמש כמכשיר להלבנת הקונספציה של מערכת הביטחון והמשפט עצמה.

בתוך הרעש הזה, עולה ומתחדדת דרישה המבקשת לערער על האקסיומה שרק שופט יכול לחקור אמת. הטענה העיקרית העולה מהמחנה הלאומי היא ששורשי המחדל טמונים בתהליך ארוך שנים של "משפטיזציה" שסינדל את הדרג הצבאי. אם היועצים המשפטיים ובג"ץ היו שותפים לעיצוב מדיניות ההכלה ולסירוס הוראות הפתיחה באש, האם הם יכולים כעת לעטות את גלימת החוקר האובייקטיבי?

כינסנו לשיחת עומק שני אישים בולטים מהמחנה הלאומי: חבר הכנסת אביחי בוארון (הליכוד), איש מעשה ופרלמנטר שצמח מתוך המאבקים על ארץ ישראל, ופרופ' עמיהוד אמיר, איש רוח ואקדמיה, יושב ראש חוג הפרופסורים לחוסן לאומי. יחד הם מנסים לשרטט את קווי המתאר לוועדת חקירה שתהיה נאמנה לאמת ולא לקליקה.

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

חבר הכנסת אביחי בוארון, הליכוד: "הדרך שבה הלכנו היא לבנות ועדה פריטטית, שתורכב משלושה נציגי ימין ושלושה נציגי שמאל. זה מאפשר לאנשי שמאל להזמין אנשי ימין, ולאנשי ימין להזמין אנשי שמאל. ואם נציגי השמאל ירצו להזמין דווקא את בנימין נתניהו, הם יוכלו לעשות זאת. העיקרון הוא שהוועדה הזאת צריכה להיות מקובלת על רוב הציבור, גם מימין וגם משמאל"

החתול והשמנת

פרופ' עמיהוד אמיר, פרופסור למדעי המחשב ויושב ראש חוג הפרופסורים לחוסן לאומי, עוסק בעשורים האחרונים במפגש שבין ביטחון לאומי, משפט ותודעה ציבורית. בריאיון ל'בשבע' הוא מתייחס לשאלת הקמת ועדת חקירה לאירועי 7 באוקטובר, ומעלה ספקות באשר ליכולתה של ועדה במינוי נשיא בית המשפט העליון לזכות באמון ציבורי רחב.

הציבור דורש תשובות, והמנגנון המקובל בישראל הוא ועדת חקירה בראשות שופט. מדוע אתה שולל את הדרך הזאת?

"כי המפתח לחקירה אפקטיבית הוא אמון הציבור, וכיום לחלקים גדולים בעם אין אמון במערכת המשפטית כגורם ניטרלי. ועדת חקירה ממלכתית במינוי נשיא בית המשפט העליון, כפי שקובע החוק היבש, היא בעייתית מאוד. בעיני רבים זה כמו לתת לחתול לשמור על השמנת. צריך להבין, אנחנו עדיין לא יודעים מה היה משקלן של ההחלטות המשפטיות באירועי הגדר בעזה לאורך השנים. באיזו מידה בג"ץ והייעוץ המשפטי מנעו פעולות או שינו הוראות פתיחה באש? בית המשפט העליון עצמו צריך להיות מושא לחקירה. הסמכויות המופרזות שהוא נטל לעצמו השפיעו על התנהלות הצבא כבר שנים לפני אירועי טבח שמחת תורה. כמה הדבר הזה השפיע על הצבא? כמה זה השפיע על האויב?"

אם לא נשיא העליון, מי הגורם שצריך למנות את הוועדה?

"אני לא יכול לדבר בשם החוג. אבל הכנסת, לדעתי, היא ריבון שיכול וראוי שיבחר ועדה כזאת. רק הממשלה זו בעיה, כמו שרק בית המשפט זו בעיה, אבל הכנסת היא גוף שיש בו אופוזיציה וקואליציה, היא גוף שיש בו הכול. ולכן הכנסת יכולה להקים ועדה, בהצבעה, שיהיו מיוצגים בה כולם. הוועדה הזאת תצטרך להביא לעם ישראל את שמות חברי ועדת החקירה".

מי הדמויות שמתאימות לשבת בוועדה כזאת בעידן שבו כולם מזוהים פוליטית?

"יש בישראל אנשים משכמם ומעלה, אנשי צבא וציבור בלתי תלויים. אני חושב על דמות כמו אביגדור קהלני. הוא איש צבא מוערך, הוא לא בתוך המערכת היום, ואין לו אינטרס להגן על אדם כזה או אחר במערכת הצבאית. זה צריך להיות אנשים שמצד אחד יש להם את הידע כדי לקיים חקירה כזאת. מצד שני, שיש להם את היושרה ואת האמון של הציבור, שבאמת מה שלנגד עיניהם זה עם ישראל ולא המערכת".

המודל הפריטטי: מאזן אימה שמוביל לאמת

בעוד פרופ' אמיר מציב את התשתית הרעיונית, חבר הכנסת אביחי בוארון (הליכוד) עמל על הפתרון הפרלמנטרי. בוארון, שהוביל בעבר מאבקים ציבוריים ומשפטיים, מבין שחסם האמון הוא המכשול העיקרי. הפתרון שהוא מניח על השולחן הוא הנדסי־פוליטי: ועדה פריטטית.

"האתגר הגדול שלנו הוא ליצור מנגנון שגם השמאל וגם הימין יסכימו עליו", הוא מסביר. "כפי שלנו אין אמון בוועדה שתמונה על ידי השופט עמית, כך לשמאל אין אמון בוועדת בדיקה שתמונה על ידי ממשלת הימין בראשות נתניהו. אנחנו יכולים לעשות את מה שאולמרט עשה ב־2006 ולמנות ועדת בדיקה ממשלתית. או, אחרי מלחמת לבנון השנייה, הוא מינה את ועדת וינוגרד, שאני מזכיר לך שהייתה שנויה במחלוקת.

ובכל זאת, אף אחד לא ערער אחריה. בחרנו לא לעשות את זה, מכיוון שידענו שפה מדובר בכשל מערכתי רחב, ולכן העדפנו לעשות משהו שהציבור ירגיש שהוא מאוזן".

כיצד מנגנון כזה מונע טיוח פוליטי? לכאורה זה נשמע כמו מתכון לשיתוק.

"הדרך שבה הלכנו היא לבנות ועדה פריטטית, שתורכב משלושה נציגי ימין ושלושה נציגי שמאל. זה מאפשר לאנשי שמאל להזמין אנשי ימין, ולאנשי ימין להזמין אנשי שמאל. ואם נציגי השמאל ירצו להזמין דווקא את בנימין נתניהו, הם יוכלו לעשות זאת. העיקרון הוא שהוועדה הזאת צריכה להיות אמונה על רוב הציבור, גם מימין וגם משמאל. גם משפחת צנגאוקר וגם משפחת מור צריכות להרגיש שהן יכולות להיכלל בוועדה הזאת ולהזדהות איתה. וזה האתגר הגדול שלנו".

אתה שותף להערכה שקהלני הוא הדמות המתאימה?

"בהחלט. גם אני מניתי את אביגדור קהלני כאחת הדמויות שיכולות לעמוד בראש ועדה כזאת או להיות חלק מרכזי בה. הוא דמות שזוכה לאמון מקיר לקיר. הזכרתי גם שמות נוספים כמו פרופ' יובל שטייניץ והשופט בדימוס יוסף אלרון. את השמות אני אומר כמובן על דעת עצמי".

מהחטא הקדמון ועד הקונספציה של 8200

למעשה, הדיון בהרכב הוועדה הוא רק קליפת האגוז. השאלה המהותית יותר היא מה חוקרים. שני המרואיינים מסכימים שחקירה שתתמקד רק במי ענה או לא ענה לטלפון בבוקר ה־7 באוקטובר תחמיץ את העיקר. המחדל לא התחיל באותו בוקר אלא הוא תוצאה של תהליכי עומק הרסניים.

בעיני בוארון, שורש הרע נעוץ בהתנתקות ובקריסת התפיסה המערבית מול המזרח התיכון. "החטא הקדמון הוא חטא ההתנתקות", הוא אומר בחדות. "זה השורש שממנו נבע כל האירוע. עזיבת השטח, חוסר במודיעין אנושי, המחשבה הילדותית שאם נבנה חומה גבוהה וטכנולוגית אז 'הם יהיו שם ואנחנו נהיה כאן' ושלום על ישראל".

בוארון מתאר את העיוורון התרבותי שלקה בו המודיעין הישראלי: "חשבנו שהם רוצים להיבנות מבחינה כלכלית. הייתה מחשבה ילדותית שהעזתים ירצו לבנות את סינגפור של המזרח התיכון, ולא הבינו שנשמת אפם היא השמדת המדינה היהודית. הדבר הכי חשוב עכשיו להקים את הצוות הזה, לבדוק את הנושא הזה, כי זו חובתנו למדינת ישראל ולדורות הבאים אחרינו, איך אנחנו עושים הכול כדי שדבר כזה לא יחזור".

פרופ' אמיר מרחיב עוד יותר את הניתוח ההיסטורי. כמי ששירת ביחידה 8200 בתקופת מלחמת יום הכיפורים, הוא מזהה דמיון מצמרר בין המחדלים. לדבריו, הוועדה צריכה להחליט מה הם גבולות הגזרה, "אבל תמיד אם אתה עוצר בלי ראייה היסטורית, אתה בבעיה. כדי לענות נכון על שאלה, אתה לא יכול לנתק. אם אני הייתי בוועדה כזאת היינו מתחילים מ־7 באוקטובר והולכים אחורה ובודקים ורואים, וכל כשל שאנחנו מוצאים - אנחנו יכולים לראות מה גרם לו. ואנחנו יכולים ללכת עד איפה שאנחנו חושבים שצריך ללכת. כשאנחנו מגיעים לכשל מסוים, אם זה התחיל אצל טרומפלדור, אז אנחנו נרד עד לטרומפלדור".

מנהיגות תחת אש: השיעור של סולימאן המפואר

אחת הטענות שנשמעות שוב ושוב נגד הקמת הוועדה כעת היא ש"אנחנו במלחמה". פרופ' אמיר לא מתרשם. לדידו, דווקא מצב המלחמה מחייב הפקת לקחים מהירה ותיקון תוך כדי תנועה.

יש הטוענים שכל עוד אנחנו עדיין בלחימה מסוימת, אין להקים ועדת חקירה. זה לא יפגע ברוח הלחימה?

"אני חושב שאם היום תקום ועדה היא תצטרך לחקור למה המלחמה לא הסתיימה עם ההישגים שהובטחו. סולימאן המפואר מת תוך כדי המלחמה. כדי שלא תהיה דמורליזציה לצבא, הם שמו את גופתו על עגלה, וקשרו את הידיים והרגליים לכל מיני חבלים, והוא נופף לחיילים, אף על פי שהוא היה מת. כרגע אנחנו לא במצב אקוטי, והמלחמה של עם ישראל נמשכת כבר 70 שנה. אז אם אנחנו נחכה שהמצב הזה ייגמר, אנחנו נחכה לימות המשיח".

נקודה חשובה נוספת שמטרידה את השניים היא השתלטות השיח המשפטי על שדה הקרב. בוארון ואמיר משוכנעים כי ועדה משפטית תהיה עיוורת לחלוטין לכשל הזה.

חבר הכנסת בוארון: "כשבית המשפט יושב על הדוכן ועוסק בדיני רפואה, הוא לא מומחה ברפואה, הוא מביא מומחים. השופט הוא מומחה לפרוצדורה, לדיני ראיות. גם לוועדה הזאת, המטרה היא לבחור אנשים שיש להם גם רקע מקצועי ורלוונטי וגם איכות שיפוטית. זה יכול להיות שופט בדימוס או קצין בכיר בדימוס".

פרופ' אמיר: "אי אפשר להאשים את הש.ג. אם מפקד טייסת לא שלח מסוקים כי היו שמועות, אולי הוא עבד לפי הנהלים? אז יש לנו בעיה בנהלים. אנחנו צריכים לראות איך הנהלים האלה התגבשו ומדוע".

המטרה: לא נקמה, אלא תיקון

לקראת סיום השיחה עולה השאלה: מה בעצם אנחנו מחפשים? האם המטרה היא לראות פוליטיקאים וגנרלים אזוקים בדרך לכלא? באופן מפתיע, שני המרואיינים מציגים גישה ממלכתית, המעדיפה תיקון עתידי על פני עריפת ראשים. "יש נטייה לחשוב שהמטרה בוועדת חקירה היא למצוא את האשמים במחדל. אני עדיין לא עסוק במציאת האשמים, גם זה יבוא", אומר חבר הכנסת בוארון, "אני עסוק בהפקת לקחים איך מדינת ישראל לא נופלת לאותו בור קונספטואלי, שגרם לה לעצימת עיניים כל כך עמוקה. זה הדבר שהכי מעניין אותי עוד לפני שאני תולה את האשמה בצווארו של מאן דהוא. שר ההיסטוריה הוא השופט הטוב ביותר. מטרת העל שלי באירוע הזה היא להבטיח שדבר כזה לא יחזור, לא לנו, לא לילדינו ולא לנכדינו ולא לדורות הבאים".

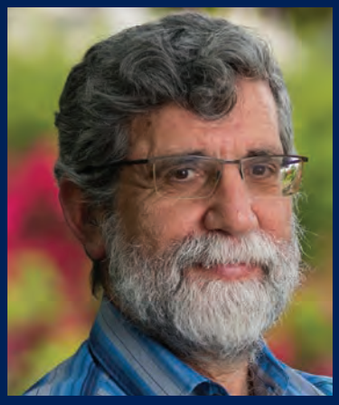
פרופ' אמיר מסכים: "להגיש כתב אישום נגד בן אדם זו הבעיה הקטנה שלנו כאן. אני מצפה מוועדה כזאת שאנחנו נבין איך הגענו למצב כזה, כי בן אדם אחד לא יכול לעשות את זה. פחות מטריד אותי מה יעשו לאדם הספציפי, אני חושב שמה שחשוב לנו זה העתיד של האומה. הוועדה הזאת לא יכולה להיות Judge, Jury and Executioner - שופט, חבר מושבעים ותליין. אם הם יגלו שהיה כאן בוגד - הבוגד הזה צריך להישפט. אבל אנחנו צריכים לראות איך הנהלים האלה התגבשו ומדוע".

"כי קרוב הוא"

את הדיון השכלתני והפוליטי חותם פרופ' אמיר בנימה של אמונה, המתכתבת עם ימי פרשת בשלח, שבהם התקיימה שיחתנו. בשבילו, הוועדה היא רק כלי השתדלות בתוך מהלך היסטורי ורוחני גדול יותר. "אנחנו מאמינים בני מאמינים. בפרשת השבוע כתוב 'ולא נחם אלוהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא'. ויש פירוש שאומר 'כי קרוב הוא' - כי עם ישראל קרוב אצל הקדוש ברוך הוא. לכן הוא לא נחם דרך ארץ פלישתים, כי הוא אוהב את עם ישראל, והוא ידע שזה לא יהיה טוב אם הוא ילך וינחה אותם דרך ארץ פלישתים".

המבחן האמיתי של ועדת החקירה, לפי אמיר, יהיה מבחן התשובה של הרמב"ם. "ועדת חקירה זה לא סרט וזה לא ספר קריאה מהנה. איך הרמב"ם אומר - מתי אתה יודע שחזרת בתשובה? רק בסוף, אם הגעת למצב שבו היית קודם ולא חזרת על החטא. רק אז אתה יודע שחזרת בתשובה".

המסר העולה מדבריהם חד וברור: שנתיים ושלושה חודשים אחרי הבוקר ההוא, הדרישה הציבורית אינה לנקמה אלא להבנה. לא לוועדה שתשפוט בדיעבד, אלא לכזו שתאפשר תיקון לעתיד. חקירה שתתמקד רק בשרשרת הכשלים האישיים עלולה להחמיץ את השאלה העיקרית: כיצד התגבשו תפיסות, נהלים והנחות יסוד - מדיניות, צבאיות ומשפטיות - שהובילו לאסון? ועדת חקירה שתפעל מתוך אותה קונספציה לא תוכל למלא את ייעודה. בירור לאומי רחב ומוסכם אומנם אינו מבטיח נחמה, אך הוא עשוי להיות הצעד הראשון בהשבת האמון ובמניעת המחדל הבא.

צילום: יח"צ

פרופ' עמיהוד אמיר, יושב ראש חוג הפרופסורים לחוסן לאומי: "המפתח לחקירה אפקטיבית הוא אמון הציבור, וכיום לחלקים גדולים בעם אין אמון במערכת המשפטית כגורם ניטרלי. ועדת חקירה ממלכתית במינוי נשיא בית המשפט העליון, כפי שקובע החוק היבש, היא בעייתית מאוד. בעיני רבים זה כמו לתת לחתול לשמור על השמנת"

בס"ד

כולנו רקמה
אנושית **אחת**

מכון פוע"ה מברך את
עיתון "בשבע"
על כנס ירושלים ה-23 בסימן

אחדות

פוע"ה – לא לדתיים בלבד!

בואו לגלות איך הגשר בין רפואה להלכה מאחד את
כלל גווני עם ישראל

מכון פוע"ה
פוריות ורפואה על־פי ההלכה
שותפים למסע החיים

puah.org.il
02-6515050

וויר אל 052.7149854

מי בעל הבית?

העם בחר ימין, אבל מי מנהל את המדינה בפועל? פרויקט מיוחד חוקר את התהום הפעורה בין הבטחות הממשלה לבין המחסומים של הייעוץ המשפטי והפקידות הבכירה. יאיר מעיין, מאיר דויטש ואיתמר בן גביר חושפים איך נראית "משילות על מלא" כשבכל צומת החלטות מחכה פקיד עם רגל על הבלמים

שרינה זרביב

החלטות הממשלה עוברות בכנסת, הצהרות השרים ממלאות את חלל האוויר, והבטחות ל"משילות על מלא" נשמעות מעל כל במה. אבל ככל שמדרימים על כביש 31 לכיוון ערד, מתברר שהמכונה הממשלתית פועלת לעיתים על הילוך סרק. יצאנו למסע אל תוך ה'דיפ סטייט' הישראלי כדי להבין: האם השרים הם באמת בעלי הבית, או שהם רק נוסעים ברכב שמישהו אחר נוהג בו?

ב־2026, השאלה "מי בעל הבית" היא כבר לא סיסמת בחירות, אלא שאלת קיום. בפרויקט מיוחד יצאנו לראיין את שלושת האנשים שמרכיבים את הפאזל: יאיר מעיין - ראש עיריית ערד, מאיר דויטש - מנכ"ל תנועת רגבים, ואיתמר בן גביר - השר לביטחון לאומי.

"השרים עוצרים את עצמם"

יאיר מעיין לא נראה כמו אדם שמחכה לאישורים. כמי שניהל בעבר את הרשות להסדרת התיישבות הבדואים, ומכהן כיום בראשות עיריית ערד, הוא מכיר את הנגב דרך הרגליים. לערד, הוא אומר, המהפכה כבר הגיעה, אבל לא בזכות נאומים חוצבי להבות בכנסת. היא הגיעה בזכות ניהול קר וחסר פשרות. "בערד יש לנו היום ירידה של 80 אחוז בפשיעה. הפכנו לעיר הכי בטוחה בנגב, כי המשטרה יצאה לעומק של האכיפה, באגרסיביות ובכלים דיגיטליים. אבל כשיוצאים מהעיר? חושך. יריות מדי לילה לעבר כרמית, ירי מתל שבע לעומר. זה נמשך חמש שנים ללא הפסקה, והנפגע העיקרי הוא בסיס נבטים. זו פציעה פתוחה

בלב המשילות הישראלית".

לטענתו הנתק בין הדרג הממשלתי לשטח נובע לעיתים מחוסר רצון של שרים להתעמת עם המנגנון שלהם. הוא מתאר מציאות שבה שרים "מגלגלים עיניים" וטוענים שאין להם סמכות, בעוד הכלים נמצאים ממש מתחת לידם.

הציבור בבית שואל: הצבענו ימין, למה אנחנו לא מרגישים ימין?

"התשובה הכי כנה היא שהשרים אשמים. שר קיבל מנדט לנהל את המשרד שלו ולקבוע את סדר העדיפות, והוא מוציא את המדיניות הזאת לפועל בעזרת מנכ"ל שהוא ממנה. מי שמעלה עניינים ליועץ משפטי ואומר 'מסבכים אותי' - מסבך את עצמו. אני הייתי במצב הזה ומציע שהשר ינהל את היועץ המשפטי שלו ויפעל על פי החוק. אפשר להגיע לניהול אפקטיבי. שרים עוצרים את עצמם, הם לא יודעים לנהל מולו הידברות ולעשות את זה בצורה חוקית. אנחנו הגענו ליועץ המשפטי של הממשלה כמה פעמים, ו־99 אחוז מהדברים שרצינו לעשות, עשינו".

אז איפה הטעות לדעתך?

"הם פשוט באים בגישה לא נכונה. במקום להצהיר הצהרות ולצעוק צעקות, פשוט תעשו את הדברים שאתם רוצים לעשות". עם זאת, מעיין כן מוצא לנכון להוסיף ביקורת חריפה על היועצת המשפטית לממשלה עצמה. "היא נכשלה בפעם החמישית בשנה האחרונה במבחן בג"ץ. פעם אחר פעם בית המשפט קבע שהיא התנהלה בניגוד לחוק. לאחר הכישלון האחרון במינוי נציב שירות המדינה, עליה להסיק מסקנות ולהתפטר".

כשאנחנו מדברים על היום שאחרי, מעיין אופטימי אבל פרגמטי. הוא רואה את כביש 6 המוארך, את בית החולים השני בבאר שבע ואת הרכבת לאילת כשינויים שיביאו מיליון תושבים לנגב. "זה השינוי הדרמטי האמיתי שצפוי לנו", הוא מסכם, "אבל הוא דורש שרים שיודעים לנהל את המנגנון ולא נותנים לפקידים לשלוט בהם".

"דיקטטורה משפטית בחסות החוק"

אם אצל מעיין הבעיה היא ניהולית, אצל מאיר דויטש, מנכ"ל תנועת רגבים, הכשל הוא אידאולוגי ומבני. כשאני שואלת אותו איפה נמצא ה"פקק" העיקרי של המשילות ב־2026, התשובה מורכבת. "בכל תחום יש פקק אחר", הוא מסביר. "למשל, בנושא האלימות בחברה הערבית והמאבק בנשק - התובע הכללי הוא זה שלא מאפשר את האכיפה הנדרשת. בהסדרת ההתיישבות הבדואית - היועץ המשפטי של משרד הפנים חוסם הקמת אתרי מגורים זמניים וריישום נ.צ. בתעודות זהות".

אבל מעבר לפקקים הספציפיים, דויטש מעלה שאלה עמוקה יותר. "כל עוד בג"ץ אוחז בכוח בלתי מוגבל, הרי שהוא השלטון. מאז ההתנתקות אנחנו מבינים שמדינת ישראל אינה דמוקרטיה. כל עוד אין להצבעה בקלפי משמעות כי בג"ץ מבטל את רצון העם - זו לא דמוקרטיה". לדבריו, הממשלה שאפה לתקן מצב זה באמצעות הרפורמה המשפטית, אך המהלך נבלם. "נאלצנו לחיות בדיקטטורה המשפטית הקיימת מאשר לאפשר למתנגדי הדמוקרטיה להחריב את המדינה כולה", הוא מחדד.

רבים טוענים שהמערכת פשוט בירוקרטית וחלודה. אתה באמת מאמין שיש כאן 'דיפ סטייט' עם אג'נדה פוליטית?

"לולא הקדנציה של ממשלת לפיד, הייתי חושב שמדובר בבירוקרטיה מסורבלת. אך התקופה ההיא הוכיחה שכשפקידים מעוניינים לשתף פעולה, הכול קורה במהירות שיא. פתאום מהלכים משפטיים סבוכים כמו מתווה הגז עם לבנון או תכנון במגזר הערבי רצו קדימה. כשזה מגיע למדיניות ימין, פתאום הבלמים נלחצים".

אז מה הפתרון? לתת לנבחרי הציבור כוח בלתי מוגבל למינויים פוליטיים? זה לא יגרום לכאוס ולחוסר מקצועיות?

"הכאוס וחוסר המקצועיות קיימים כבר עכשיו. הפתרון הוא לא לתת כוח בלתי מוגבל למינויים פוליטיים לכל אורך השדרה, אלא לתת את האפשרות לפטר פקיד שלא מבצע את מדיניות הדרג הנבחר או שאינו יעיל. לא מעניינות אותי דעותיו האישיות של פקיד כל עוד הוא מיישם את מדיניות הדרג הנבחר שמייצגת את רצון העם. אל לנו לאמץ את שיטת הצד השני שפוסלת אנשים רק בשל עמדתם הפוליטית".

מבחינת דויטש, הממשלה הנוכחית קידמה תהליכים היסטוריים: ביהודה ושומרון המדינה מתנהלת לראשונה כבעלת הבית עם סלילת כבישים מסיבית וירידה של 50 אחוז בבנייה הלא חוקית של הרשות הפלשתינית. בנגב הוא מצביע על ירידה של 40 אחוז בבנייה הלא חוקית ופינוי עשרות צבירי פזורה. "הנתונים מוכיחים שהמצב השתפר באופן היסטורי בהרבה חזיתות, וללא הדיקטטורה המשפטית המצב היה טוב בהרבה", הוא אומר.

איפה עובר הקו האדום שבו הכוח הופך למסוכן?

"כשיש גורם עם סמכות בלי שום אחריות. כשאדם שלא נבחר יכול לבטל חוקי יסוד, או כשיש אכיפה ברנית, שמאפשרת לחלק מהאנשים לחסום כבישים ולחלק לא, או שמקבלת סירוב לשרת בחלק מהמקרים ובחלק אחר לא. מדינת ישראל היא קודש קודשים ואסור לסכן אותה בשום מקרה, לא משנה מה עמדתך הפוליטית".

"אני לא חותמת גומי של אף אחד"

התחנה האחרונה שלנו היא המשרד לביטחון לאומי. כאן, השר איתמר בן גביר מנהל את מה שהוא מכנה "הקרב על הבית". מבחינתו, כל יום הוא מאבק נגד ניסיונות של הייעוץ המשפטי להפוך אותו לניצב בתוך המשרד שלו. בן גביר לא מדבר על הידברות שקטה, הוא מדבר על שבירת קונספציות בכוח הזרוע השלטונית.

"את מבינה שאת מדברת עם שר חריג?", שואל בן גביר עם חיוך. "למה היועצת המשפטית רוצה לפטר אותי? כי אני היחיד שהצליח לשנות ב־180 מעלות את מה שהיא לא רצתה שאני אשנה: בבתי הסוהר, בנשקים, בכיתות הכוננות ובמדיניות בהר הבית. כשהיא אומרת שהשר שינה את המדיניות, היא צודקת

מאיר דויטש: "מי שמעלה עניינים ליועץ משפטי ואומר 'מסבכים אותי' - מסבך את עצמו. אני הייתי במצב הזה ומציע שהשר ינהל את היועץ המשפטי שלו ויפעל על פי החוק. אפשר להגיע לניהול אפקטיבי. שרים עוצרים את עצמם"

לגמרי! אני לא חותמת גומי של אף אחד. ניסיתי לנהל איתה שיח חודשים, אבל היא תמיד הלכה מאחורי הגב שלי ונתנה הנחיות הפוכות. למדתי שהדרך היחידה למשול היא דרך המינויים. ברגע שיש לך מפקד או ניצב שמקיים את המדיניות שלך, לא יעזרו לה שום שיחות טלפון".

יש טענה שאתה מייצר כאוס במערכת האכיפה בשביל כותרות. אולי המשילות נפגעת דווקא בגלל ההתנגחות הבלתי פוסקת הזאת?

בן גביר דוחה את הטענה על הסף וחושף את מה שהוא מכנה "פרוטקשן משפטי" בתוך הקבינט. "הרפורמה בנשק האישי היא דוגמה מצוינת. היא כל כך הסתייגה מזה, עד שהיא פתחה בחקירה נגד הלשכה שלי. בסוף כולם יצאו זכאים, אבל עצם הרעיון שאם היא לא רוצה משהו היא עוברת למסלול של חקירות, זו שערורייה. קיבלתי מהם מסרים ברורים בסגנון: 'אם לא תמנה את פלונית לתפקיד, נדאג לפטר אותך'. אמרתי להם: חברים, אני לא עובד ככה. יש שרים שמתקפלים מול האיומים האלה, אבל אני לא סופר אותה. וזה הסיפור של כל הבג"צים נגדי".

נושא נוסף שמבעיר את הגזרה הוא השימוש ברוגלות למלחמה בפשיעה. בן גביר טוען שההתעקשות של הייעוץ המשפטי להשתמש בהן גם לחקירת נבחרי ציבור היא זו שתוקעת את המלחמה בפשיעה במגזר הערבי. "מכת המדינה היא הפרוטקשן, לא שוחד של אנשי ציבור. הייתי יכול להוריד את הפשיעה בעשרות אחוזים, אבל הידיים של המשטרה קשורות כי היועצת המשפטית מתעקשת לתקוע מקלות בגלגלים. היא הורסת רפורמות ועשרות דברי חקיקה על בסיס יומי".

למרות התסכול, בן גביר מסרב להצטייר כמי שמרים ידיים. "הגישה שלי היא לא תירוץ למה לא עשיתי בגללה. למרות גלי בהרב־מיארה - עשיתי. הקמתי מחלקה לפשיעה בנגב, נכנסנו לתל שבע למרות האיומים שלה, שיניתי את המדיניות בהר הבית, מקום שיהודים הופלו בו שנים, והכול היסטוריה".

בשורה התחתונה, הבוחר שלך מרגיש בטוח יותר ברחוב, או שהוא פשוט קיבל שר שרב עם היועצת?

"אני לא בעד כוח בלתי מוגבל, וצריך לשמור על כללים, אבל אני לא מוכן שנבחר ציבור יהיה עציץ. יש שרים שהיא הפכה לעציצים, אבל אני ממליץ להם ללמוד ממני: על אפה ועל חמתה אפשר לשנות, פשוט צריך להפסיק לגלגל אחריות ולהתחיל למשול".

כשמתבוננים בתמונה המלאה, קשה להתעלם מהמתח הבלתי פוסק שבו מצויה ישראל של 2026. זהו לא רק מאבק על סמכויות, אלא התנגשות חזיתית בין שלושה עולמות: השטח שזועק לפתרונות דחופים, המערכת המשפטית שנאחזת במבני כוח מסורתיים, והדרג הנבחר שמנסה, לפעמים בנחישות ולפעמים בייאוש, להוכיח שהוא אכן הריבון. הפער הזה הוא המקום שבו המשילות הישראלית עומדת למבחן מדי בוקר מחדש.

האם המשילות היא שאלה של כוח או של מיומנות? נראה שגם וגם. ב־2026, הימין למד שהצבעה בקלפי היא רק תחילת המרוץ. כדי שהרכב באמת ייסע בכיוון שנבחר, השרים צריכים לא רק להחזיק בהגה, אלא גם לדעת לפרק ולהרכיב מחדש את המנוע, תוך כדי נסיעה, ומול רוח נגדית חזקה במיוחד.

צילום: יונתן בלום

איתמר בן גביר, השר לביטחון לאומי: "יש שרים שהיא הפכה לעציצים, אבל אני ממליץ להם ללמוד ממני: על אפה ועל חמתה אפשר לשנות, פשוט צריך להפסיק לגלגל אחריות ולהתחיל למשול. אני לא חותמת גומי של אף אחד"

צילום: עמית סגל

מאיר דויטש, מנכ"ל תנועת רגבים: "כל עוד אין להצבעה בקלפי משמעות כי בג"ץ מבטל את רצון העם - זו לא דמוקרטיה. נאלצנו לחיות בדיקטטורה המשפטית הקיימת מאשר לאפשר למתנגדי הדמוקרטיה להחריב את המדינה כולה"

צילום: תנועת רגבים

עד 120

כאן הגיל מרגיש אחרת

'עד 120' מודיעין גאה להציג את תפיסת ה-LONGEVITY

אריכות ימים באיכות חיים

נפתחה הדירה לדוגמה

רשת דיור מוגן לגיל השלישי בפריסה ארצית:
תל אביב | הוד השרון | ראשון לציון | מודיעין | כפר סבא
בקרוב: קרית מוצקין | נס ציונה | ירושלים

*6120

AVRAHAM.

לא מחכים ל"יום שאחרי": המודל החדש לשיקום החוסן הלאומי

מבט על אזור פארק התעשייה הר חוצבים בירושלים.

מחיזוק הרשויות המקומיות כעוגן קהילתי ועד לעצמאות תעשייתית תחת אש: מפת הדרכים לצמיחה מחודשת בצפון ובדרום עוברת דרך השטח, וממחישה מדוע שיקום אמיתי מתחיל בקהילה ובתעשייה – ולא במסדרונות הממשלה

אוריה שילת

בשעה שמדינת ישראל נערכת לאתגרי המחר, השאלה המהדהדת במסדרונות הממשל ובבתי התושבים בצפון ובדרום היא אחת: כיצד הופכים הריסות להזדמנות? לא מדובר רק בשיקום פיזי של מבנים, אלא בבנייה מחודשת של האמון הישראלי וביצירת מנוע צמיחה לאומי שישנה את פני הפריפריה לעשורים קדימה. זהו אינו קרב על תקציבים, אלא מאבק על דמותה של הקהילה ועל החוסן המקומי כבסיס לביטחון הלאומי.

"היום שאחרי המלחמה לא ייבנה בהחלטה אחת, בתקציב אחד או בתוכנית חירום נקודתית", אומר איציק לארי, יושב ראש מפעל הפיס, ומסביר: "'היום שאחרי' ייבנה בתהליך מתמשך של שיקום, חיזוק האמון ובניית כלים שיאפשרו לצפון ולדרום לא רק להתאושש אלא לצמוח מחדש. השאלה העיקרית איננה רק איך מתקנים נזקים, אלא כיצד הופכים את אתגר השיקום להזדמנות: לחיזוק הפריפריה, להחזרת השקעות, ולבניית חוסן לאומי שמתחיל מהשטח".

לשיטתו של לארי ומניסיונו כיושב ראש מפעל הפיס שאחראי לפרויקטים רבים ברחבי הפריפריה הצפונית והדרומית, עיקר השיקום הכלכלי תלוי בהתנהלות הרשויות המקומיות. "הניסיון מהשנים האחרונות במלחמת חרבות

90 תאגד בונה בנין: צילום

ברזל, במלחמת עם כלביא, בקורונה, במצבי חירום ובשגרה הוכיח בצורה ברורה: החוסן של מדינת ישראל נבנה קודם כול ברמה המקומית", הוא קובע.

"הרשויות המקומיות הן הכתובת הראשונה של התושבים, והן אלה שנשאו באחריות גם כשהמערכת כולה הייתה תחת לחץ. לכן, שיקום כלכלי אמיתי חייב להישען על חיזוק הרשויות המקומיות - לא לעקוף אותן, אלא לאפשר להן לתכנן, לנהל ולהוביל תהליכים לאורך זמן. רשויות חזקות הן תנאי להחזרת אוכלוסייה, להחזרת עסקים ולבניית אמון שמזמין השקעות חדשות", הוא מסביר.

מעבר מהזרמת כספים לבניית כלים

לדבריו, הניסיון של המדינה לחזק את הרשויות המקומיות לעיתים יכול להסתכם רק בהעברת כספים נוספים, אך פרט לכך דרושים דברים נוספים כדי שהתהליך יהיה נכון ואפקטיבי. "אחת הטעויות החוזרות בתהליכי שיקום היא ההנחה שכסף לבדו יוצר שינוי", אומר לארי וממשיך: "כסף הוא תנאי חשוב, אך הוא לא מספיק. כדי ליצור צמיחה אמיתית יש צורך במודלים כלכליים שמחברים בין מימון, תכנון וליווי מקצועי: תוכניות רב־שנתיות, ליווי פרויקטים משלב הרעיון ועד הביצוע, וחיזוק היכולת של הרשויות לנהל פרויקטים מורכבים באופן עצמאי", הוא מפרט, "כאשר רשות מקומית מקבלת לא רק תקציב, אלא גם כלים מקצועיים, ידע וליווי, היא מסוגלת ליצור השפעה מתמשכת, ולא רק פתרון נקודתי".

גורמים שונים שותפים בחיזוק הרשויות המקומיות, כיושב ראש מפעל הפיס שפעל רבות בתחום במשך השנים, לארי קובע כי שיתוף פעולה וסינרגיה בין הגורמים הם קריטיים: "שיקום רחב היקף מחייב שותפות רחבה. לצד המדינה והשלטון המקומי, לקרנות פילנתרופיות ולמגזר העסקי יש תפקיד חשוב - לא כתחליף לאחריות הציבורית, אלא כהשלמה חכמה שלה. חיבורים בין מימון ציבורי לפילנתרופיה, יחד עם העמדת שורת יועצים מקצועיים לרשויות, מאפשרים לקדם פרויקטים מורכבים: בתחומי החינוך, התעסוקה, התרבות והתשתיות החברתיות - כך כל שקל ציבורי מייצר ערך רחב יותר, מדויק יותר, ובעיקר בר־קיימא".

"בסופו של דבר, כלכלה לאחר מלחמה איננה רק שאלה של תקציבים, היא שאלה של קהילות", מסכם לארי, "האם אנשים חוזרים לגור, לעבוד ולהשקיע, האם צעירים רואים עתיד והאם רשויות מקומיות מסוגלות להוביל תהליך של התחדשות. שיקום הצפון והדרום הוא לא אתגר אזורי אלא משימה לאומית. כאשר הרשויות מקבלות כלים אמיתיים לפעול, כאשר השותפות בין הגורמים השונים עמוקה ומתמשכת, וכאשר החשיבה היא ארוכת טווח, נבנה חוסן שמקרין על המדינה כולה. היום שאחרי לא ייראה כמו מה שהיה לפני, אך אם נפעל נכון, הוא יכול להיות יום של הזדמנות: לצמצום פערים, לחיזוק הפריפריה ולבניית כלכלה יציבה, מכלילה וחזקה יותר - כזו שמתחילה ברמה המקומית ומקרינה לכל המדינה".

את "היום שאחרי" בונים כל הזמן

גם רונן זוהר, משנה למנכ"ל קבוצת שטראוס וה־CEO של החברה, פינה זמן בלו"ז העמוס לשוחח על הכלכלה ושיקום המשק במהלך המלחמה ואחריה. לשאלה איך בונים את "היום שאחרי", הוא עונה: "אנחנו לא, אנחנו בונים את זה כל הזמן. אצלנו גם כשהייתה מלחמה, היינו שם. יש לנו יותר ממפעל אחד בצפון, להפעיל מפעלים ומרכזי לוגיסטיקה כשיורים עליך מכל הכיוונים זה לא פשוט", הוא מסביר, ומפרט: "הקמנו את קמפוס מיכאל. קמפוס מיכאל קם בתקופה הכי קשה שאפשר להקים בה מפעל, או להקים מבנה בכלל. בתקופת המלחמה בהרבה אתרים במדינת ישראל היה קושי להשיג עובדים, גם כשכבר היו עובדים לפני כן שפעלו. אנחנו התעקשנו, ובמהלך כל המלחמה המשכנו לבנות ולעשות הכול כדי לאפשר לאנשים מצד אחד ביטחון ומצד שני תעסוקה. אני יכול לספר לך שהבאנו ממ"דים יבילים כדי לשים ליד הפיגומים, כדי שעובד שעומד על פיגום בזמן אזעקה יספיק תמיד לרוץ לממ"ד. הזזנו בכל פעם את הממ"דים האלה בהתאם להתפתחות הבנייה. היה לנו חשוב שלא יעצרו אותנו לא החיזבאללה ולא האיראנים, לא משנה מה. הבאנו אנשי מקצוע מאירלנד, מגאנה, מכל מיני מקומות בעולם. אנשים שהסכימו לבוא למרות המלחמה, לישון בצפון ולנסוע כל יום מהצפון למפעל באחיהוד. לא פשוט היה לתת להם את תחושת הביטחון, אבל היה לנו חשוב להמשיך לבנות. אני שמח להגיד שבספטמבר האחרון

רונן זוהר: צילום

איציק לארי, יושב ראש מפעל הפיס: "שיקום כלכלי אמיתי חייב להישען על חיזוק הרשויות המקומיות - לא לעקוף אותן, אלא לאפשר להן לתכנן, לנהל ולהוביל תהליכים לאורך זמן. רשויות חזקות הן תנאי להחזרת אוכלוסייה, להחזרת עסקים, ולבניית אמון שמזמין השקעות חדשות"

צילום: דור מזואלו מלאש 90

אזור התעשייה בראשון לציון

חנכנו את קמפוס מיכאל, אחרי שלוש שנים של בנייה תחת אש, נקרא לזה ככה. אז כשאת שואלת אותי איך ממשיכים, אני יכול לומר לך שמעולם לא הפסקנו", מתאר זוהר.

זוהר סובר כי שיקום ופיתוח הפריפריה נובע מנוכחות פעילה של התעשייה שם, כך פותחים אפשרויות רבות של תעסוקה ומסחר ומתוך כך נותנים ביטחון תעסוקתי לקהילות הקיימות והמתפתחות. "לנו נורא חשוב להיות בצפון, יש לנו מפעל בצפת. צפת ספגה לא מעט במהלך המערכה בצפון. יש לנו לא מעט אתרים באזור הצפון. באחיהוד, בכרמל, בעכו ובמסריק. כל האתרים האלה עבדו ולא עצרו ולו יום אחד. אני מקווה שביולי השנה אנחנו נחנוך מתחם לוגיסטי נוסף באזור מסריק", הוא מעדכן.

"אם מסתכלים על הפריסה של שטראוס מבחינה גאוגרפית, רואים ששטראוס יותר בפריפריה מאשר במרכז. יש לנו מפעלים בצפון ויש לנו מפעלים בדרום. בשדרות, ביד מרדכי, ברחבי הנגב. יש לנו רק מפעל אחד במרכז הארץ, בלוד. אנחנו פרוסים, ואנחנו אנשי הפריפריה. העובדים שלנו הם עובדים מדהימים, שבתקופות קשות מתגלים בגבורתם. לכן הדרך שלנו היא להמשיך להשקיע ולפתח את הפריפריה", הוא מתאר.

ממסקנות המלחמה: עצמאות כלכלית כחול־לבן

"המלחמה הביאה לנו כמה תובנות", הוא מציין. "אחת מהן היא שאנחנו צריכים להיות בחלק מהנושאים הרבה יותר עצמאיים ולא להיות תלויים באחרים. ראינו את זה בא לידי ביטוי בדרום, בעוטף. גם בצפון אנחנו לא יכולים להיות תלויים באחרים. אנחנו צריכים לוודא שיש חומרי גלם חקלאים שאנחנו עצמאיים איתם. פרויקט שהתחלנו אותו אומנם לפני המלחמה, אבל עכשיו הבנו כמה הוא חשוב, הוא גידול שומשום בארץ. בארץ לא מגדלים כמעט שומשום, אבל אוכלים הרבה טחינה. רובו המוחלט של השומשום מגיע מחו"ל. לכן אנחנו מנסים כמה שיותר להגדיל את שטחי החקלאות שלנו, כי אנחנו תלויים בזה. אנחנו לא יכולים להיות תלויים באף אחד אחר גם בתחום הטכנולוגיה", קובע זוהר.

לדבריו, לא מעט מפעלים, כולל שטראוס, נתקעו במהלך השנה כי אנשי מקצוע חששו להגיע לארץ. "לא יכולנו לקבל טכנאים מחברות כאלה ואחרות כדי לטפל ברובוטים שלנו ובמכונות שלנו. הבנו שאנחנו צריכים לוודא שהאנשים שלנו יעשו את ה־up scale הנדרש כדי שיהיו מסוגלים לטפל בתקלות הרבה יותר מורכבות ממה שהם מסוגלים היום, כדי לא להיות תלויים בטכנאי שצריך להגיע מהולנד, מבלגיה, מגרמניה או מארצות הברית. אני חושב שזו הזדמנות לפתח יותר עצמאות".

זוהר סובר כי למדינת ישראל יש המון מה לתת, ורבים בעולם מעריכים ומוקירים את זה, למרות המצב הביטחוני. "יש את אנבידיה שהחליטה לפתוח את מרכז הפיתוח שלה בקריית טבעון. הם הבינו שבארץ, למרות הסיטואציה ולמרות הטילים ולמרות האפקט הביטחוני, יש אנשים עם יכולות שאין במקום אחר", הוא נותן דוגמה ואומר: "יש לנו הרבה מה לתרום לעולם. החל מפיתוחים וסטארטאפים עובר דרך תוצרת חקלאית. לפעמים אני מרגיש שאנחנו שמים לעצמנו מקלות בגלגלים בקטע הזה של פיתוח היכולות שלנו שמביאות ערך מוסף.

אני חושב שצריך פשוט מאוד להמשיך להסתובב ולהראות את היכולות שלנו לכל מי שכן מוכן לשתף איתנו פעולה, ויש, יש משקיעים. אנחנו רואים את זה אצלנו, יש לנו שותפים מדהימים שהשותפות שלנו איתם היא מבחינתם נכס והם מוכנים להשקיע", הוא מסכם.

צילום: טל שחר

רונן זוהר, משנה למנכ"ל קבוצת שטראוס: "היה לנו חשוב שלא יעצרו אותנו לא החיזבאללה ולא האיראנים, לא משנה מה. הבנו שאנחנו צריכים לוודא שהאנשים שלנו יעשו את ה־up scale הנדרש. זו הזדמנות לפתח יותר עצמאות"

טל מנשה.
יפה מבפנים

משפחות יצחקי ופתחיה רגע לפני קידוש

ומבחוץ.

בפיקניק בטבע

בטל-מנשה מסתכלים גם בקנקן וגם במה שיש בתוכו.

קהילה דתית מגובשת, מוסדות חינוך מצוינים, מרחבים ירוקים פתוחים וקרבה נוחה לחריש ולכביש 6 - שילוב מנצח של חיי קהילה, טבע ונוף.

150
משפחות

קהילה
דתית תורנית

לא עוברים
מחסום

15 דק' מכביש 6,
10 דק' מחריש

צמודי קרקע
החל מ-
2,200,000 ₪

טל מנשה
חיים במקום שאוהבים

הריזהב

חפשו בגוגל: **טל מנשה הרי זהב**
טלפנו: **076-599-6727**

פרס ירושלים
תשפ"ו | 2026

לצדק ואמת

בית הדין המיוחד

בשם בית הדין המיוחד תקבל את הפרס **אפרת רבינוביץ** (34), נשואה לעקיבא, אמא לשבעה, בתו של הרב שמואל אליהו. עובדת סוציאלית, מוכשרת לטיפול בנפגעי תקיפה מינית. מנהלת זה שלוש שנים את בית הדין המיוחד לטיפול בפגיעות מיניות. בית הדין מקבל עשרות פניות חדשות מדי חודש ומלווה בשלוש השנים האחרונות מעל אלף נפגעים ונפגעות, מעניק ייעוץ משפטי, תמיכה נפשית, ליווי בתהליכים משפחתיים, תיווך לגורמי טיפול וקידום צדק מול פוגעים, ומכשיר רבנים ורבניות להעניק מענה תורני ואחראי במקרים של פגיעות בקהילה. בנוסף לכך, בית הדין מעביר יחידה תורנית מקצועית בשם 'נקדש' בקהילות, להעלאת מודעות ורתימה לצמצום הפגיעות בקהילה, ומקדם קוד אתי להתנהלות חברתית מוסכמת המצמצמת פגיעות בקהילה.

זו ילדותי

גדלתי בצפת עיר הקודש, במשפחה עם שליחות ציבורית, בת להורים עם תפקיד ואחריות. מגיל צעיר פגשתי אנשים עם מצוקות וסיפורי חיים לא פשוטים, מה שהכין אותי לעיסוק שלי היום.

מוטו לחיים

כשאדם טובע לא בודקים לאיזה מגזר הוא שייך. בית הדין נותן מענה לכל המגזרים ובשלל סיטואציות, מפגיעות בתוך המשפחה ועד פגיעות של מנהיגי ציבור.

על הבמה

מי שראויים לקבל את הפרס הם עובדי בית הדין והדיינים, והמשפחות שלהם שנותנות להם את הגב למסירות הנפש העצומה הנדרשת מהם בעבודה כזאת; המתנדבות שמשקיעות זמן ולב בכל פנייה; הנפגעים והנפגעות שאוזרים אומץ ופונים ומטפלים למרות הכאב והמחירים שהם ישלמו, וכל זאת כדי לבער את הרע מקרבנו, והחברה כולה חייבת להם טובה על זה; משפחות הנפגעים והקהילות שבזכות התגובה הברורה וההתנהלות הנכונה יוצרות חברה מוגנת, והארגונים הרבים שעסוקים בסיוע לנפגעים ולנפגעות, עושים קידוש השם גדול ופועלים לתיקון עולם.

כתיבת עמודי פרסים: מירי בן-דוד ליוי | שרינה זרביב

יוסי צבקר

תלמה אליגון רוז

תלמה אליגון רוז (81), נשואה ליורם, אם לשלושה וסבתא לחמישה, גרה בסביון גני יהודה. תסריטאית של יצירות ישראליות, מהן 'החתול שמיל', 'ראש כרוב' ו'הצריף של תמרי', סופרת, משוררת ומלחינה, תסריטאית ומחזאית, מתרגמת, עורכת, מפיקה ומוציאה לאור. יחד עם יורם בעלה הקימה את הוצאת כנרת זמורה דביר, והייתה מפיקה ומנהלת אומנותית בחברת התקליטים סי בי אס. משיריה: ארץ צבי, יונה עם עלה של זית, גשם בעיתו, אל תשטה באהבה, דרך ארוכה, אין לך מה לדאוג, אדם לאדם, רקפת, לילה לי, אבא שלי, איזה יום שמח ועוד רבים. פעילה חברתית, ממקימי 'שלום עכשיו', ובשנתיים האחרונות התנדבה לנגן ולהנחות שירה בעצרת למען החטופים והנעדרים - עד החטוף האחרון. בין הפרסים שקיבלה, היא גם כלת פרס אקו"ם על שם נעמי שמר, על מפעל חיים בתחום הזמר העברי, תשע"ב.

זו ילדותי

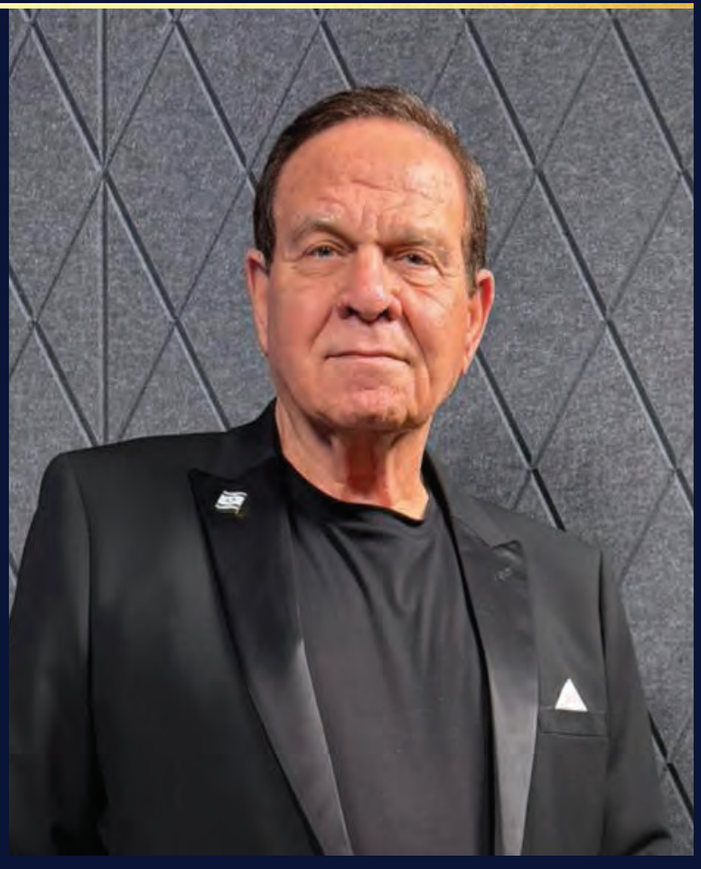
נולדתי בתל אביב, בת לאימי עפרה אליגון עליה השלום ולאבי אליק אליגון שנפטר בדמי ימיו. אבי היה בוגר הגימנסיה העברית הרצליה, המודד הראשי של הבריטים, ציוני נלהב ואיש ההגנה. היה לו פנקס ובו השירים שאהב - כולם גדושים באהבת הארץ. בבית שרו תמיד וציטטו פסוקים מהתנ"ך. אימי הייתה עיתונאית בכירה בעיתון 'דבר' ואחר כך ב'מעריב', חרשה את הארץ, טיפלה בעולים החדשים, הייתה כתבת צבאית במלחמת יום הכיפורים, כתבה הרבה על אנשי הבקעה והפליאה לשיר. לא זכיתי באור מן ההפקר, הוא בא לי מאבי ומאימי. מהם למדתי אהבת הארץ, אהבת האדם, בלי הבדל דת, גזע ומין. למדתי בבית החינוך בצפון על שם א.ד. גורדון, ועד היום אני זוכרת את ריח הים מקירותיו, ואת השירים ששרנו בצוותא וגרמו לי התרוממות רוח. זכיתי להיות על כתפי אבי כשבן גוריון הכריז על קום מדינת ישראל, ועד היום אני נאמנה למגילת העצמאות, שעליה חתמו כל הזרמים של ארץ ישראל.

מוטו לחיים

"יאהב אדם לאדם, וכיתתו חרבותם" - במדינת ישראל יהודית ודמוקרטית עם שוויון מלא לכל אזרחיה, הדואגת לביטחון אזרחיה ומושיטה ידה לשלום, ברוח מגילת העצמאות.

על הבמה

כשאעמוד ואקבל את הפרס, ארגיש איך אימי ואבי גאים בי, ואלחש להם - תודה שנטעתם בי את האהבה לבני האדם, לארצי האהובה, לשירים, לתקווה ולשלום.

חנן אביטל

חנן אביטל (72), נשוי ליפה, אב לשלושה וסב, גר בפתח תקווה. המנהל והמנצח של מקהלת הילדים 'פרחי ירושלים'. המקהלה הופיעה עד כה בעשרות ארצות והוציאה עשרות אלבומים. לפני 50 שנה נפצע אביטל בפיגוע מקרר התופת בכיכר ציון בירושלים. לאחר החלמתו, הוא יזם זמר חסידי לילדים, והקים את מקהלת 'פרחי ירושלים' במתכונת חדשה לאחר שנה בה הייתה קיימת, כשהיא משלבת מוזיקה חסידית, יהודית מקורית ומזרחית. חנן אביטל היה מושפע מרבי שלמה קרליבך מאז שהופיע בהופעתו בהיותו בן 14. קרליבך ביקר אותו במשך תקופה ארוכה בכל יום שישי מאז פציעתו בפיגוע, ואף הלחין לכבודו את השיר "כי בא מועד".

זו ילדותי

נולדתי בעיר מרקש במרוקו. כשהייתי בן שנתיים עברנו לקזבלנקה, שם למדתי ב'אוצר התורה', וכשהייתי בן 8 עלינו לארץ, בדרכים מורכבות מאוד, וקבענו את יישובנו באליפלט. שם, אבי רבי שמעון אביטבול זצ"ל היה אחראי על הביטחון, עד שיצא לפנסיה והקדיש את חייו ללימוד תורה. אימי לידיסיה אביטבול, שתהיה בריאה, גידלה אותנו, 11 ילדים, והקדישה את זמנה לבית ולנו. כילדים גדלנו במחסור, ואני זוכר את עצמי עובד קשה במרעה צאן, ורק לאחר מכן הולך לבית הספר.

מוטו לחיים

אני מאמין שככל שאדם יותר מתבגר, כך יש לו יותר כוח ותבונה ליצור ולעשות דברים משמעותיים. כיום אני יכול לכתוב כל יום שיר חדש.

על הבמה

התרגשתי מאוד להתבשר על הפרס ועל ההכרה וההוקרה הזאת. על הבמה אחשוב על כל מי שתמיד עוזר ותומך, על אשתי, הילדים, הנכדים ועל הוריי.

עורך הדין יהודה זרצקי

עורך הדין יהודה זרצקי (70) נשוי לד"ר הלן, אב לארבעה וסב, גר בירושלים. היוזם של 'גשר של זהב' - מפעל חייו ההתנדבותי למען האחדות שהוקם בשנה ה־50 למדינה. במסגרת זו נעשות פעילויות רבות המשותפות לבני נוער ישראלים, חילונים ודתיים, ולבני נוער יהודים מהתפוצות, ללמידה משותפת על אודות ירושלים ולביקור בה. יקיר העיר ירושלים, פועל זה עשרות שנים למען קידום העלייה וקליטת עולים חדשים וחיילים בודדים. הוא התפרסם במיוחד בתקופת מלחמת המפרץ, כאשר עמד בין הריסות ביתו, ערך תפילות והצטלם לתקשורת כשהוא אוחז בדגל ישראל ומכריז: "הבית נהרס - אבל הדגל שצבעו כטלית - נשאר שלם. אין לנו ארץ אחרת - רק אחדות". שם הוא גם הבטיח לעבור לגור בירושלים עם משפחתו, ואכן קיים את ההבטחה. זכה להערכה בזכות מיזמים נוספים כמו סיוע בתעסוקה לעולים חדשים והענקת תפילין לעולים חדשים בני מצווה, וכן עזרה ותמיכה בחיילים בודדים ואף במשפחות של חללי צה"ל, קירוב לבבות בין בני נוער יהודים מהארץ ומהעולם ועוד. הוא גם הקים את פורום יקירי ירושלים שכולל 72 אנשים שמחויבים לעשייה ציבורית.

זו ילדותי

נולדתי בחדרה ולמדתי בבית הספר 'תחכמוני' בעיר, ובהמשך הייתי תלמיד מצטיין במדרשיית נועם בפרדס חנה. אבי הרב חיים חזקיהו זרצקי ז"ל ואימי הגננת שיינה דינה, שתיבדל לחיים ארוכים, גידלו אותי במסירות. גדלתי בבית יהודי שורשי וציוני ממדרגה ראשונה, עם ערכים של נתינה מתוך אמונה ותקווה ושילוב של ספרא וסייפא. סבא שלי היה עילוי בישיבת חברון וניצל בטבח הגדול שהתרחש שם ב־1929.

מוטו לחיים

אחדות. זו המילה שמובילה אותי לאורך כל הדרך, והיא מרכז העשייה שלי בכל ענפי החיים. עם ישראל צריך לשאוף לדבר, ויותר מכך - לעשות, בנושא האחדות, כי היא הכוח והיא מרכיב ביטחוני, משום שכשאנחנו נהיה מאוחדים - אף אחד לא יוכל לנו. ראינו בדרך הקשה מה קרה לנו כשהאויבים זיהו את הסדקים בתוכנו.

על הבמה

על הבמה אחשוב על כמה דברים, על השורשים שמהם הגעתי - ההורים, הסבים והסבתות, שהביאו אותי כדי לעשות למען הדורות הבאים, ובו בזמן אחשוב גם על מה שעליי להמשיך לעשות למען הדורות הבאים, כי כולנו חלק משרשרת. אזכור את הנופלים שהצוואה שלהם היא אחת - אחדות. אחשוב על אשתי שמכילה את העשייה שלי, כי זה לא קל, ועל ילדיי ששותפים לעשייה שלי, כולל חלוקת 150 חלות בכל יום שישי לחיילים בודדים בירושלים. כמובן אודה לכל המתנדבים שמסייעים בידי לעשות את הדברים, ובזכותם כל זה מתאפשר וקורה.

הרבנית אסתי רוזנברג

הרבנית אסתי רוזנברג (60), נשואה לרב הרצל, אם לשבעה וסבתא. גרה באלון שבות. מייסדת וראש בית המדרש לנשים במגדל עוז. מעבירה שיעורי תורה רבים ברחבי ישראל וחברה במועצת החמ"ד.

זו ילדותי

גדלתי בירושלים בבית של תורה וגמילות חסדים. אבי הרב אהרן ליכטנשטיין (ראש ישיבת הר עציון) זצ"ל ואימי תיבדל לחיים ארוכים ד"ר טובה ליכטנשטיין הציבו רף גבוה של תלמוד תורה ועבודת השם, וידעו גם לתבוע וגם לאהוב באווירה של אהבה גדולה ואמונה בנו, ובנטיעת ביטחון עצמי בדרך. אני גם נכדתו של הרב יוסף דוב הלוי סולובייצ'יק. מגיל צעיר תבעו ממני קיום מצוות משמעותי, כולל שלוש תפילות ביום, והשקעה רבה בעולם הדתי. בילדותי לא היו מוסדות מסודרים ללימוד תורה לנשים, אבל זכיתי לגדול סביב ישיבת הר עציון, שאליה נסענו בשבתות וחגים, ודרכה נחשפתי לעוצמות של ישיבה ומקומה בבנייה הדתית של עובד השם. הרגשתי שאני יודעת סוד שבנות אחרות לא יודעות. היה לי חלום לעצב מקום כזה לנשים.

מוטו לחיים

להשקיע בעולם הדתי ובקשר עם הקב"ה, לחשוב תמיד איך אפשר לתרום ולעזור לעם ישראל ולתקן עולם במלכות ש־די. להבין שחייבים להשקיע ולעבוד קשה בשמחה ובהתמדה כדי שכל זה יקרה.

על הבמה

באהבה ובהערכה גדולה לבני ביתי - לאישי היקר הרצל שבלעדיו לא הייתי עומדת כאן. לילדיי, בני זוגם ונכדיי שפרגנו ומפרגנים על המסירות שלי לבית המדרש, וכמובן בכבוד ובתודה להוריי שהביאוני לחיי העולם הזה והבא. וגם בתודה לתלמידות ולצוות בית המדרש, שבזכות האמון שלהם אני זוכה ללמוד וללמד, לשמור ולעשות באהבה.

פרס ירושלים
תשפ"ו | 2026

לביטחון ישראל

ד"ר יובל שטייניץ

ד"ר יובל שטייניץ (67) נשוי לגילה, אב לשלושה וסב לשניים, תושב פרוזדור ירושלים, פילוסוף ושליח ציבור שהטביע חותם עמוק על עוצמתה הביטחונית והכלכלית של מדינת ישראל. במהלך 23 שנותיו בכנסת ובממשלה, כיהן כיושב ראש ועדת חוץ וביטחון וכשר האוצר, האנרגיה והמודיעין. שטייניץ נודע כמי שאינו חושש לאתגר את הקונספציות של מערכת הביטחון, החל מהתרעתו המוקדמת על 'תסריט האימים' של פלישה פלשתינית ועד לחשיפת מחדל המודיעין סביב הגרעין הסורי. כיום, כיושב ראש חברת 'רפאל', הוא מוביל את חוד החנית של הטכנולוגיה הביטחונית בישראל ומצעיד את החברה לשיאים חדשים של פיתוח ויצירתיות. תרומתו ארוכת השנים לביצור ביטחונה של המדינה מזכה אותו בפרס ירושלים לשנת תשפ"ו.

זו ילדותי

נולדתי וגדלתי בין לולי התרנגולות של רמות השבים, מושב ייחודי של אינטלקטואלים 'ייקים' שהפכו לעובדי אדמה. כבר מגיל שלוש הוגדרתי כילד פילוסוף ששואל שאלות ברומו של עולם, תכונה שליוותה אותי גם כנער פרוע שלא קיבל מרות בתיכון כצנלסון. השאיפה הבלתי פוסקת לחקור ולהתווכח, עיצבה את היכולת שלי להטיל ספק ולחשוב מחוץ לקופסה גם בשנים מאוחרות יותר, אל מול צמרת המטה הכללי של צה"ל.

מוטו לחיים

חוצפה ישראלית וחשיבה מחוץ לקופסה; תמיד להטיל ספק במובן מאליו ולא לחשוש להשמיע קול אחר, גם כשכולם מסביב חושבים אחרת.

על הבמה

כשאעלה לקבל את הפרס, תלווה אותי תחושת גאווה עמוקה על הזכות לשרת את עם ישראל וביטחונו במשך עשורים. אחשוב על הדרך שעברתי מהפגנות השמאל ועד ללב הליכוד, ועל האחריות הכבדה שמונחת על כתפיי כיום ב'רפאל'. יחד עם הגאווה המקצועית, על הבמה ילוו אותי דמויותיהם של הוריי שנטעו בי את אהבת הספר והארץ, ומבטם של נכדיי, גיל ועוז, שהם הפרס האמיתי של חיי ובעבורם אנו עמלים לבנות כאן מדינה בטוחה ומשגשגת.

פרס ירושלים
תשפ"ו | 2026

לספרות עברית

הרב ד"ר ראובן טבול

הרב ד"ר ראובן טבול (49), נשוי לרחל ואב לשישה. תושב קיבוץ ראש צורים שבגוש עציון. סופר, מרצה לספרות עברית ומנחה סדנאות כתיבה. ב-25 השנים האחרונות פרסם ספרי פרוזה וסיפורים קצרים, ועוסק בחיבור שבין עולם הרוח היהודי ליצירה הישראלית המודרנית. לצד כל זאת, מלמד כיום תורה בבתי מדרש שונים, משמש יו"ר האגודה להתנדבות ומנהל השתלמויות בארגון רבני צהר.

זו ילדותי

גדלתי בירושלים, בשכונת קריית משה. בבית שהקימו הוריי, שעלו מצרפת, נשמרה תמיד סינתזה מיוחדת בין עומק התורה ובין הערכה עמוקה לתרבות, מוזיקה וספרות. הערכים הללו, ששילבו ציונות נלהבת עם רוחב דעת, הם שעיצבו את עולמי. גדלתי אל תוך התקופות הסוערות של פינוי ימית ומלחמת שלום הגליל, חוויות שנטעו בי רשמים עמוקים. את עיקר תורתי ספגתי בין חומות העיר העתיקה, בישיבת עטרת כהנים, שם למדתי לחבר בין קודש למציאות.

מוטו לחיים

אני הולך עם דבריו של מרן הרב קוק זצ"ל, שמהדהדים בי תמיד: "מרחבים, מרחבים, מרחבי א־ל איוותה נפשי. אל תסגרוני בשום כלוב, לא גשמי ולא רוחני". זו הבנה עמוקה שהתורה אינה מגבילה את האדם, אלא מעניקה לו כנפיים רחבות של ידע וסקרנות לפגוש את העולם. המפגש המתרגש עם ההוויה, דווקא מתוך עמדה תורנית, הוא שמניע את היצירה שלי.

על הבמה

אחוש הכרת הטוב על קבלת הפרס, ובעיקר על הזכות לראות כיצד עולם היצירה היהודי והאמוני עבר תהליך עומק ב־25 השנים האחרונות. כמי שמתעסק במילים, אני שמח שהיום ילדיי יכולים לצרוך תרבות יהודית בספרות, במוזיקה ובאומנות ברמה הגבוהה ביותר. התפילה שלי היא שנמשיך להיות סקרנים, ליצור ולגלות גילויים חדשים ברוח ובחומר.

הרב אייל מורדוך

הרב אייל מורדוך (51), נשוי לדפנה ואב לשמונה ילדים, תושב מבוא חורון. ראש ישיבת בני עקיבא בחדרה המונה כ־500 תלמידים. שירת בסדיר כקצין דת ומפקד פלוגת שלב ב' חרדים. במבצע צוק איתן שמש כמפקד יס"ר דרום, והיחידה בפיקודו זכתה באות מצטיין הנשיא על פועלה המבצעי והרגיש להשבת חללי מערכות צה"ל. כיום משמש במילואים כמח"ט המלב"ח (מפקדה מטכלית לטיפול בחללים), יחידה מבצעית של הרבנות הצבאית שטיפלה במאות חללי צה"ל במלחמת התקומה.

זו ילדותי

גדלתי בשכונת פרדס כץ שבבני ברק, בבית ספוג באהבת ארץ ישראל. הוריי, שעלו מתוניס ומעיראק, הנחילו לנו את החיבור העמוק לעם ולמדינה דרך חינוך פשוט וטוב של פעם. בחטיבה, היועצת אמרה לאימי ז"ל: "מהבן שלך לא יצא שום דבר". הזיכרון הזה ליווה אותי כשסיימתי בגרות מלאה, תואר ראשון ושני ולימודי רבנות במקביל לשירות קצונה קרבי. למדתי שבע שנים במכון מאיר ובכולל הלכה, והצלחתי להוכיח שהאמונה וההתמדה מנצחות כל תחזית.

מוטו לחיים

הגענו לעולם כדי לעשות טוב, ומוטלת עלינו החובה לעשות זאת בכל מקום שבו אנו נמצאים. השאיפה שלי היא לבצע כל משימה בצורה הטובה ביותר, כפי שהקדוש ברוך הוא היה רוצה שנעשה אותה. זהו המסר שאני מנחיל לתלמידיי בישיבה: להיות מנהיגים, להיות דור העתיד שמשפיע על המדינה ועל העם מתוך שליחות ורצון להיטיב עם העולם כולו.

על הבמה

אני מודה לקדוש ברוך הוא שזיכה אותי להיות בצמתים המרכזיים ביותר של עם ישראל. העבודה ביחידה לאיסוף חללים היא קודש קודשים. הרב שמואל אליהו אמר לי פעם שהמחבלים רצו להשפיל את עם ישראל, ובעבודתנו אנו מרימים את כבוד ה' בעולם. אין עוד אומה בעולם שמעמידה אלף חיילים כדי לטפל בחלליה בחרדת קודש כזאת. זו גאווה אדירה בשבילי להוביל את "מלאכי שורה" שמונעים קרע בלב האומה ומשיבים את הבנים הביתה.

פרס ירושלים
תשפ"ו | 2026

להתיישבות

דניאלה וייס

דניאלה וייס (80), נשואה לאמנון, אם לארבע בנות, סבתא ל־19 נכדים ול־12 נינים. יושבת ראש תנועת 'נחלה' להתיישבות. בעבר כיהנה כראש מועצת קדומים וכמזכ"ל תנועת 'גוש אמונים'. מקדישה את חייה לגיבוש גרעיני התיישבות והקמת נקודות התיישבות חדשות ברחבי הארץ, בהן אביתר, גפנה, רמת ארבל ומרום יהודה.

זו ילדותי

גדלתי בבני ברק, בבית ימני פטריוטי ששורשיו במחתרת לח"י, תנועת החרות, הליכוד ותנועת הנוער בני עקיבא. מהוריי, שהיו מראשוני הפרדסנים בארץ, ספגתי את אהבת האדמה והחיבור הבלתי אמצעי לחקלאות ולאידיאליזם. הערכים שקיבלתי בבית, לצד רוח ההגשמה של תנועת בני עקיבא, נטעו בי גאווה לאומית עמוקה על כך שיש לנו מדינה וחינכו אותי למחויבות מוחלטת לעם ולארץ. אני תלמידה של הרב משה לוינגר, מחדש היישוב היהודי בחברון ומנהיג גוש אמונים ביחד עם הרב חנן פורת.

מוטו לחיים

המוטו שלי הוא השילוב ההרמוני והבלתי נפרד בין גידול משפחה ענפה ובין התמסרות מוחלטת למען ארץ ישראל. מאז פרוץ מלחמת התקומה בשמיני עצרת, אני ותנועת 'נחלה' מקדישים את מרב המאמצים ליעד הלאומי של שיבת עם ישראל לחבל עזה, מתוך אמונה שזו חובתנו ההיסטורית והביטחונית.

על הבמה

אדם שעוסק בנושאים אידיאליסטיים שואף יותר מכול לראות את דורות ההמשך צועדים בדרכו. בעת קבלת הפרס החשוב הזה, המחשבה שלי נתונה למידה שבה ההוקרה הזאת תעודד ותזרז את הבנים והנכדים להמשיך במפעל ההתיישבות. אני מבקשת להודות לבעלי היקר, שהוא המבקר הקשוח ביותר שלי ובו בזמן המעודד מספר אחת, המאפשר לי לפעול למען הארץ בכל כוחי.

פרס ירושלים תשפ"ו | 2026
לחוסן וגבורה

תבל בוגטירוב

בת 30, נשואה ואם לשלושה. נהגת מנוף מתח עליון ובמת הרמה בחטיבת הלוגיסטיקה של חברת החשמל. מאז פרוץ המלחמה היא פועלת בשטח תחת אש ובמקצועיות לתיקון רשתות החשמל. לצד עבודתה היא מדריכה בהתנדבות חוג ריקודי לאנשים עם צרכים מיוחדים.

זו ילדותי

גדלתי בהוד השרון במשפחה אוהבת ומדהימה. הוריי חינכו אותי לדרך ארץ, לכבוד הדדי ולאהבת אדם. תמיד הייתי מעט שונה בנוף, אבל בבית תמיד נתנו לי את המרחב להיות בדיוק מי שאני וקיבלו אותי ללא תנאי. החינוך הזה, ששם דגש על עזרה לזולת ורגישות, הוא שהוביל אותי גם להתנדבות עם בעלי חיים ועם אוכלוסיות מיוחדות - ערכים שמלווים אותי עד היום בכל צעד.

מוטו לחיים

המשפט שמלווה אותי מאז ילדותי הוא: "מאחורי העננים השמיים תמיד כחולים". זו התזכורת האישית שלי שגם כשהדברים נראים קשים, לא מסתדרים או מעורפלים, בסופו של דבר האור בקצה תמיד קיים והכול יהיה בסדר. האופטימיות הזאת היא הכוח שלי בשטח.

על הבמה

אני מתרגשת מאוד מהבחירה בי. זה בהחלט לא מובן מאליו שמעריכים ורואים את העבודה הקשה שלנו. תמיד רציתי להוכיח לעצמי שאני מסוגלת לעשות כל מה שאבחר, בלי מגבלות מגדר או פחד, ואני שמחה שעמדתי במשימה הזאת בגאווה.

ריטה חודקובסקי

בת 36, תושבת באר שבע. טכנאית חשמל בחטיבת שירותי רשת, האמונה על תיקון תקלות מורכבות. לאורך המלחמה פעלה יום יום להשבת אספקת החשמל בדרום הארץ, תוך הפגנת מסירות יוצאת דופן ואיזון בין אתגרי התקופה למחויבות הציבורית.

זו ילדותי

נולדתי בקזחסטן ועליתי לארץ בגיל שנתיים. גדלתי בבית עם חינוך סובייטי קלאסי. מצד אחד קשוח, דורש ומשמעתי, ומצד שני חם ומלא באהבה. השילוב הזה בנה את האישיות שלי. אחרי שירות באבטחה בחיל האוויר, הגעתי לחברת החשמל כמעט בטעות, אבל מהר מאוד הבנתי שזה המקום שלי. למדתי הנדסה, והיום אני כבר שלוש שנים עובדת שטח גאה.

מוטו לחיים

"אין דבר העומד בפני הרצון". אני מאמינה שעם מספיק נחישות והתמדה, אפשר לצלוח כל מכשול - בין אם זה בלימודים מקצועיים מאתגרים ובין אם זה בתיקון רשת חשמל תחת לחץ.

על הבמה

המעמד הזה מרגש אותי מאוד ולא היה צפוי בכלל. זה מחמם את הלב לדעת שרואים את העבודה הקשה שלנו, במיוחד בזמנים חריגים שבהם אנחנו עובדים סביב השעון, 24/7, כדי להבטיח שלציבור יהיה אור בבית, לא משנה מה קורה בחוץ. תודה לכל מי שליווה אותי בדרך.

אנה פרוקטר

בת 66, מהנדסת אזרחית בחטיבת פרויקטים הנדסיים. במהלך המלחמה יצאה לשטח באופן עקבי לאחר נפילות טילים, כדי להעניק מענה הנדסי מדויק שאיפשר את שיקום הרשת והחזרה המהירה לשגרה.

זו ילדותי

נולדתי בעיירה קטנה במולדובה, למשפחה של אנשי בניין. הבית סבב סביב הנדסה ויצירה, ולכן הבחירה שלי במקצוע הייתה טבעית. סיימתי תואר שני בהצטיינות, ובשנת 1993 עליתי לארץ עם שתי בנותיי. הגענו לכאן בעקבות אנטישמיות גדולה, מתוך תחושה עמוקה שהעתיד והביטחון שלנו נמצאים רק בארץ ישראל.

מוטו לחיים

אני אדם ממוקד מטרה. כשאני מסמנת יעד, אני נלחמת עליו עד להשגתו. המילה הראשונה שלמדתי בארץ היא "סבלנות", ועם השנים יצקתי לתוכה משמעות של ראשי תיבות: סמכות, למידה, ביטחון ונחישות. כשמשלבים את כל אלו - התוצאות מגיעות.

על הבמה

אני מתרגשת, למרות שמעולם לא פעלתי בשביל לקבל הוקרה. בשבילי, לצאת לשטח בזמן מלחמה זו פשוט מחויבות. גם כשהיה פחד אישי, הרגשתי שזו חובתי המקצועית והלאומית לתת לאנשים את המינימום שהם זקוקים לו כדי להרגיש ביטחון ושגרה - את החשמל.

תודה לכם
שותפינו לדרך!

ירושלים

www.jerusalem.muni.il

הרשות לפיתוח ירושלים

משרד ירושלים
ומסורת ישראל

מפעל הפיס
הכל חוזר לקהילה

אלעל

שטראוס
COW FREE

שפיר
תשתית לחיים טובים יותר

להיפגש.להכיר.לכבד

בנק לאומי

Power Energy

קבוצת בזן
בתי זקוק לנפט בע"מ

מכון טכנולוגי חולון
Holon Institute of Technology

חברת נמלי ישראל
פיתוח ונכסים בע"מ

נתיבי הגז הטבעי לישראל
ISRAEL NATURAL GAS LINES
תשתית לעצמאות אנרגטית

האגודה להתנדבות
יוצרים שינוי בונים עתיד

Chevron

בוחרים
במשפחה

אוניברסיטת
אריאל
בשומרון

הסתדרות
לאומית

האקדמית חמדת
חוסן, אמונה, חינוך
קריית חינוך שדות נגב

REL
קבוצת אריאל

שווה
לחיות חכם

עד
120

שם עולם
SHEM OLAM

עתיד
רשת חינוך

מכון פועה
פוריות ורפואה על-פי ההלכה

תל-חי
אוניברסיטת
קריית שמונה בגליל

יעצ
יחדו שומרון וחבל עזה
מועצת יש"ע

AICL

תגלית

נתיבי
ישראל
החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ

כנס 23

ירושלים

קבוצת בשבע